SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2.00
Europoje ir kitose šalyse - $3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - $2.00
Foreign Countries - - - $3.00

ADVERTISING RATES ON APLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS: LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI. CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 21 D. GEGUŽIO (MAY) 1914 M. No. 21

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

Ar Išlaikysime Kvotimus?

Kvotimai arba egzaminai daromi tam, kad patyrus kiek kvočiamasai asmuo yra nužengęs pirmyn savo moksle, išsilavinime ir tt. Kvotimus laiko ne vien mokslеiviai, bet kartais net ištisos tautos.

Štai pernai metais lietuvių tauta pasiskyrė sau taip-pat nepaprastus kvotimus. Reikia atsakyti į klausimą: ar lietuvių tauta jau pribrendo tiek, kad sugebia suprasti ir giliai atjausti savo brolių švietimo reikalą? Šitą egzaminui uždavinį pernai met išreiškė senas lietuvių veikėjas švietimo dirvoje mokytojas Kairiukštis. Jis matė ir jautė visą svarbumą mūsų švietimo draugijų darbo. Daug dirbama, dar daugiau norima dirbti, tik neturima iš ko. "Saulė" ruošia mokytojus, bugalterius, kooperatorius; "Žiburys" auklėja mergaites inteligentes, "Rytas" žadina tėvynės rytus. Taigi, sako, lai iki 1 d. sausio atsiranda 1000 asmenų, kuopų ar draugijų, pasižadančių įmokėti iki tam laikui po 100 rublių. Jeigu atsiras tokia 1000 pasižadėjimų, tai kiekvieno šimtinė virs šimtu tūkstančių ir mūsų draugijos žymiai bus sustiprėtos ir galės savo prakilnius sumanymus vykinti. Nesusiradus tūkstančiui žadančių — visas sumanymas žlunga ir pasižadėjusieji pasilaiko pinigus savo kišeniuje. Svarbus buvo klausimas, ar stoti kvotimuosna, ar ne. Stosi ir neišlaikysi — pasirodysi skurdžiu ir nebrendeliu. Išlaikysi — bus garbė ir nauda tėvynei. Kažin kaip ilgai būtų svyravę lietuviai, jeigu ne pavyzdys jų mylimojo vyskupo a. a. Gasparo Cirtauto. Nuostabus dalykas. Tas atsargusis, giliai mąstantis žmogus, ilgai ir iš visų pusių ištisais mėnesiais svarstantis kiekvieną svarbesnį dalyką, tuo savo būdu net įsipykinęs daugeliui — vos atėjo su "Vilties" nr. į Kauną Kairiukščio sumanymas — tą pačią dieną paliepė savo sekretoriui nusiųsti į "Viltį" pažadėjimą trijų vyskupo šimtinių. Tuoj pasipylė ir kiti pasižadėjimai. Išpradžių imtąsi karštai. Paskui atvėso. Ilgainiui gi daugelis ir visai užmiršo tą reikalą. Matyt daugelis mūsų veikėjų ir laikraštininkų nusprendė, kad tas sumanymas įvykti negali. Ir ištikrųjų galima nusiminti: beliko tik 7 mėnesiai, o pasižadėjimų dar ir trečios dalies nėra. Tad nejaugi galų gale turėsime pripažinti, kad esame dvasios ir kišeniaus skurdžiai?

Mūsų nuomone, spaudos priederme yra iki paskutiniai dienai klabinti ir statyti šitą reikalą prieš mūsų visuomenės akis nors ir delto, kad išpildžius svarbų uždavinį padėti vykinti tautai naudingus sumanymus. Čia juk klausimas ne vien ano šimto tūkstančių, be kurių draugijos gal ir nežlugtų. Čia klausimas mūsų tautinės garbės. Šaltai numoti į tai ranka neturime teisės.

Mums aišku, kad lietuvių tautai įvykinti šis sumanymas nebūtų per daug didelė sunkenybė; jeigu lietuviai kasmet milijonus išleidžia bažnyčioms statyti, jeigu ant galo svaigalams kasmet sugebia išleisti nemažiau 60 milijonų rublių (vidutiniškai apskaitant), tai savo gyviausiam švietimo reikalui gali sugebėti išleisti tik dešimtąją dalį vieno milijono. Ir nesitektų čia atkirsti, kad annos reikalus žmonės supranta ir mėgia ir delto nesigaili jiems pinigų. Jeigu šiandien dar nedaugelis švietimo reikalą supranta, tai rytoj jau daug didesnis skaičius galės jį suprast, poryt gi gali jau susidaryt net tam tikras judėjimas. Čia tik reikėtų išvien eiti visiems tiems, kurie tą reikalą supranta, ypač gi mūsų spaudai. Ypač svarbią, sakysime, turi priedermę Amerikiečių lietuvių spauda, nes juk visiems yra aišku, kad be savo išeivių pagelbos Lietuva negalės to sumanymo įvykinti.

"Draugas" buvo net keliais atvėjais mėginęs budinti amerikiečių lietuvių sąmonę Kairiukščio sumanymo naudai. Atsirado ir šiek tiek pasižadėjimų. Bet vienas mušio nelaimėsi. Socijalistų pritarimo negalime laukti. Bet mūsų tautininkų pritarimo šiam sumanymui, rodos, galėtume laukti. Mes juk matome, kad Lietuvoje tautininkai visoms mūsų švietimo draugijoms prijaučia ir jų darbe dalyvauja. Pagaliaus ir Amerikos tautininkai neboikotavo juk Tumo su Olšausku ir jų žygį "Saulės" namų naudai uoliai rėmė. Kadai buvo užmetinėjama, kodel prie šių trijų draugijų nepridėta Tautos namų reikalo. Tuomet, gird, geriau būtų pasisekę. Bet juk panašių svarbių reikalų ir daugiau būtų galėję atsirasti, kurių visų vienan sumanyman nesutalpįsi. Antai esame girdėję rimtą užmetinėjimą, kodel prie anų trijų draugijų nebuvusi prikergta šv. Kazimiero Vienuolija.

Kiti galėtų su lygia teise pasikišti su savo ūkio, amatų mokyklomis ir taip-pat lygių pretensijų prie to fondo turėti, o čia šv. Mikalojaus bažnyčios salė Vilniuje, čia Zitiečių namai, čia amerikiečių sumanytos našlaičių prieglaudos, čia kolegijos... ir taip toliau, ir taip toliau. Tokių remtinų dalykų A. K. Rutkauskas nesenai "Tėvynėje" net 26 paskelbė. Kairiukštis turėjo omenyje tik tas mūsų liaudies švietimo draugijas, kurios, veikdamos kiekviena savo gubernijoje, varo plačiausį Lietuvos švietimo darbą. Nerasi šiandien veikėjo ar rašytojo, kurs nepripažintų, kad tas darbas šiandien Lietuvoje yra reikalingiausias.

Jeigu visa katalikų ir tautininkų spauda arti į širdį priimtų šitą reikalą — be jokios abejonės Kairiukščio sumanymas įvyktų. Katalikiškos ir tautiškos dr-jos kurių čia aibių aibės, sukrustų ieškoti tų 52 dolerių. Nedaug rasime tokių mūsų draugijų, kurios rimtai pasirūpinusios negalėtų tų 52 dolerių sugaudyti. Kiti brangus ir svarbus sumanymai gali iš bėdos ir palaukti, ir nusitęsti, bet šitas nekenčia laukiamas. Neįvykisi iki šių metų pabaigos — visa žlugo. Termino neprailgisi, nes tie, kurie žadėjo, žadėjo duoti tik su sąlyga, jeigu susiras pakankamas pasižadėjimų skaičius iki 1 d. sausio 1915 metų.

Pradėjus gi visuomenės opiniją visiem. išvieno judinti, be abejonės sukrustų mūsų skaitlingos draugijos, atsirastų pasižadėjimų ir iš pavienių ypatų; pagaliaus Didžioji Lietuva, matydama brolių amerikiečių sukrutimą ir pati labiau imtų tuo reikalu sieloties. Tokiuo būdu visiems išvien dirbant ir galėtume išlaikyti savo brandos kvotimus. Kitaip — gėda ir sunkus smūgis, pasak rišakys išsitarimo Suvalkijos darbininkų, paskyrusių šimtinę iš savo kruvinų skatikų, kad tą smūgį nustumus tolyn.

Norime tikėti, kad mūsų tautininkai nepanorės imti ant savęs atsakomybės už to gražaus sumanymo žlugimą, kad nenorės jo griauti savo tylėjimu, ir kad sukrus raginti saviškius vykinti Kairiukščio sumanymą labiau ir geriau, negu tai darė ligšiol "Draugas".

POLITIKA

MEKSIKA.

Visaip buvo spėjama, ką Huerta mano daryti su būsinėia taryba. Tarybai atstovai buvo paskirti, bet jiems nuėjus pas Huertą ir paprašius, kad jis išduotų rašytą paliūdijimą, jog esant reikalui ir tarybai būtinai to reikalaujant, jis atsisakys nuo sosto, jis netik ką su tuo nesutiko, bet išvijo atstovus iš savo kambario. Tečiaus pradžioje šios savaitės, matydamas, turbūt, kad kitokiu keliu nieko nelaimės, išdavęs reikalaujamą raštą.

Meksikos išrinktieji delegatai: Emilio Rabusa, Augustin Rodriguez ir Luis Elguero nėra Huertos pasekėjais, bet žinomi, kaipo žymesni veikėjai, kurie su kitais tikrais patrijotais nori, kad kuogreičiausiai įvyktų šalyje tvarka. Tuo žvilgsniu jie sutinka su Amerikos diplomatais, kurių juk ir yra noras, kad šalyje įvesti tinkamą tvarką. Kas valdys Meksiką Huertai nuo sosto pasitraukus, klausimas tebėra neišrištas, bet visiems aišku, jog šalies valdžia negalės kliūti asmeniui, kurio visa spėka remiasi tik kareiviais. Gal toji valdžia teks vienam asmeniui, gal keliems iki nebus išrinktas prezidentas. Meksikos atstovų nuomone laikiniu prezidentu galės būti legališkai nuskirtas asmuo, kuris prižadės lig rinkimų teisingai šalį valdyti, ne kareiviais, bet apsukrumu, protu ir kuris užtikrins laisvę ateinančiuose rinkimuose.

Konstitucijonalistai į būsinčias tarybas žiūri ligšioliai su nejsitikėjimu. Jie tebetvirtina, kad su jokiais tarybos reikalavimais jie nesutiksią ir kad toji taryba ne kas kitas, kaip tik akių muilinimas. Jų ir visos Meksikos viltis — tai užimti Meksikos miestą ir karės spėka įvesti reikalingąją šalyje tvarką. Tik čia kįla klausimas ar greitai jų tokie užmanymai įvyks ir jiems įvykus ar Jungtinės Valstijos norės su tokiu keliu pastatyta valdžia taikintis ir už legalę pripažinti. Tečiau spėjama, kad Niagara Falls taryboms besitenkiant persimainys ir jų nuomonės.

Revoliucijonieriai, kurie ligšioliai neatsisakė padėti ginklus, pergalėjo federalistus keliose vietose ir nuolat artinasi link Meksikos miestt. Generolas Gonzales praneša, kad jis užėmęs miestelį netoli nuo San Luis Potasi. Paėmęs nelaisvėn federalistų vadą, 1800 nelaisvių ir daugelį amunicijos. Gen. Obregon praneša, kad jis nuveikęs federalistus ties Acaponeta, 100 mylių į pietus nuo Mazatlan, ir sudėmęs apie 1600 kareivių. Mazatlane sukilieliai sunaikino federalistų laivą. Vienas orlaivių lakiotojas metė bombą į federalistų tarpą ir sudraskė keturius kareivius. Villa nors ir žadėjo atakuoti Saltillo ligšioliai dar neatakavo. Sukilielių skaičius gerokai pasididino naujai pribuvusiais kareiviais. Dabar ties Tampico esama apie 7000 kareivių, kurie geg. 10 d. užpuolė federalistų kereivius ir juos nu-

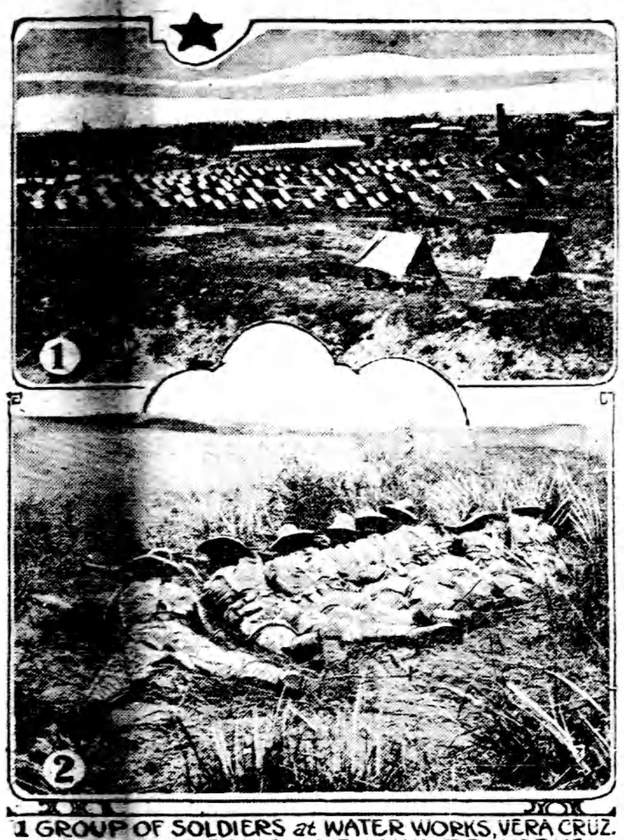

1 GROUP OF SOLDIERS at WATER WORKS, VERA CRUZ.
2 SOLDIERS ON FIRING LINE at WATER WORKS.
PHOTOS COPYRIGHT 1914 BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION.

1. Būrys kareivių ties vandens įtaisomis, Vera Cruz. 2. Amerikos kareivių šaudyje su Meksikos federalistais netoli nuo vandens įtaisų ties Vera Cruz.

veikė. Keliose vietose Huertos kareiviai apleidžia savuosius ir prisideda prie sukilielių.

Pietuose Zapata išleido atsišaukimą, kuriame prižadėjo užimti sostapilę ir Huertą mirčia nubausti. Po keletos dienų jis užėmė Cuernavaca ir užvaldė visą Morelos valstiją. Jo kareiviai stovi apie 50 mylių nuo sostapilės. Atsimindami jo gazdinimus ir jo būdą, daugelis turtingų meksikiečių apleido sostapilę ir ieško prieglaudos pas amerikiečius Vera Cruz mieste. Federalistų gen. Maas pasiuntė laišką Villai, kuriame jis ragina jį laikytis patrijotizmo ir prisidėti prie Huertos, kad išvyti Jankius iš Meksikos. Villa apskelbė laišką laikraščiuose ir žinoma, paslėpimą atmetė. Panašus atsišaukimai buvę išsiuntinėti ir kitiems sukilėlių generolams.

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Be Meksikos svarbiausieji nuotikiai Jungtinėse Valstijose dabartiniame laike yra, Kolorados namenė karė. Straikierių su kapitalistais karėje dalyvauja 890 reguliarių kareivių. Nuo atėjimo kareivių į Koloradą jokių susiremimų nebuvo. Valstijoj apskelbtas karės stovis ir pareikalauta, kad visi vietos gyventojai išskyrus pačius kareivius atiduotų ginklus kareivių viršininkams. Sekretorius Garrisonas nusprendė, kad kasyklos nebūtų pakol kas atidarytos. Karės teismas pradėjo tyrinėti darbus vietinės milicijos. Komisijos raportai parodo, kad mainierių šėtras ties Ludlowu buvo sudegintos kareivių. Bet daugelis kareivių apdaruose buvo ne kareiviai, tik paprasti, kasyklų sargai arba kompanijos darbininkai. Teisėjai dirba išsijuosę ir kasyklų savininkai, kaip ir straikieriai gali būti apkaltinti. Kompanijos nenori prisiimti arbitracijos. Kolorados legislaturoje atstovai skiriasi į daugelį skirtingų nuomonių, taigi sunku permatyti kas iš to viso išeis. Tečiaus spėjama, kad bus iš leisti biliai, kuriais kompanijos bus priverstos eiti į arbitraciją, vyriausybė turės tiesą uždaryti saliūnus ir paskirti apie milijoną dolerių milicijai užlaikyti.

Washingtone senatas nubalsavo nepriimti 250.000 dolerių, kuriuos aukoja Rockefelleris apšvietos reikalams ir kuriuos pinigus vyriausybė pavesdavo ūkininkystę pagerinti. Tą klausimą svarstant iškilo didelė opozicija. Vienas senetorius išsitarė, kad Rockefellerio pinigai esą aplaistyti krauju moterų ir vaikų kurie žuvo Kolorados straiko laike.

New Yorke tūli anarkistai ir keletas socijalistų (jų pasielgimas socijalistų jau pasmerktas) vaikščiojo prieš Rockefellerio namus apsirengę gedulio rūbais kai-kurie iš jų buvo suėję net į bažnyčią, kurioje Rockefelleris yra parapijonu.

Visoje šalyje neapykanta prieš užsispyrusį kapitalistą auga. Ar jis nusileis — pamatysime vėliau.

ITALIJA.

Gal nei viena šalis tiek nenukenčia nuo žemės drebėjimų, kiek nukenčia Italija. Visiems dar tebėra žinomas garsus 1908 m. žemės drebėjimas Messinoje. Dabar geg. 8 d. ant salos Sicilija, apielinkėse Etnos ugniakalnio (vulkano), atsitiko vėl žemės drebėjimas nemažesnis, koks buvo ties Messina, tik šiame žuvo mažiau žmonių, nes vulkano neramumai laiku persergėjo žmones. Ypatingai nukentėjo kaimeliai Linera ir Santa Venerina, abu guli rytinėje vulkano dalyje. Tuose kaimeliuose žuvo į du šimtu žmonių. Daugelis liko palaidoti gruvėsiuose.

Žemės drebėjimas buvo jaučiamas rytuose ties Messina ir pietuose ties Catanija. Kalnas Etna veikė per kelius metus, bet sanryšį tarp žemės drebėjimo ir vulkano veikimo mokslo vyrai ligšiol dar nesusekė.

Italijos vyriausybė pasiuntė kareivius į nelaimės vietą ieškoti gruvesiuose žmonių. Raudonojo Kryžiaus nariai taip-pat skubinosi į tą vietą suteikti pagelbą jos reikalaujantiems. Karalius Viktoras Emmanuelius paaukojo 20000 dolerių, o karalienė vedė įvairius mielaširdingus darbus. Kunigai skubinosi suteikti mirštantiems paskutinius Sakramentus, ir Katanijos arkivyskupas laike mišias tarpe gruvėsių už numirusius.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS

Prancija. Dauguma Prancijos katalikų stodami rinkimuosna parlamentan nutarė reikalauti: 1) kad būtų panaikinti įstatai, kurie užgauna Dievą, Bažnyčią ir krikščioniškas šeimynas; 2) reikalauti liuosybės katalikų bažnytinėms iškilmėms ir draugijoms; 3) leisti katalikams tėvams valdiškose mokyklose auklėti savo vaikus katalikiškai! 4) atnaujinti sutarti su Apaštališkuoju Sostu Bažnyčios ir Tėvynės labui.

Kaunas. J. E. Žemaičių vyskupo — nominato kun. Pr. Karevičiaus konsekracija atidėta nepaskirtam laikui; būsianti, rodos, neužilgo.

Portugalija. Katalikų laikraščiai Portugalijoje vėl pradeda išeiti. Žinomas katalikų žurnalas "O Dio", buvęs vyriausybės daugiau pusės metų pasmergtas vėl pirmu kart pasirodė. Nei joks kitas laikraštis ant žemės nėra tiek kentėjęs, kaip 'O Dio'. Du kartu revoliucijonierių gaujos buvo visiškai sunaikinta spaustuvė. Laikraščio vedėjas Moreira d'Almeida su sūnumi be jokios kaltės buvo įmesti kalėjiman. Ačiū energingiems protestams spaitingai Anglijoje jie du vėl buvo paliuosuoti ir vėl pradeda savo darbą tėvynės ir katalikų tikybos reikalais. Antras katalikų žurnalas "Macao" jau taip-pat pradėjo eiti.

Austrija. Nesenai įvyko Vienos miesto tarybos katalikių antrasis suvažiavimas. Susirinkime pripažinta reikalas mergaitėms įgyti aukštesnįjį apšvietą ant katalikybės pagrindo greta praktikos socijalio išsilavinimo, užbriežta inkurti draugiją globoti restauracijų tarnaitėms ir pastatyta katalikių moterų priedermė keisti šeimynoje tikybiniai dorinį auklėjimą, atremti betikybinės auklėjimo pastangas.

Belgija. Katalikų mokyklose nebus vedama jokios politikos, — bus suteikta visiems teisė ir lygybė.

Kunigų permainos Žemaičių vyskupijoje. Kun. Byla, jam pačiam prašant paliuosuotas nuo vietos katedros kam. ir pildančios priedermes viceprepozito ir atleistas užsienin šešiems mėnesiams: katedros kam. kun. Povilas Dogelis paskirtas laikinai pildančių priedermes viceprepozito; Akmenės kam. kun. Dirdgalvis į Gardžius kam.: Gardžių kam. kun. Balčiūnas perkeltas į Akmenų kam.

Peterburgas J. E. mitropolitas V. Kliučinskis 13 (26) balandžio įšventė į kunigus 18 auklėtinių, iš kurių 3 lietuviai: M. Juodakis, J. Podlevskis, ir A. Vaitiekaitis. Į subdijakonus 4 auklėtiniai.

Rymas. Popiežiaus kurija papeikė lenkų darbus Berlyne. Pažymėtina, kad lenkams bažnyčioje nerūpėjo tikėjimo reikalai, bet tautiškumas.

Kuopa grafų ir kitokių lenkų didikų nuvažiavo Ryman skųstis vokiečių.

Peterburgas. 4 (17) gegužės Šv. Katrinos bažnyčioje bus J. E. vysk. Karevičiaus konsekracija. Pakviestas konsekruoti J. E. Seinų vyskupas Antanas Karosas.

Šilėnai, Prūsų Lietuvoje. Čia ketinama statyti naują muring katalikų bažnyčią, ir jau nupirkta 4 margai lauko. Šilėnai — Pilkalnių apskrityje, kuriame ligšiolei nebuvo nei vienos katalikų bažnyčios.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

HARTFORD, CONN.

Balandžio 29 d. š. m. atsiskyrė su šiuo pasauliu a. a. Viktorija Blotnickė. Paėjo iš Kauno gub., Saulių pav.

Buvo dora mergina nei su niekuo nesipyko, nors išgyveno ilgus metus. Pati prigulėjo prie Kauno Šv. Kazimiero Draugystės ir kitus ragino. Neturėdama giminių šiame mieste, numirtus nebuvo kur kūnas laikyt, tai iš ligonbučio likos atvežta į bažnytinę svetainę ir iš čia buvo palaidota geužės 3 d. š. m. Laidotuvėse dalyvavo lenkai kunigai ir kunigas J. Žebris iš New Britain, kurs pasakė labai graudingą pamokslą. Taip-pat dalyvavo šv. Elzbietos draugijos valdyba ir tūlos narės. Gyvojo Rožančiaus draugija nupirko gyvų gėlių vainiką. Velionė priklausė prie virš minėtų draugijų. Šesi Šv. Kazimiero I. A. draugijos nariai laidojant nešė kūną. Laidotuvės buvo iškilmingos.

Mažiukas.

ATHOL, MASS.

6 d. gegužės atsibuvo Šv. Onos moterų draugijos susirinkimas. Svarstyta apie naudingus nutarimus: 1) paaukauti $50.00 šv. Pranciškaus bažnyčios naudai, 2) paminėti 10 metų spaudos atgavimo Lietuvoje sukaktuves.

Moterų draugija sparčiai auga, nėra to susirinkimo, kad keletas naujų narių neprisirašytų prie draugos, o vis tai ačiū jos pirmininkei — p-lei Gritaitei ir vietiniam klebonui, kurie daugiausiai darbuojasi jos labui. Pati draugija ir gi gerai darbuojasi, ji rūpinasi bažnyčios reikalais, tuo tikslu rengia fėrus; turi savo nemažą knygyną, kuris randasi lietuvių krautuvėje, visos knygos yra gero turinio, tik gaila, kad mažuma jomis naudojasi. Patariama moterėlėms kibti prie skaitymo ir šviesties, taip lengvai prieinamu skaitymu.

Kaip atsidarė nuo 7 d. gegužės smuklės tai išgirsti visokių nesmagumų. Alkolis užnuodina žmonių sąžinę ir protą ir nenuostabu, kad šen tai ten pareikalaujama lopo galvai uždengti.

Guodžių Marytė.

ORCHARD LAKE, MICH.

Malonu man pasidalinti įspudžiais, kuriuos patyriau atsilankęs ant apvaikščiojimo spaudos sukaktuvių pas vietinius lietuvius-moksleivius. Nors čionykščiai moksleiviai prisiglaudę po svetima pastoge, bet kiekvieną svarbesnį lietuvių atsitikimą pagerbia apvaikščiojimu.

Ir taip gegužės 10 dieną moksleiviai apvaikščiojo 10-metines spaudos sukaktuves, kurias parengė literatinė "Lietuvių Vilties" dr-ja. Programas buvo gana įvairus. Pirmiausia pakviestas p. P. Rusis kalbėjo apie

Lietuvių spaudą iki josios atgavimui. Kalbėtojas gana karštai ir aiškiai nupiešė vargingą lietuvių padėjimą, už tai jam publika padėkojo gausiu delnų plojimu. J. S. Martišiunas perskaitė iš "Vienybės Lietuvninkų" No. 18 straipsnį "Pirm dešimties metų". Antras kalbėtojas buvo p. P. Česna, kalbėjo apie spaudą lietuvių gyvenime. Pasibaigus prakalbai p. L. Vaicekauskas skaitė originalę paskaitą; paskaitė keletą bruožų iš netolimos ateities. Klausytojų domą nuvedė į tajį perijodą, kuomet Lietuvai užžibėjo pirmieji laisvės spinduliai. Baigiant programą p. J. S. Martišiunas pasakė dar Vaičaičio eiles, savo oratoriškais gabumais jomis tiesiog žavėjo klausytojus.

Apleidau apvaikščiojimą pilnas džiaugsmo ir su linkėjimais, kad daugiaus būtų panašių mūsų tautos švenčių, nes jie sužadina tėvynės meilę ir supažindina su mūsų praeičia. **P. Prutenis.**

CLEVELAND, OHIO.

Gegužės 10 d. Moterų Aušros Vartų draugija parengė vakarėlį su programu. Suvaidinta juokinga vieno veiksmo komedija "Žydas statinėje". Pasisekė puikiai. Teatrališko choro artistai mėgėjai visi atliko savo roles gerai, ypatingai p. J. Žitkevičius Šliomkės rolėje, K. Urbšaitis — Ickaus rolėje, F. Sutkus — Martyno rolėje, p-lė Z. Bagdžiuniutė — Marės rolėje, S. Pašaveškis — Juozo rolėje — visi jie pasižymėjo. Ši komedija trumputė, bet smagi ir publikai labai patiko. Tik prie tokio trumpo vaidinimo reikėtų turėti ką nors daugiau, ypatingai publika laukė dainų, bet moterėlės neapsiėmė nusamdyti Teatrališko choro, mat būtų padidėję išlaidos.

Minėtas Teatrališkas choras bus bene vienas žymiausių Clevelande draugijų, jis veda prie doros, apsišvietimo ir gaivina lietuvių dvasią.

Gegužio 30 d. Šv. Kazimiero kareivių gvardija rengia pasilinksminimo vakarą, žada turėti įvairią programą. Teatrališko choro mėgėjai vaidins trijų aktų tragediją "Kerštinga Meilė", paskui dainuos, kalbės, deklemacijas sakys ir kiti įvairumai. **Š.—nis.**

PITTSBURG, PA.

Socijalistai 6-tos kuopos surengė vakarą. Vaidino "Litvomanams" ir "Nuo ausies lig ausies". Vaidinimas nepavyko, publika nelaukdama pabaigos pradėjo skirstyties, matomai buvo nepatenkinti, net tūli murmėjo, palikę suvadžiotais. Buvo skelbiama monologai ir dijalogai, — jų neteko girdėti, išėjo viena antra panelė, kurios nei šiaip nei taip pasirodė.

Publikos buvo apie 30 žmonių. Socijalistai manė, kad tuo vakaru išreikš ir apšvies socijalistų dvasią, arba net pritrauks kęlis žmonės savo pusėn, bet nieko nelaimėjo. **K.—ras.**

LEWISTON, ME.

Gegužės 9 dieną "Lietuvos Vyčių" 2-ras Skyrius surengė vakarą su vaidinimu. Buvo vaidinta "Ant bedugnės krašto". Šis veikalas labai inspūdingai ir gerai nusisekė atlikti. Artistai buvo savo rolėse, publika gi buvo patenkinta, ką paliūdijo gausiu rankų plojimu. Ant galo Jonas Gendrolis pasakė monologą "Skurdas ir vargas" kuo gausiai prijuokino publiką.

30 d. gegužės "L. Vyčių" 2-ras skyrius vėl rengia vakarą-balių, vadinamą alyviniu, nes tą dieną svetainė žada būti išpuošta alyvų žiedais. Meldžiama publika apsilankyti. **Vytis.**

HARTFORD, CONN.

Gegužės 3 d. Šv. Kazimiero Jaunikaičių Apšvietos Draugijos atsibuvo vakarėlis. Programa susidėjo iš dainų, paskaitos, prakalbos, deklemacijos ir diskusijų. Paskaitą skaitė A. Knežis "Kas mūsų priešas". Prakalbą gi sakė A. Mažulis. Jis nupiešė stovį vietinių gyventojų, ragino imti pavyzdį vienybės iš žydų, bet nesiduoti save išnaudoti. Toliau tas pats kalbėtojas ragino tėvus auklėti savo vaikus lietuvių dvasioje; papeikė gi lietuviškas mergeles, kurios niekuo prakilnesniu neužsiima, kaip tik gatvėse kraipyties, geriau, girdi, išmoktų šeimininkauti ir valgius virti. Vėliau buvo diskusijos, kuriose turėjo balsą visokių nuomonių, visokių pažiūrų žmonės ir dažnai nei šį nei tą nupasakodavo, išrodo, kad tūli mūsų galvočiai arti vaikiškio mokslo ir saprotavimo.

2 gegužės dieną buvo šv. Jono Evangelisto draugystės balius. Šokėjai nesilaikė tvarkos. Šoka kas kaip išmano. Net sunku žiūrėti kaip tos mergelės vargsta siaurose drapanose, čia labai linkę prie "tango", bet jis draudžiamas. **Pabartas.**

SPRINGFIELD, ILL.

11 gegužės naktį traukinis suvažinėjo jaunikaitį St. S. 22 metų. Velionis prieš mirtį linksminos saliune lig 12 val. nakties, eidamas inkaušęs namo matyt pavargo ir atsisėdo ant geležinkelio, kur ir rado sau mirtį. Meilutis..

ATHOL, MASS.

Korespondentas Kar—as, paduodamas žinutes iš Atholio vis nenori tikros teisybės paduoti, kaip buvo. Taip ir dabar rašydamas "Ateityje" No. 16 ir 17 apie Jaunimo Ratelio inkurimą apsilenkė su tiesa.

Buvo šitaip. Kun. Kemėšis, apsilankęs Atholyje ragino manę ir koresp. Kar—ą, kurs pas mane gyveno, kad Atholyje įsteigtume "Vyčių" Drangijos skyrių. Taigi ir rengėmės tokią draugiją inkurti. Norėjo Kar—as pats vienas steigti, bet jaunimas nesirašė. Tuokart paprašė manę, kad padėčiau. Apskelbiau bažnyčioje, kad jaunuomenė pradėtų rašyties, nes ta draugija paremta ant krikščioniškų pamatų. Jaunuomenė pradėjo rašyties. Daleidau dar ir savo kambariuose padaryti pirmą susirinkimą, per kurį buvo išrinktas komitetas. Antrą kartą susirinko kitur ir pradėjo apie įstatus svarstyti. Išgirdau iš ten dalyvavusiųjų, kad visai nei kalbėti nebuvo kalbama apie "Vyčių" draugiją, bet apie kokį ten pirmeivišką Jaunimo Ratelį. Paprašiau parodyti įstatų vieną kartą ir antrą ir vis nerodo; tiktai trečią sykį paprašius po kelių dienų atnešė. Radau pirmoje vietoje padėta, kad antgamtiniais dalykais Jaunimo Ratelis neužsiims. Tai yra aiškiau sakant: Dievas, tikėjimas, Bažnyčia neturės intekmės ant jaunimo. Žiūriu toliaus: ar nebus, kur toliaus tarp įstatų, kad apsaugoti jaunimą nuo bedievystės, nuo skaitymo blogų knygų, laikraščių, to tai neindėta. Paminėta, kad atvirų bedievių į draugiją nepriims. Sužinojęs apie tai bažnyčioje perspėjau, kad toliaus nesirašytų, iki įstatai nebus permainyti ir paremti ant krikščioniškų pamatų, kaip pirmiaus apgarsinau, ragindamas jaunuomenę rašyties. Bet organizatoriai nenustojo traukti kitus prie ratelio, prižadėdami įstatus permainyti. Tada buvau priverstas griebties aštresniųjų priemonių. Nežiūrint to visko susirinko jaunimas, apie 20 narių. Daugelis reikalavo permainyti įstatus, bet suriko pirm., tas pats Kar—as, daužydamas ranka į stalą, kad neleis mainyti, nors jis vienas pasiliks. Tai tau ir prižadėjimai. Tiek apie tą Jaun. Ratelį. Dabar kreipiuos į patį koresp. Kar—ą su kai-kuriais klausimais. Kada aš sakiau, kad tie visi, kurie prisirašys prie to ratelio, bus pragare, kaip padavei į angliškus laikraščius? Ar aš sakiau, kad Atholio jaunimas susideda iš paleistuvių? Aš juk gyriau, kad Atholio jaunimas dar neištvirkęs. Tą gali paliūdyti tie, kurie buvo bažnyčioje. Minėjau apie pirmeiviškų draugijų knygynus Lietuvoje esančius, su kurių pagelba pirmeiviai platina bedievystę tarp jaunuomenės, tai gal taip būti ir Atholyje. Kreipies prie krikščioniškos doros. Bet paveizėk, ar Tamsta laikais tos doros? Negana to, kad patsai skaitai visokius šlamštus Dr. Šliupo ir kitų jam panašių rašytojų, bet ir kitiems davinėji, sakydamas, kad galima skaityti, tiktai nereikia tikėti. Ką Tamsta pasakytum apie tokius, kurie kalbėtų: galima braidyti purvuose, tiktai nereikia susipurvinti, galima bristi į vandenį, tiktai nereikia sušlapti, galima nuodus valgyti, bet nereikia užsinuodyti. Rodos gana to, kad Bažnyčios uždrausta skaityti tokius šlamštus, tuo labiaus dar kitiems davinėti. **Klebonas.**

DONORA, PA.

Donoros teatrališkas burelis nepasiganėdino atvaidinimu komedijos "Vagis" namie t. y. Donoroje, bet balandžio 26 d. nuvyko Esplein'an, kur girdėjau su dideliu pasisekimu atkartojo tą pačią komediją "Vagis". Esplein'o šv. Vincento Dramatiškas burelis nepasiliko skoloje ir geg. 3 d. atvyko Donoran ir vaidino su nemažesniu pasisekimu dvi komediji. "Tiktai niekam nesakyk" ir "Gyvieji nabašnikai". Donoros choros vedamas vargoninko Mileškos linksmino publiką skambiomis lietuviškomis dainelėmis. Kun. J. Misius pasakė porą žodžių apie tautos reikalus ir patarė nusipirkti nors po vieną Tautos iždo atvirutę ir ženklelį, ydant tokiu būdu visiems prisidėjus prie tautos reikalų aprūpinimo ir savos gimnazijos įsteigimo. Atviručių ir ženklelių parduotą už $7.00. Geg. 9, 10 ir 11 d. Šv. Juozapo lietuvių bažnytelėje atsibuvo 40 val. atlaidai. Bažnyčioje visame buvo matyti tvarka ir švara. Donoriškiai gali pasigirti turi rūpestingą ir savo tautą mylinti kleboną. **L. J.**

NEWARK, N. J.

Seenos Mylėtojų dr-ja gegužio 9 d. š. m. vaidino "Erškečių Taku" 5-ių veiksmų dramą prie tikėtu lipdė tautos iždo ženklelius.

S. L. R. K. A. 36-tą kuopa nutarė už organa "Draugą" pakelti mokesnį, jei reikalaus. Organu palikti "Draugą" Ta pati kuopa gegužio 11-tą d. buvo parengusi prakalbas. Kalbėjo p. Lukošius iš Waterbury, Conn. tėmoj pažanga ir p. S. Pranis apie susivien. reikalus. Turiu pažymėti, kad p. Lukošius yra vienas iš rimtų ir gabių kalbėtojų.

"Žiburėlio" dr-ja darbuojasi, kad susivienyti Newarko šias tris dr-jas į vieną, t. y. "Žiburėlio" "Scenos Mylėtojų" ir šv. "Cecilijos choro". Atstovais į taikos ar pasikalbėjimo konferencija jau visos išrinko.

Ta pati "Žiburėlio" dr-ja birželio 6 d. vaidins "Mirtų Vainikas" 4-ių veiksmų meilės dramą Galima tiketis, kad ir "Žiburėlio" dr-ja lipdys prie tikietų tautos iždo ženklelius.

Šv. Cecilijos choras birželio 13 d. vaidins antrų kartu "Užburtas kunigaikštis" 3-jų veiksmų operetę: muziką M. Petrausko.

Elizabeth, N. J. gegužio 10 d. p. K. Jonaitis sušaukė laiškais Newark'o daugiaus apsišvietusius lietuvius pasikalbėti, kad sutverti viešą neprigulmingą apšvietos d-ją ir knygyną. Pasikalbėti atsilankė žmonės įvairiu pakraipų.

Kalbėtasi ilgai, be karštų ginčų, galop draugijos reikalingumas pripažinta, perskaityti ir priimti įstatai kuriais dr-ja turės gyvuoti. Kokios bus pasekmes dar nežinia. **Volungėlis.**

LIETUVOJE.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

(Iš laikraščių)

Kaunas. Per "Blaivybės" šventę Kaune surinkta aukų viso 578 rub. 99 kap.

Vlinius VIII lietuvių dailės paroda Vilniūje užsidarė 13 d. balandžio. Nutarta visą parodą perkelti į Kauną, kur ji bus atidaryta apie 20 balandžio (8 geg.). Butas jau aprinktas prie Mikalojaus bulvaro. Tai bus jau trečia liet. Dailės paroda Kaune.

Vilnius. Vilniaus gubernatorius leido intaisyti knygynus-skaityklas "Ryto" draugijos sekančiose skyriuose: Pivašiunų, Alytaus ir Gilučių.

Vilniaus miesto taryba nutarė rūpinties elektros tramvajų įvedimu.

Vilnius. "Vilties" dienraščio redaktorius p. Dovidaitis už žinią apie krikščionės mergaitės prapuolimą Kaune, kur buvo intarti žydai, gavo bausmės 100 rublių. Toji žinia buvo paties Kauno gubernatoriaus atšaukta.

Siesikai, Kauno g. Ši parapija baisiai lenkėja. Mat čia yra daug dvarų, nuo tų dvarų žmonės ima pavyzdį ir mėgdžioja ponus. Bažnyčioje ir gi viešpatauja lenkų kalba.

Palanga, Kauno g. Gražus Palangos miestelis stovi ant marių krašto. Vasarą čia privažiuoja daugybė lenkų ponų gydytųs. Reikia stebėties, kad ligšioliai nei vienas lietuvis žemaitis nei pačiame miestelyje, nei sodžiuose nesulenkėjo. Stebėtinas kietumas!

Prienai. Pradeda gyvuoti "Žagrės" ratelis.

Paskaitos apie Ameriką. Nesenai sugrįžęs iš Amerikos Lietuvon p. Martusevičius ketina visoje eilėje Lietuvos miestelų paskaityti apie Ameriką. Paskaitų reikale jau paduotas meldimas. Pradėsiąs nuo Suvalkijos.

Prūsų Lietuva. Profesorius Becenbergeris nesenai laikė Berlyne paskaitą apie lietuvius. Jisai išgyrė lietuvių kalbą, pažymėjo senovės lietuvių galybę ir nusistebėjo, kaip greit dabar kilanti lietuvių raštija Didžioje Lietuvoje. Bet apie Mažają Lietuvą profesorius išreiškė spėjimą, kad ten lietuviai išmirsią. Tik dabartinis Prūsų lietuvių judėjimas, ypač jaunuomenės, leidžia turėti vilties, kad Prūsų Lietuva galutinai atgis.

Kaunas. Oficijalė statistika rodo, kad 1912 metais Kauno gub. miestuose buvo viso labo 364 pirkliai, tame skaičiuje 345 žydai.

Pašilinė, Kauno g. Netoli bažnyčios buvo didelis medis. Tą medį vėjas išgriovė. Pirklys tada jį nupirko, užmokėjo 55 rublius. Padaryta iš jo 10 sieksnių malkų, o už darbą vietoj užmokėta 35 rub. Tokie medžiai tai retenybė.

Panevėžis, Kauno g. Pabiržės dvare, netoli nuo Biržių, ruošiama kursai. Kursuose bus mokinami bernaičiai ir mergaitės — nuo 12 metų — pinti iš maldrų krepšius, kėdes, kedėms sėdynes ir tt. Mokestis už visą mokslą 15 rub.

Prodėnas, Kuršo g. Balandžio 2 d. valsčiaus ingaliotinių sueiga nutarė įsteigti taupymo skolinimo kasą. Prodėno valsčius turi 20,000 rublių pinigų, vyriausybė ir gi duosianti. Tą nutarimą valstiečiai nusiuntė Kuršo gubernatoriui.

Armoniškiai, Vilniaus g. Čia žmonės labai tamsųs, laikraščių beveik niekas neskaito ir nesupranta net kas yra laikraštis. Netoli yra Varėnavos miestelis, kur kas antradienis būna turgųs, suvažiuoja žmonių iš visų apielinkių ir netiek ten nuperka — parduoda, kiek gerai ištraukia alaus ir degtinės.

Seirijai, Suv. gub. Seirijų parapija yra beveik didžiausia tarpe gretimųjų parapijų. Ūkininkai daugiausiai pasiturintįs, nes apie Seirijus žemė nebloga — visi viensėdžiais gyvena. Tečiau nors Seirijų parapija didelė, pasiturtinti, bet bažnyčia apleista: grindįs iširę, iš viršaus plytos krenta, stogas vėjo nuplėštas ir tt. Jau buvo rengiama naują bažnyčią statyti, kaip štai parapijonįs sukurstyti miesto lenkų, kurie yra didžiausiais naujos bažnyčios priešininkais, atsisakė rūpinties apie naujos bažnyčios reikalus.

Leipalingis, Suvalkų g. Kun. Laukaičiui (dabartiniam Dūmos atstovui) čia apsigyvenus, įsteigtas knygynas, vėliau atidaryta "Žiburio" ir Blaivybės skyriai, pastatyta puikųs parapijos namai, kuriuose dabar yra krautuvė, arbatinė, knygynas ir salė susirinkimams. Daug kaimų išsiskirstė vienasėdžiais. Žodžiu, dabar Leipalingio parapija visai kitokia nei pirma buvo.

[illegible], Vilniaus gub. Nedidelis tai miestelis, bet stovi gana puikioj vietoj. [illegible] miestelį puošia [illegible] bažnyčia, gotikos styliuje. Miestelyje yra 4 krautuvės, visos krikščionių rankose, monopolis ir dvi alini. Nepersenai valsčiaus sueiga buvo nutarusi visai panaikinti alines, bet ne del to, kad nebūtų daugiau peštynių ir kitokių nesmagumų, bet tik del to, kad negavo 30 r., kuriuos buvo prižadėjus viena "šinkorka" magaryčioms.

Kitą jau dieną visi girtuokliai padarė antrą nutarimą, kad alinės net būtinai reikalingos. Abudu nutarimu nusiųsta gubernatoriui.

Kas iš to išeis — nežinia.

Vaškai, Kauno g. Paliepių sodžiaus ūkininkas J. Naudžiunas parduoda iš savo lauko smėlį. Bekasinėjant žemę atrandama žmonių kaulų, pinigėlių, sagučių ir kitų senovės liekanų. Taigi būtų geistina, kad vasaros laiku, kuris nors tyrinėtojų apsilankytų, gal surastų daug ko indomaus.

Rietavas, Kauno g. Čia džiusta miškai, kuriuos savininkai vėliau išpardavinėja žmonėms. Taip pernai tokio miško Rietavo dvaras pardavė už 750,000 rub.; šiemet ir vėl pardavė už didelius pinigus.

Aleksotas, Kauno priemiestis. Didijį ketvirtadienį, dienos metu kalno dalis su nukirstų medžių kelmais didžiausiu trukšmu nugriuvo, nuversdamas pusę stovinčios Griovo grįčios ir Sutkaus tvartukus. Žmonių nenukentėjo.

Betygala, Kauno g. Buvusis 9 d. balandžio gaisras sunaikino 52 trobas, padarė žmonėms nuostolių apie 50 tūkstančių rublių. Išdegė beveik visas miestelis: pasiliko tik valsčiaus raštinė, monopolis, vartotojų krautuvė, špitolė, bažnyčia, klebonija ir keli ūkininkai. Žmonės pasiliko apverktinam padėjime. Gaisro priežastis nežinoma. Žada susidaryti komitetas aukoms rinkti po Kauno guberniją.

Garliava, Suvalkų g. Nesenai rengiama čia "Žagrės" kuopelė jau tikrai vykdoma. Paduota centrui meldimas po kuriuo pasirašė 17 ūkininkų.

Pilviškiai, Suvalkų g. Per pastarąją Pilviškių valsčiaus sueigą nutarta šventadieniais ir mugės dienomis uždaryti visas smukles ir šiaip visas alkolinių gėralų pardavyklas.

Darbėnai, Kauno, g. Pradžioje balandžio Darbėnuose liko atidaryta Vartotojų draugijos krautuvė.

Musninkai, Vilniaus g. Vietinėje bažnyčioje laike pamaldų iškilo susirėmimas lietuvių su lenkais. Nukentėjo 9 žmonės. Pradėta tardymas.

Utėna, Kauno g. Penki metai, kaip čia įsteigta miesto mokykla, kurioje mokinių esama apie 100, lietuvių gi 83.

Žeimė, Kauno g. Žeimiečiai dar vis tebeserga sena girtuoklystės liga, kuri nenori nei mažėti. Degtinės išgeriama per metus už 30 tūkstančių, o alučio 16 aludėse kita tiek, taip kad žeimiečiai per metus prageria mažiausiai už 60 tūkstančių. Ką darys negėrę, nes girdi, "blogi metai".

Prūsų Lietuva. Paskutiniame laike pradėjo krutėti Prūsų lietuvių jaunimas ir yra įsikuręs didelį skaičių draugijų. Šią vasarą dar ketina pribūti visa eilė draugijų. Draugijos kas kart gaunančios daugiau veikėjų ir susipratimas augąs.

Sukaktuvės. Šiemet sukanka lygiai 350 metų kaip gimė lietuvių rašytojas K. Širvydas. Jo vardas mūsų raštijoje yra garbus ir minėtinas.

Gružių dvare (Panevėžio ap.) policija susekusi "slaptąjį lietuvių mokyklą", kurią laikiusi valstietė M. Strielčiunienė. Mokėsi joje 16 vaikų nuo 8 ligi 12 metų.

Vilnius. Policija rinko šiomis dienomis žinias, prie kurios Vilniaus bažnyčios, kurie kunigai darbuojasi, kokia kalba laikomos pamaldos ir kiek kokios tautos klierikų yra Vilniaus kunigų seminarijoje.

NAUJIENOS.

Vera Cruz. Huertos pasiuntiniai prieš išv[illegible]iuojant į tarybą nėjo pas Huertą išgauti iš jo rašytą prižadėjimą, kad jis atsisako nuo sosto. Huerta, kuris buvo nevisai blaivas ištraukė revolverį ir pasiūlijo jį atėjusiems atstovams. Užmuškite, girdi, jūs visi norite manę užmušti, tik neturite drąsos. Jei aš busiu priverstas iš šalies bėgti, tai išbėgsiu, bet nuo sosto kitaip neatsisakysiu.

Washington, D. C. Geg. 13 Revoliucijonieriai užėmė Tampico miestą. Federalistai pradėjo bėgti iš miesto. Šaudimai pradėjo šiek tiek apsistoti. Žuvusiųjų skaičius dar nežinomas.

Washington, D. C. Brazilijos ministeris pranešė iš Meksikos miesto, kad čia pražuvo laikraščių korespondentas E. H. Doster. Gen. Funston prisakė laikraščių korespondentams laikyties Amerikos užimtoje dalyje.

Washington, D. C. Vyriausybei leista naudoties karės tikslams viršum 6 milijonų dolerių.

Meksikos miestas. Pas Brazilijos pasiuntinį užsiregistravo šeši šimtai trisdešimt du amerikiečiai, kurie nori pasilikti Meksikoje. Manoma, kad tūli iš jų apleis Meksiką vėliau. Vietiniai amerikiečiai gerokai aukojo Meksikos raudonojo Kryžiaus draugijai. Meksikos laikraščiai pradeda minkštinti savo toną prieš amerikiečius. Visų laukiama ką atneš Niagaro Falls susivažiavimas.

[illegible], Geg. 16. Villos kareiviai rengiasi eiti prieš federalistus, kurie stovi Saltillo mieste. Žinia, kad 300 Villos kareivių nuveikė 400 Huertos kareivių ties Paredon, padarė didelį įspudį į kareivių dvasią. Visur girdžiami tik dainos ir juokai.

Washington, D. C. Gen. Ganzales, konstitucijonalistų vadas Tampico mieste, pareikalavo, kad holiandų jureiviai apleistų miestą.

Washington, D. C. Jungtinių Valstijų ir pietų Amerikos respublikų tarybos prasidėjo dviem dienom vėliau, neg buvo iš pradžios pranešta. Tarybos bus gegužės 20 d. vietoj 18 kaip buvo manyta.

New York. Nuteistas 6 mėnesiams kalėjimo B. White, rašėjas ir socijalistų vadas už pakėlimą riaušių Kalvarijos Babtistų bažnyčiej. Nubausta keletas ir kitų asmenų už tą patį dalyką. Jie ėjo bažnyčion ir kėlė riaušes, kad išreikšti protestą prieš Kolorados straiką.

Catania, Cicilija. Išsiveržęs vulkanas Etna sunaikino daugelį kaimų, kurie buvo toje apielinkėje. Nelaimėje žuvo, spėjama, mažiausiai 100 žmonių. Sužeistų esama šimtais. Pabėgėliai praneša, kad visur padaryta daugybė nuostolių, beveik tiek pat kaip ir Mesinos nelaimėje 1908 m. Geležinkeliai išardyti, bažnyčios ir kitokie namai išgriauti, telegrafų stulpai išvartyti. Žmonės būriais bėga iš miesto. Penkias dešimts asmenų žuvo viename Linero kaimelyje. Baisus atsitikimas.

Leavenworth, Kas. Praėjusį vasario mėn. H. Mautz sėdėdamas kalėjime už vagystę, gavo laišką nuo motynos, kuri gyveno Andersen, Ind. Laišką beskaitydamas taip pasijuto motynos pasiilgęs, kad nusprendė iš kalėjimo pabėgti ir aplankyti savo motyną. Jis ir pabėgo, ir parašė jai laišką, kad greit [illegible] namie. Motyna nuėjo į policiją ir prižadėjo sunui sugrįžus jiems pranešti. Ji taip ir padarė. Ir šiomis dienomis pabėgėlis vėl sugrąžintas į kalėjimą.

Paryžius. Čia nubaustas Amerikos "daktaras" G. Macaura už prigaudinėjimą žmonių. Jis sakės esąs profesorius iš Chicagos medikalės mokyklos ir pardavinėjo įvairius elektros įrankius su medicina nieko bendro neturinčius.

St. Louis, Mo. Trįs žmonės užmušti netoli nuo Kaufman, Ill. Jie važiavo per geležinkelį ir čia jos užpuolė traukinys.

New York. Čia pražuvo duonkepio 8 metų sūnus Frank Laugo. Tėvas gavo laišką, kuriame liepiama žinomoj vietoj padėti $5000 ir nieko nesakyti policijai, nes kitaip jo sūnus bus atsiųstas dėžėje negyvas. Laiškas išsiųstas iš Brooklyno.

Erie, Pa. Viršum 80 dailydžių neprigulinčių į uniją sustreikavo kad padėti unijistams iškovoti geresnes darbo sanlygas. Reikalaujama 8 val. darbo dienos ir 45 centus už valandą. Pirmiau dirbdavo 9 val. už 42½ centų už val. Daugelis kantraktorių jau sutiko ant darbininkų reikalavimų.

Washington, D. C. Senatas atmetė bilių, kuriame buvo leista kongresmanams dalinti veltui ūkinikams įvairias sėklas. Mat tas leidimas būdavo panaudojamas politikierių nuosaviems tikslams.

Akron, Ohio. Tramvajų darbininkai padarė sutartį su kompanija. Motormonai ir konduktoriai gaus 2 centais už valandos darbą daugiau, neg pirma gaudavo. Pirmais metais gaus 25c., antrais 26c., trečiais 27c., ketvirtais 28c. ir penktais 29 centus už valandą darbo.

Washington, D. C. Amerikos [illegible] užrubežyje vis labiau [illegible]. Praėjusiais metais Amerikos augštuosiose mokyklose mokinosi 4222 stud.-užrubežiečiai. Studentai buvo pasidalinę tarpe 275 įvairių mokyklų. Tas skaičius tik parodo tikruosius studentus, bet nieko nesako apie mokinančius prisirengimo, žemesnėse ir vasarinėse mokyklose. Juos visus suėmus skaičius būtų daug didesnis.

Daugiausiai mokinosi kanadiečių (653), potam kynų (594) ir japonų (336).

Dublinas, Airija. Ulsterio liuosanorių skaičius nuolat auga Sakoma, kad tas skaičius jau siekia apie 45000 žmonių. Jie nešioja uniformą turinčią pilką ir žalią spalvą.

Pekin. Prezidentas Juan-Ši-Kai išdirbo sumanymą paleisti provincijos miliciją ir jų vietoj suorganizuoti kariumenę tautiškais pamatais. Jei tai įvyks, tai bus lengviau išrinkti taksus, kurie dabar nevisada išmokami.

Tokio. Japonijoj. Tamitaro Watanabe, korejietis nuteistas visam amžiui kalėjimą už nužudimą augščiausiojo ligonbučio užveizėtojaus, atsišaukė į Augščiausį Japonijos teismą prašydamas bausmę panaikinti, bet teismas vietoj panaikinti, prisakė nužudyti. Teismo laike, kaltininkas deklemavo savo sudėtas eiles "Atsisveikinimas su šiuo svietu".

Lexington, Ky. Dueliuje nušiovė vienas kitą du jaunikaičiu ir sužeidė moterį A. Adams, dėl kurios jiedu ginčijos.

Batavia, I. Praėjusią savaitę čia mirė pagarsėjusi Amerikos giesmininkė Lilian Nordica.

Rymas. Karalius Victoras Emanuelius patvirtino plenus Panamos parodai San Francisco Cal.

Londonas. Žinantieji Indijos reikalus praneša, kad Indijoj [illegible]

CHICAGOJE.

"GĖLIŲ DIENA".
Vienuolyno naudai.

Netikėtai gražus oras Pirmadienį, 10 d. Gegužės, labai daug pagelbėjo pasekmingam aukų rinkimui. Kelios vietose net gėlių dalinimui pritruko, reikėjo kur nors artimose krautuvėse pirkti arba, ant greitųjų ženklelius dirbti. Dvokim Šv. Kryžiaus parapijoje, ant Town of Lake, jau 10 valandą 3000 gėlių buvo išdalytos iki paskutinei. Gerai da, kad čia tuojau, "Draugo" spaustuvė pagamino 1000 ženklelių, tikrųjų "Tag", kitaip būtų prisiėję pertraukti rinkimą geriausiame laike.

1. Town of Lake
Šv. Kryžiaus parapija.
Rinkėjų vardai:

Gracija Toleikiutė, Juzefa Toleikiutė, Antanina Bilvainiutė, Marijona Bilvainiutė, Jadvyga Gubauskaitė, Pranciška Hoffman, Marijona Jocaitė, Teofilė Jocaitė, Emma Judeikaitė, Berta Judeikaitė, Uršulė Jokubauckaitė, S. Kazakaičiutė, Ona Rimkiutė, Agota Rumšaitė, Ona Šukiutė, A. Sutkienė, S. Vileikaitė. Rinkėjų 17 — Panelė Ono Šukiutė surinko daugiausiai: $33.97. Visos surinko $308.35.

2. Aštuoniolikta gatvė.
Dievo Apveizdos parapija.
Rinkėjų vardai:

F. Maciejauskaitė, L. Tamašauskaitė, K. Venckaičiukė, Grinevičiukė, Freitikaitė, A. Jankaičiukė, O. Griciuniukė, A. Sasnauskaitė, A. Grinevskaitė, N. Lasiekaitė, J. Dautinaitė, P. Semenikė, J. Valteraitė, H. Valteraitė, A. Rozubal, J. Butkevičiukė, V. Skudas. — Daugiausia surinko Panelė A. Grineveckaitė. $27.55.

Visos surinko $230.69.

3. Bridgeport'as.
Šv. Jurgio parapija.
Rinkėjų vardai:

Marijona Tamošaičiutė, Magdalena Klimiutė, Emilija Radauskiutė, Elena Jovaišiutė, Adomavičiutė, Viktė Norvaišiutė, Aleksandra Urbiutė, Marė Overlingiutė, Adelė Valančiuniutė, Zofija Urbiutė. — Panelė Zofija Urbiutė surinko daugiausia: $30.00.

Visos surinko: $193.58.

4. North Side.
Šv. Mikolo parapija.
Rinkėjų vardai:

Ančiukaičiutė, Ona, Andriuškevičiutė Juz., Andriuškevičiutė Ona, Bernatonaitė Emilija, Jonikienė Ona, Jurevičiutė Zuzana, Kainauckaitė Adelė, Kazlauckaitė Ona, Kregždienė Anatalija, Marcinauskaitė, Apolonija, Mickevičiutė Veronika, Mickitė Marijona, Poželaitė Aleksandra, Striupaitė Elzbieta, Urnavičiutė Konstancija. — Panelė Apolonija Marcinauskaitė surinko daugiausia. — $25.00.

Visų Šventų parapija.
Visos surinko $115.27.

5. West Side.
Aušros Vartų parapija.
Rinkėjų vardai:

Ona Kalasauckiutė, Lidvina Gaselionienė, Katkevičienė, Marijona Katkevičiutė, Magdalena Švanliutė, Elena Sauliutė, Katarina Šauliutė, Cecilija Filipavičiutė, Dora Ramašiuckiutė, Ona Jereckiutė, Ona Urbanavičiutė, Ona Jereckiutė, Ona Urbanavičiutė, Ona Jankščiutė, Agnieška Katkevičiutė, Pileckienė. — Panelė Ona Kalasauskiutė surinko daugiausia $20.12.

Visos surinko $104.03.

6. Kensinton'as.
Rinkėjų vardai:

Ona Klimavičiutė, Stanislova Kasinskaitė, Magdalena Pestininkaitė, Ona Raugeliutė, Kristina Liubinaitė, Kostė Giliavičiutė, Adolpina Frajeriutė, Ona Beivikiutė, — Panelė Stanislova Kasinskaitė surinko daugiausiai — $32.11.

Visos surinko $91.59.

7. Grant Works.
Šv. Antano parapija.

Kotrina Ambrozaitė, Karalina Dagdoniutė, Salomija Šlegaičiutė, Mikalina Daujočiutė, Marė Ivinskiutė, Veronika Poškevičaitė, Barbora Kerbedžiutė, Rinkėjų 7. Panelė Veronika Poškevičaitė surinko daugiausia — $16.03. Viso surinkta $72.41.

8. West Pullman.
Šv. Ap. Petro ir Povilo parapija.
Rinkėjų vardai:

Elena Degutaitė, Barbora Daugintaitė, Elena Žiogaitė, Anastazija Kasputaitė, Magdalena Kareckaitė, Rinkėjų 5; panelė Elena Degutaitė surinko daugiausia — $11.40. Viso surinkta $38.21.

9. South Chicago.
Šv. Juozapo parapija.
Rinkėjų vardai:

Serauckaitė Pranė, Kuklieriutė Matilda, Geibavičiutė Leopolda, Buklieriutė Magdalena, Matusevičiutė Vanda, Joneliutė Marė, Leževičiutė Juzefa, Joneliutė Domicelė, Seiželiutė Barbora, Visos surinko $28,45.

Rinkėjų viso buvo 102 ir aukų viso surinko: $1182,58.

Tariu širdingą ačiū visiems aukotojams ir aukotojams, kurie duosniai Vienuolyną sušelpė; ypatingai visoms rinkėjoms, kurios taip noriai ir taip gražiai savo užduotį atliko, taip-pat gerbiamiems klebonams, kurie taip uoliai visą tą užmanymą parėmė.

Su augšta pagarba.

Kun. A. Staniukynas.

Jau antri metai, kaip gyvuoja čia Liet. Baltos Žvaigždės pašalpkliubas, kuris atsižymi tuo, kad yra įsteigtas suvienyti vietinį jaunimą, rinktiesi kuodažniausiai paskirtoje vietoje, daryti gimnastiką ir kitus kūno lavinimus. Be to nariams duodama ligoje pašalpa.

Neseniai savo mėnesiniame susirinkime nutarė prisidėti prie užlaikymo West Side's lietuvių viešo knygyno ir paaukavo 10 dol., kuo parodė užuojautą apšvietos reikalams. Bet prisižiūrėjus arčiaus ne vienas pasakytų, kad Lietuvių Baltos Žvaigždės pašalpos kliubas serga labai pavojinga liga, vadinama anglomanija. Nes savo žaidiniuose, kurie net gana dažnai atsibuna p. M. svet., kuris iš narių nenori pasiroditi grinorių savo draugus kalbino angliškai ir nuo pat pradžios šio kliubo gyvavimo visokie balių bei piknikų apskelbimų lapeliai spausdinami angliškai, o paskleidžiami lietuviams, bet ne anglams. Sako kad tai daroma Lietuvos vardo pakėlimui svetimtaučių akyse. 9 gegužės buvo rengiamas balius p. Meldažio svet., viršui svetainės durų patalpino skelbimą anglų kalba. Tirščiausiai lietuvių apgyventoje apygardoje panašus pasielgimai rodo tyčiojimąsi iš savo prigimtos kalbos. Bet dar to nepakako. Štai nedėlioje 3 d. gegužės prie lietuviškos bažnyčios (kodėl ne prie airių), tapo išdalinti užkvietimai į balių, bet šį kartą jau padėta keletas žodžių ir lietuviškai.

Atvertus antroj pusėj štai koks reginys: ogi vietoje kokios linksmios ir naudingos lietuviškos dainelės, kurių mūsų kalboje rodosi netrūksta, skaitome angliškai eiliuotą gatvinę poeziją. Ar tai yra paaugštinimas lietuvystės svetimtaučių akyse? **J. L. M.**

Red. pr. Prie šitos žinutės pridėtas apskelbimas atspausdintas ant vienos pusės anglų ir lietuvių kalbe ant antros pusės nepadorios anglų kalboje eilės. Mums matosi, kad lietuvių vardo tuo keliu mūsų jaunimas pakelti negalės tik labiau nužemins. Lietuvis turi būti visur lietuviu, o ne kokiu ten vėjų gaudytoju.

Šiomis dienomis viena lietuvė mergina nesenai atvažiavusi iš Lietuvos buvo pasiųsta savo giminių į drapanų dirbtuvę dirbtų (Merginos ir dirbtuvės vardo pakol kas neminėsime). Darbdaviai matydami, kad ji nieko nežino apie šalies padėjimą, nors ji ir dirbo jiems ištikimai, bet nemokėjo tik po 2 dol. savaitėj. Tokiame padėjime ji išbuvo kelius mėnesius vien tik delto, kad nebuvo kam patarti.

Pranešdami apie tai, norėtume atkreipti lietuvių domą į apkalbamąjį patarimų biūrą (Žiūr. Praeit. "D." numeryje), kurio tikslas bus tokiuose atsikimuose suteikti kuodaugiausiai teisingų žinių ir nurodyti nuskriaustam asmeniui kur link kreipties. Pinigus, kurie už merginos darbą priguli ir kurinos dirbtuvė numano gulėtų išieškoti, tik reikėtų žinoti į ką kreiptis, kad neatsieitų pinigų išieškojimas brangiau neg ten pinigų yra. **N. G.**

Roseland, Ill.

Praėjusią nedėlią Visų Šventų parapijos svetainėje, buvo labdaringosios draugijos susirinkimas. Susirinkime be narių atėjo gana didelis burys ir nepriguinčių prie draugijos. Labdarybės reikalais kalbėjo vietinis klebonas F. B. Serafinas ir p. Ignas Stankus. Pirmas aiškioje kalboje išdėstė naudingumą labdaringosios draugijos ir ragino, ydant kiekvienas narys stengtusi kuodaugiausiai naujų narių prikalbėti, kad mūsų visuomenė kuoplačiausiai susipažintų su labdarybės svarba. P. Ig. Stankus kalbėjo populiariškai ir užimančiai. Susirinkusiųjų tarpe pasirodė didelis užsiinterasavimas organizacijos klausime. Nežiūrint į tai, kad dabar toje apielinkėje siaučia bedarbė, tečiau prie draugijos prisirašė 6 nauji nariai. Atstovais labd. kuopų sąjungai įsteigti iš rinkti sekantįs nariai: Ig. Stankus, Juozas Bunevičia ir St. Krušas.

Būtų pageidaujama, kad prie kiekvienos lietuvių parapijos įsikurtų labdarybės draugija, nes tik panašios organizacijos gal paduoti ranką nasiems ir beturčiams. **D.**

Liet. Kat. mokleivių vakaras.

2-ji ir 5-ktoji S. L. R.-K. M. Am. kuopi praeitą nedėldienį patiekė nepaprastą dvasios pramogėlę: vakarą su prakalbomis, vaidinimais ir labai įvairia muzikos dalimi. Kiekvienam į ateitį šiektiek žiūrinčiam malonu buvo įsitikrinti, kad mūsų visuomenė drąsiai gali tikėtis geresnių laikų: juos pagamįs mums mokslus einančioji krikščioniškoji jaunuomenė. Ir ne vien tai buvo svarbu, kad ta jaunuomenė parodė šiame vakare daug įvairių gabumų, net talentų. Daug svarbesnis apsireiškimas buvo — tai dvasios prakilnumas, kurį jie apreiškė. Štai, sakysime, Julius B. Kaupas (viso vakaro širdis) kalba apie pasišventimą. Istorijos nurodymais remdamasis išrodinėjo, kad tautos, norinčios gyvuoti ir kilti kultūroje, reikalingos yra pasišventusiųjų sūnų ir dukterų, kurie dirbtų tėvynės labui užmiršdami kartais ir apie savę. Biznio ir dolerio šalyje, rodos, tokioms kalboms negalėtų būti vietos. Tečiau rimtai priruošta, gerai pasakyta kalba verčia klausyti, daro įspudį ir gausus delnų plojimas patvirtina, kad tas moksleivis, į gyvenimą išėjęs įstengs vykinti ir kitiems skiepyti savo mylimąsias idėjas.

O štai linksma turiniu komedijėlė "Nesipriešink". Gabiai paskirstytos rolės, sceniškieji gabumai artistų (ypač Žaldoko, Gurinskaitės, Raudonaitės, ir Tumasonio) verčia gėrėties. Kiek puikios medžiagos būsimajai mūsų artistų profesijonalų trupei. Po "Nesipriešink" matome vaizdelį iš moksleivių gyvenimo "Tamo vargai". Autorius, — Julius Kaupas. Jis patsai vaidina Tamo Tilviko rolę. Veikale gyvai parodytas moksleivių skurdas ir to skurdo slėgiamoji jų dvasia. Veikalėlis gabiai parašytas, dar gabiau suvaidintas (ypač autorius tikrai artistiškai nudavė plikio moksleivio rolę), paįvairintas mandolinos ir gitaros grojimu, nepaprastai džiugino publiką ir vietomis prijuokino net iki ašarų ir greta to viso be abejonės kiekvienam įstrigo į širdį rimta išvada: reikia šelpti mūsų moksleivius!

Dalis antroji — muzika, dainos. Čia pasižymėjo augštas kultūrinis veikimas šv. Kazimiero Seserų vienuolijos: išgirdome augštai tekniškai išlavintą pijanistę jaunutę panelę Anielę Evaldaitę ir gabią daininkę El. Butrimavičiutę. Daug taip-pat žada dar maža mergytė Bron. Nausėdaitė, kuri gabiai iš atmainties paskambino gan sunkius veikalus Schumann'o ir Bohm'o.

Dainavimu pralenkė visus p. M. Janušauskienė visur ir visada skinanti pirmuosius liaurus ir tikrai džiuginanti mūsų publiką savo nepaprastai maloniu, tyru, gerai išlavintu sopranu. Ji dainavo Moniuškos "vakarą" ir M. Petrausko "Skanbančios stygos" (duetas su p. B. Janušausku).

Pagaliaus programą užbaigė balalaikų, mandolinų ir gitarų orkestra ir ant galo nuoširdi prakalbėlė vakaro vedėjo Juozo Skripkos.

Na, žinoma, buvo ir šokių, kurių tarpe žymus buvo tautiniai, ir skrajojamoji krasa su Tautos iždo ženkleliais. Tautos fondas gerai pasipelnė: ženkleliai buvo lipinami ne tik ant bilietų, bet ir ant visų atvirlaiškių parduodamų skrajojamai krasai. Neužmiršo moksleiviai pareklamuoti ir savo susivienijimo ir jo organo "Moksleivio". Tai naudinga žvilgsniu suartinimo visuomenės su moksleiviais. **F.**

---

12 ir 15 gegužės Lietuvių Koncertinis Kliubas turėjo koncertus. Pirmą ant Town of Lake Davis Square salėse, antrą gi Mark White salėse ant Bridgeporto. Abu vakaru su viena ir ta pačia programa, būtent: susidedančią iš muzikos ir dainavimo kąsnelių. Muzikalę dalį išpildė jau visiems gerai pažįstami broliai Sarpaliai, kurių grojimu dažnai yra progos pasigėrėti ir dainininkų kvartetas tenorai F. Jakutis, J. Stankevičius, — pastarojo ypata šiuo kartu pavadavo kitas vyras, basai: P. Stogis ir S. V. Sarpalius. Dainavo kvartetu ir pavieniais. Sudainuotomis keliomis dainomis turėjo įtikrinti kiekvieną, kad mūsų scena jau turi artistų, kuriais pasigėrėjo ir svetimtaučiai ne tik lietuviai. Tegu tik mūsų visuomenė pamyli gerus koncertus ir tegu užiaučia toje srityje besidarbuojančius žmonės, o mūsų scena netrukus pakils, išsitobulins ir apsivalys nuo beprasmio ir neauklėjančio grožės skonio perstatymų. **G.**

---

16 gegužės, Mieldažio svetainėje, "Aušra" apšvietos draugija turėjo vakarą. Programas buvo įvairus, dalyvavo net 5 chorai. Pirmoji programo dalis mažesnį turėjo pasisekimą. Su dainomis kiek geriau pasirodė "Birutės" choras, net publika reikalavo pakartoti, kas ir buvo išklausyta. Vėliau išėjo kanklininkai, čia reikia pažymėti, kad labai originališkai išėjo pirmutiniai trįs jauni vyrukai skambinusieji ant balalaikų ir kitų instrumentų. Tylus entuzijazmas ligi tiek pakilo visų, kad ir toji betvarkė, tas klegėsis ligi šiol esantis staiga kaž kur dingo, o visų mintįs nusekė paskui instrumentų harmoningą meliodiją.

Nors šitame vakare mirgėte mirgėjo žmonės visokių pakraipų, visokių partijų, bet nesijautė to intempimo, koks dažnai mus slėgia. Leidžia spėti, kad ir mes lietuviai ar nepradėsime gerbti priešingų nuomonių asmenis ir savo žmoniškumo pašaukimą pastatysime aukščiau visokių asmeniškų insitikinimų. **G.**

"LIETUVOS VYČIAI".

Ant North side 7 dieną geg. paminėjimui 10-metus spaudos atgavimo sukaktuvių tapo įnkurta nauja "L. Vyčių" kuopa, o 13 d. geg. laikyta pirmas jos susirinkimas. Tarp kitko nutarta rūpintįes, kad šią vasarą visos Chicagos "L. Vyčių" kuopos surengtų savo bendras gegužines. Užprašyta kuopos raštininkas ateinančiam susirinkimui parengti paskaitą, ką jis ir pasižadėjo padaryti.

Šioje kuopoje yra 20 narių, visi jie yra pasiryžę darbuoties, kad "atnaujinti viską Kristuje!" Nors kuopa kolkas nedidelė, bet pilnai galima tikėties, kad greitu laiku pasididins naujais nariais, o ant galo — viskas prigulės ne nuo kiekybės, bet nuo kokybės.

Extra.

Lietuvių Rymo-Katalikų Pilnųjų Blaivininkų kuopa ant Bridgeporto laikė savo susirinkimą 3 dieną geg. Prie blaivybės prisirašė sekantieji asmenįs: Teresė Smolenskienė, Viktorija Kuzienė, Ona Balsaitė ir Rožė Balsaitė. Ši kuopa laiko savo susirinkimus pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio, šv. Jurgio parapijos mokykloje, No. 24, val. po pietų.

Raštininkas.

Chicagos šeka didžiausios svieto labdaringosios St. Vincento de Paul draugijos išdavė metinę atskaitą, iš kurios pasirodė, kad praėjusiais metais įvairiems dalykams išleista $25,517.89. Pašalpos suteikta 1908 šeimynoms, kuriose buvo 6659 asmens. Pašalpa buvo duodama maistu, suteikiant gyvenimo vietą, dangįnant, duodant užlaikimą, drabužius, kurą, vaikams knygas, vaistus, laidotuvių iškaščius ir ypatingose atsitikimuose nedidelėmis sumomis pinigą.

Pinigai gauti šiais keliais: Iš praėjusių metų buvo likę $4891.93, narių sumokėta $3830, bažnyčiose susirinkta $1095.10, pavargėlių aukų parapijų bažnyčiose surinkta $5637.85 dovanų nuo garbės narių $2503.74; dovanų nuo prisirašančių narių $2126,28, palikimų $509.63 likusioji dalis inplaukė iš vakarų, paskaitų ir taip toliau.

Geg. 14, iškilmingai palaidotas Samuelius Meisenberg, žydas užmuštas ties Vera Cruz karėje Jungtinių Valstijų su Meksika. Iškilmėje dalyvavo visi miesto valdininkai, valstijos gubernatorius daug įvairių atsižymėjusių asmenų ir dideli svieto būriai. Palaidotas Independent Western Star kapiniuose, Forest Park, Ill.

Į kapines vežė lietuvis graborius P. Mažeika nuo Bridgeporto. Jo vežimą gubernatorius išrinko iš daugelio kitų vežimų kaipo geriausį ir gražiausį. Reikia žinoti, kad daugelis graborių norėjo lavoną į kapus vežti. Po nuvežimui P. Mažeika gavo dovanų didelę šilkinę Jungtinių Valstijų vėliavą ir gražius vežimo gelių papuošalus.

J. GABRIO KALBA.
Tautų Konferencijoj Londone.

Mes tik ką išklausėm čia skundų eilės įvairių Rusijos tautų atstovų: Lenkijos, Suomijos, Gruzijos, Ukrainos. Prie šio ilgo martyrologo aš pridursiu dar vieną, kalbėsiu Jums apie Lietuvą. Tarp Jūsų, be abejo, atsiras nemaža, kurie nežino net kas tai yra Lietuvių tauta, ligšiol dar daugelio neatskiriama nuo lenkų, nors lietuviai ir labai skiriasi nuo lenkų savo kalba ir savo kiltimi.

Aš primįsiu Jums, jog Lietuva ligi XVI amžiaus pabaigos buvo galinga nepriklausoma valstybė, kuri mokėjo sulaikyti galingą mongolų srovę, grasinusią užlieti visą Vakarų Europą.

Savo nelaimei Lietuva leido apvilti save Lenkijai susidėdama su jąja į dvilypę valstybę. Lenkų įtaka buvo labai pragaištinga Lietuvai, nes lenkų anarchija, užkrėtusi Lietuvą, įtraukė į prapultį XVIII amžiaus pabaigoj ir Lietuvą, Lietuvių-Lenkų valstybė buvo padalyta tarp Prūsų, Austrijos ir Rusijos. Lietuvos didžiausioji dalis teko Rusijai, mažesnėji Prūsams.

Lietuvos dalis patekusi po Rusų valdžia, po nelaimingojo lenkmečio 1863 m. neteko visų savo tautinių ir politikinių teisių. Už lenkų klaidas ir kaltes turėjo brangiai užmokėti lietuviai. Lietuviams buvo net uždrausta spauzdinti savo raštus lotyniškai-lietuviškomis raidėmis. Tokiuo būdu lietuvių tauta turėjo likti per 40 metų be spaudos, šio galingiausio įrankio tautos švietimui.

Laisvės judėjimas 1904 m. Lietuvoj ir visoj Rusijoj privertė vyriausybę atšaukti šį uždraudimą, kuris padarė daug pragaištįes pačiai vyriausybei.

Taigi vos tik 10 metų, kaip lietuviai atgavo savo spaudą ir per taip trumpą laiką jie suspėjo įsteigti arti šimto perijodinių leidinių ir išleisti tūkstančius knygų. Šiame laikotarpyje buvo įsteigta Lietuvoje daugybė ekonominių, finansinių ir švietimo draugijų, kurios stengiasi atitaisyti neteisiai padarytas lietuvių tautai nuoskaudas.

Nors lietuvių padėjimas mažuma pastaruoju laiku pagerėjo, tečiau jis toli gražu nėra puikus. Mokyklose visa mokoma rusiškai. Lietuva neturi vietinės savyvaldos (zemstvos), dagi tokios, kokią turi Vid. Rusijos gubernijos. Lietuviai nėra užtektinai atstovaujami Dūmoj; pavyzdin nuo Suvalkų gub., kur yra apie 800,000 gyv., tėra vienas atstovas. Tokiuo būdu lietuvių išviso Dūmoj vos-ne-vos yra 5 atstovai. Suprantama, kad taip mažas atstovų skaičius nebegali tinkamai ginti visos tautos reikalų centraliam parlamente. Valstybės Taryba neturi nė vieno lietuvio atstovo savo tarpe. Toks padėjimas yra daugiau negu nenormalus.

Jeigu Rusų vyriausybė jau davė tečiau kiek daugiau liuosybės lietuviams, atšaukdama draudžiantį spaudą įstatymą, leisdama vyriausybės mokyklose mokyti ir lietuvių kalbos, tai lietuvių tautinis atgimimas buvo labai blogai sutiktas senobinių lietuvių bendrų-lenkų. Lenkai per 500 metų bendro valstybinio gyvenimo su lietuviais paprato žiūrėti į Lietuvą, kaip į savo provinciją, nors Lietuva niekuomet nenustojo buvusi savita valstybė, surišta su Lenkija išpradžių dinastijiniu, paskui politikos ryšiu. Nereikia užtatai stebėtis, jeigu lenkai į lietuvių patrijotus žiūri, kaipo į "separatistus", o visam lietuvių judėjimui davė paniekinantį 'manijos' vardą. Lenkai neiškentė ramiai sekti lietuvių tautos atgimimą: jie stengėsi visokiomis priemonėmis jį sulaikyti ir labiau, negu kada nors ėmė lenkinti ir demoralizuoti lietuvius. Lenkai neturėdami valdiškų įrankių (mokyklų, valdžios įstaigų) lenkinimui, turi pasitenkinti vien bažnyčia ir tikyba, kurias jie pavertė galingais įrankiais savo kaimynams lietuviams ir gudams lenkinti. Augštoji dvasiškija, arkivyskupai ir vyskupai, skiriami iš lenkų tarpo, visur kur tik įmanydami bruka lenkų kalbą. Lietuvos ir Gudijos bažnyčiosna ir, nors lietuviai ir gudai yra **Rymo-katalikai**, tečiau lenkai **visuotinąją Rymo-katalikų bažnyčią** Lietuvoj ir Gudijoj pavertė **"Lenkų bažnyčia"**. Ypač Vilniaus vyskupija ir patsai Vilnius, Lietuvos sostinė yra vieta begėdiškų lenkų skandalų. Lietuvos bažnyčiose kilo nekartą muštinių, kuriuose lenkai kunigų sufanatizuoti lenkininkai liejo net kraują beginklių moterų, prasikaltusių vien tuo, kad driso savo prigimtoj lietuvių kalboj giedoti bažnyčioje.

Galų gale į tas bažnytines riaušes priversta buvo įsikišti Rusų vyriausybė ir patraukti atsakomybėn tikruosius šių riaušių kaltininkus-dvarininkus lenkus, kurie kurstė prastuolių miniją. Prieš porą metų Vilniūje buvo milžiniškas procesas, kur vyskupo vietininkas ir 20 kitų kunigų buvo patraukti liūdininkais. Tikraisiais riaušių kaltininkais buvo atrasti Zajančkauskas ir keli kiti lenkų dvarininkai, kurie ir buvo nuteisti metams ir 6 mėnesiams kalėjimo.

Toksai lenkų elgimasis yra be galo paikas: norėti įbrukti lietuviams savo kalbą, tai vis viena, kaip anglams brukti vokiečių ar kyniečių kalba.

Pastebėtina, jog nei augštoji dvasiškija Lietuvoj, nei Vatikanes nieko ligšiol nebandė daryti, ydant padėtų galą šiems skandalams.

Lenkai nepasitenkina noru užmesti lietuviams savo kalbą ir juos pačius susimilinoti, nors jie patįs nesiliaudami skundžiasi Europai ant vokiečių hakatistų ir rusų prispandimų.

Jie, dar patįs nesuspėjo pasiliuosuoti nuo svetimtaučių jungo, nori antmesti savo jungą lietuviams, jie ambasadorių konferencijoj pernai vasarą pristatė memorijalą, kuriame reikalavo Lenkijos paliuosavimo ir **Lietuvos prikergimo prie Lenkijos.**

Lietuviai šiam beteisiam ir nedoram lenkų reikalavimui atstatė savo **energingą protestą**, siųzdami per savo **Informacijos biurą Paryžiūje** tam tikrą deklerацiją sir Edw. Grey'ui, Anglijos ministeriui, ambasadorių konferencijos pirmininkui.

Man labai skaudu kelti aikštėn begėdišką lenkų elgimąsi su silpnesniais savo kaimynais įvairių tautų atstovų akyvaizdoje, juo labiau, kad jie patįs, būdami persekiojami, privalytų ieškoti užuojautos ir pritarimo, vietoj nustoti visuomenės simpatijos savo barbariškais darbais, nevertais tautos, kuri dažnai mėgsta girties savo **"augšta ir kilta kultūra"**.

Tai mat esame Europoje tautų ir tautelių (sous nationalités). Vis tai liudija, kaip tautų klausimas yra supainiotas. **Tai dar** viena priežastis, kad šiuos klausimus tyrinėtume rimtai, nesikarščiuodami, metodingai. Bergždžias yra darbas mažinti tautų klausimo svarbumą. Šiam tikslui (tautų klausimui aikštėn kelti) aš drauge su J. Pelissier'u ir įsteigiau Tautų Biurą.

— "Vilties" —

Naujos Knygos.

1. **Sielos Aidas.** Jovaro eilės. Vilnius M. Kuktos spaustuvė 1913. Pusl. 32. Kaina 20 kap.

2. **Darbininkų ligos kasos.** P. Solovjovo. Versta iš rusų kalbos. Šviesos išleidimas No.21 Vilniuje 1913 m. Pusl. 14. Kaina 5 k.

3. **Lakštutės Giesmelės.** Jaunimo mėgiamųjų dainų rinkinėlis. Martino Kuktos spaustuvėje, Vilnius, 1913 m. Pusl. 32. Kaina 10 kap.

4. **Evangelikų — reformatų parapijų tvarka Lietuvoje.** M. Yčas. (Iš "Lietuvių Tautos") Vilnius. M. Kuktos spanstuvėje, 1913 m. Pusl. 9. didelio formato. Kaina 10 k.

5. **Piktažolės ir jų naikinimas.** Kl. Vaisgamtis. Kaunas. Sal Banaičio spaustuvė, 1913 m. Pusl 16. Kaina 5 kap.

6. **Kristijono Donelaičio raštai.** Pagal Rėzos, Šleicherio ir Neselmano sutaisė J. Šlapelis. 1714 — 1914 200 metų sukatuvėms nuo autoriaus gimimo paminėti. Penktas išleidimas. Vilniu. M. Kuktos spaustuvė. 1914 Pusl. 88 kaina 75 kap.

7. **Iš krikščionijos santykių su senovės lietuvių tikyba ir kultūra.** (Prie studijos Lietuvių Kryžiai archiologijos šviesoje). Dr. J. Basanavičius, Vilnius, M. Kuktos spaustuvė. 1913 m. Pusl. 100 Kaina 50 kap.

8. **Iš tamsos į Šviesą.** Trijų veiksmų drama. Parašė A. S—is. Vilnius. 1913. Pusl. 32. Kaina 25 kap.

9. **Sugriuvęs gyvenimas.** Trijų veiksmų drama. Pijus Mičiul". Pirmojo dramatinių veikalų "Blaivybės" konkurso premijuota. Vilnius. 1913. Pusl. 70. Kaina 50 kap.

10. **Žemaitės Raštai.** J. ir P. Leonų leidimas. Vilnius I. Rudens vakaras. Ažala. Motyna. Studentas. Pusl. 46. Kaina 15 kap. II. Marti Topylis. Pusl. 58. Kaina 20 kap. III. Sučiuptas Velnias. Sutkai. Pusl. 51. Kaina 20 kap. IV. Velnio vestuvės, velnio ir laidotuvės. Bičiuliai. Pusl. 45. Kaina 15 ap. V. Kurmelis. Pusl. 52. Kaina 20 kap.

Visas viršuj minėtas knygas prisiuntė M. Piaseckaitės—Šlapelienės knygynas, Šv. Jono gatvė 13, Vilniūje.

11. **Negyvelės meilė.** (La Morte Amoreuse) Teofilins Gautier. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. Turtu ir spauda M. V. Valasko. 1914. Pusl. 45. Kaina 15 centų.

JUOKAI.

Motyna. Kažiuk, kur tu nusimušei kaktą?

Vaikas. Ne nusimušiau, bet įsikandau.

Motyna. O kaip gi tu pasiekei?

Vaikas. Atsistojau ant suolelio ir pasiekiau.

Teisėjas. — Kaip matau, tu tik žiemą vagi.

Kaltininkas: — Taip, o kas gi daryti tokiais ilgais vakarais?

Gydytojas: — Taigi sakyk tamsta, kas kenkia, tik greitai.

Ligonis: — Turiu labai gerą norą valgyti, jaučiuosi stipras.

Gydytojas: — Aa, imkie šitų miltelių ir viskas praeis per tris dienas.

— Ko verki, Jonuk?

— Valgyt noriu.

— Tai valgyk.

— Kad jau nelenda.

Jonas: — Ar parduosi šitą lazdą?

Juozas: — Pardnosiu, tik pirk.

Jonas: — Kiek nori?

Juozas: — Penkias kapeikas.

Jonas: — Ale, kad aš neturiu tų penkių kapeikų.

PASTABOS.

DARBININKAI, ATSILIEPKITE.

Iš vieno skaitytojo darbininko (J. Raibikio iš Waterburio) esame gavę šiomis dienomis skaudžią pamoką. Jisai atsiliepė į "Draugo" straipsnį: "Neskriauskime savo brangiųjų", kuriame buvo patarta darbininkams apdrausti savo gyvybę ant šiek tiek didesnės pinigų sumos. Trumpai atpasakosime jo laiško turinį.

Jeigu darbininkas žuvąs nelaimingai prie savo darbo, tai kaltė esanti ne jo, bet darbdavių, kurie nebrangina darbininko gyvybės, taigi ir mokėti už tą kaltybę turįs ne pats darbininkas, apdrausdamas savo gyvybę, bet darbdavis. Tas, kurs padavęs "Drauge" patarimą apdrausti darbininkams savo gyvybę ant šiek ties didesnės pinigų sumos, matyt nežinąs darbininkų padėjimo ir delto negalįs darbininkų mokyti. Jeigu darbininkas imąs tik 1.50 dienai už savo darbą ir turįs maitinti ir rėdyti 5 ar 6 žmones, tai jam visas uždarbis ir pareinąs tik tam, kad šiaip taip prasimaitinus ir apsirėdžius. Mokėti gi didelių apsidraudimo mokesnių nebėra iš ko. Vien už maistą tokia šeimyna turinti užmokėti $7.00 savaitėje, o kur kuras, nuomas, apsirėdymas, kur kiti reikalai? Taigi ir kalbos nebegalį būti apie pinigų pragėrimą. "Draugo" rašytojas skaudžiai užgaunąs darbininkus, kuomet jiems prikišąs, kad jie pragerią po $100.00 per metus. Jeigu ir pasitaikąs toksai vienas iš 1000, tai negalima esą šmeižti visų darbininkų. Jeigu šiandieną darbininkas savo darbu tukinąs tik kapitalistus, milijonierius, ir jeigu tie milijonieriai nei kiek nebranginą darbininko gyvybes, darbininkui gi žuvus, net neatlyginą už jo gyvybę — tai tam kaltas esąs netikęs surėdymas. Tie, kurie velyja labo darbininkui, turi nurodyti kelius, kaip išėjus jam iš šiandieninio skurdo ir kaip suvaldžius kapitalistus — o ne davinėti tuščius patarimus ir užgaulioti juos, primetinėjant jiems girtybę. Raibikis neskaitąs apsidraudimo blogu daiktu: pats esąs įsirašęs į pirmąjį susivienijimo skyrių ir prigulįs į dvi pašalpini draugiji, kurios šelpią jį ligoje. Tik jis protestuojąs prieš darbininkų užgauliojimą ir prieš jų mokinimą iš pusės tų, kurie darbininko padėjimo gerai nežiną, nes nėsą išėję tam tikrų darbo klesų.

Taip rašo mūsų korespondentas. Turime pripažinti, kad jo čia daug tiesos yra pasakyta. Tik savęs pateisinimui norime pažymėti du dalyku. Straipsnio "Neskriauskime savo brangiųjų" autorius nei manyte nemanė užgaulioti darbininkų, kuriuos, kiek mes žinome, jisai moka gerbti. Kalbėdamas apie svaigalų vartojimą jisai išreiškė, kaip vėliau pamatysime, skaudžią tiesą, del kurios darbininkams užsigaulioti nereikėtų, juo labiau, kad girtybė šiandien tai dar visuotina liga, bendra visiems luomams ir visoms tautoms. Antra, mes nenorėtume sutikti su "Draugo" kritiko nuomone, kad tiktai darbininkai arba buvusieji darbininkais gali turėti ir išreikšti teisingą nuomonę apie darbininkų reikalus. Mažne visi mūsų inteligentai, kad ir šiandien gal baltą duoną valgo, tečiau ir juodos duonos beveik visi yra ragavę. Juk mažne visi jie paeina iš valstiečių luomo, taigi ir darbininkų padėjimas jiems gali būti suprantamas. Antra vertus, mes nestovime ant pagrindo luomų kovos, vienų neapykantos kitų. Mūsų nuomone tikroji pažanga turėtų būti remiama luomu bendradarbiavimu, solidarumu: daugiau galintieji ar mokantieji turi padėti silpniesiems. Darbininkai neturėtų pykti ir niekinti kitų luomų, jeigu šie norėtų jiems pagelbos ranką ištiesti.

Tiesa, kad šių dienų tvarka yra bloga. Darbininkus kapitalistai išnaudoja ir skriaudžia. Ir milijonierių aptetitai šiandien, ypač čia Amerikoj, dar nėra suvaldomi. Aiškiausias to išrodymas tai paskutinieji Colorados atsitikimai, kur del atkaklumo ir užgaidų vieno milijardierio, darbininkai kankinami badu ir liejamas jų kraujas.

Ir kiekvienam turi būti aišku, kad taip visuomet negali būti, kad tą tvarką ir darbininkų padėjimą reikia gerinti. Tik visas klausimas, kur yra tikras kelias, vedantis prie darbininkų gerovės. Trumpame rašinėlyje viso to klausimo kaip reikiant neišgvildęsi ir mums nesykį reikės grįžti prie jo. Čia tik aplamai savo nuomonę tame dalyke pasakysime. Darbininkus išgelbėti ir į gerovę atvesti gali tik šviesa, dora ir vienybė. Prieš kapitalizmo pajėgą darbininkai turi pastatyti savo pajėgą, kuri būtų tvirta, kaip doriškais taip ir materiališkais turtais. Sunku būtų pasakyti, kuris iš tų paminėtų dalykų (šviesos, doros, vienybės) labiau yra darbininkams reikalinga. Visos trįs yra lygiai reikalingos. Tamsų darbininką netik Rockefeller'is, bet ir paprastas žydelis, jeigu norite ir mūsų biznieris, ar saliuninkas lengvai išnaudos. Taigi reikalinga šviesa. Patvirkęs, tuščias, saumylis darbininkas niekuomet nebus darbininkų luomui naudingas. Jis nestatys, bet griaus, nedidįs darbininkų galybę, bet mažins. Jo nepaviliosi nei idealų gražumu, nesuvaldysi nei geležine disciplina. Taigi reikalinga ir dora. Šviesai gi ir dorai esant lengviau pasiekti ir trečiąją — vienybę, be kurios taip-pat ant darbininkų tik tie nejodinės, kurie to nenorės. Norinčių gi pajodinėti ant darbininko sprando, kaip žinoma, nutrūksta. Daugiau visų tų dalykų turėjo Anglijos darbininkai, negu Amerikos ir delto ir augštesnės gerovės pasiekė ir sutvėrė galybę, prieš kurią ir kapitalas turi kartais nusilenkti. Atsiminkime didįjį Anglijos anglekasių streiką, ištikusį prieš trejetą metų ir davusį darbininkams tokį puikų laimėjimą.

Šviesai dorai ir vienybei esant darbininkai turės netik didelę morališką pajėgą, kuri bus nesulaužoma ir prieš kurią visi turės nusilenkti, bet taip-pat jie galės sukrauti ir didelę finansų pajėgą. Prie to viso veda kooperacijos (bendro veikimo) kelias, ypač vartojimo srityje. Darbininkai jungiasi, kaipo vartotojai, pirkėjai, uždeda savo krautuves, dalį pelno iš jų krauna į krūvą ir prieina prie didelių kapitalų, kuriais paskui steigia savo ir didžiausias dirbtuves. Anglijos darbininkas-kooperatorius jau priėjo iki to, kad visus savo gyvenimo reikalus gali patenkinti savo pajėgomis: jis eina į savo krautuvę, kur jisai prisidėjęs nariu (ne mažiau $10, kuriuos galima išmokėti ir dalimis), perkasi sau reikalingų daiktų, kuriuos išdirbo darbininkų draugijų Sąjungos fabrikai. Ir prie krautuvių, fabrikų vedimo ir tvarkymo kiekvienas narys turi balsą, dalyvauja rinkimuose ir gali teisingai su pasididžiavimu pasakyti: tai mano krautuvė ir mano fabrikai. O kada ateina pas juos kapitalistas ir pasiulo jiems savo kapitalus ant nuošimčio, darbininkai jiems atsako: ačiū jums. Mums užtenka ir savo pinigų. Jeigu norite, duokite, mes pinigus priimsime, bet nuošimčių jums nemokėsime. Štai kame ekonominio ir socijalio klausimo išrišimas. Ar bus baisus kapitalistas, kuomet jo kapitalas nebeneš jam nuošimčių? O prie to Anglijoje jau iš dalies pradedama prieiti. Kaip parodo pastarųjų metų skaitlinės Anglijos kooperacijos — prie anglų vartotojų draugijų priguli arti 3 milijonų narių, kurie turi sudėję ar sutaupę savo krautuvėse suviršum 300 milijonų rublių ir daro metinės apyvartos suviršum milijardą (tūkstantį milijonų) rublių. Jau prieš porą metų Anglijos koperatoriai turėjo 120 savų fabrikų, kuriose buvo išdirbami nariams reikalingi dalykai, turėjo net savus laivus, kuriais vežiojo savo prekes po visą pasaulį. Kaip sau norite, tai jau didelė pajėga. Paskutiniais laikais Anglijos kooperatorių didžiausias rūpesnis yra nukreiptas į tam tikrą kooperativinį auklėjimą. Įsitikinta, kad geras kooperatorius gali būti tik doras teisingas žmogus, mylintis savo artimus, norintis dirbti ir pasišvęsti ir kito labui. Taigi nebenžtenka jiems susirinkimų, paskaitų, lapelių, knygų, kuriomis buvo ligšiol platinamas kooperativinis susipratimas; jie steigia dabar tam tikras kooperacijos mokyklas, kur vaikeliams nuo mažens kooperacijos idėjos yra skiepijamos širdysna. Aiškus dalykas, kad čia yra daug vietos religijai, kuri tik viena giliai ir pasekmingai gali žmogui meilę artimo įskiepyti.

Taigi visos tos organizacijos, įstaigos, knygos, laikraščiai, kurie ir kurios platina darbininkų apšvietimą, kelia jų dorą ir veda juos į vienybę — yra geros, darbininkams pageidautinos, nes veda prie jų gerovės ir socijalio klausimo išrišimo. Išauginus darbininkams tokią galybę — nereikės jiems, stverties peilio ir eiti skersti kapitalistų. Jie eis ir tarsis su jais kaip lygus su lygiais ir drąsiai galės savo reikalavimus statyti, su kuriais turės skaityties net ir Rockefelleriai.

Žinoma, kad priėjus prie to visa, reikia pereiti ilgą ir sunkų kelią. Reikia išauklėti naujoj dvasioj ir naujais pamatais ištisas kartas. Reikia padėti daug darbo ir pasišventimo. O čia tuo tarpu darbininko "prieteliai" socijalistai siūlo jam rojų jau rytoj, rodo jam apgaulingą laisvę, traukia jį nuo Dievo, Bažnyčios, ir nustumęs jį nuo doros pamato, tik dar didesnin vargan inklampina. Socijal-demokratija organizuoja proletarijatą, kad, valandai išmušus, vesti jį į kruviną kovą, į revoliuciją. Bet iš kraujo klanų, kuriuose jie žada skandinti kapitalizmą — neišdygs meilės žiedai. Lieti kito kraują, žudyti žmones gali tiktai tie, kurie patįs žmogiškų jausmų mažai turi ir iš tokių žemiško rojaus nesudarysi. Prievarta visuomet gimdo tik prievartą ir mes negalime turėti nei mažiausio užtikrinimo, kad socijal-demokratijos vadai, laimėję kovą su kapitalizmu, išmaudę savo kareivius kraujuose, — kad jie neįves dar didesnės priespaudos ir persekiojimų, nes kur-gi yra garantija, kad tie neapykantos pilni ir patvirkusią laisvę pamėgę jų pasekėjai, kad staigiai stebuklingai atsimainys: ims juos mylėti, šventai klausyti; iš nuožmių pasidarys švelnučiai, iš liutų avinėlai, iš egoistų altruistai — pasišventėliai. Ne, to nebus! Jie prie bile progos imš šiaušties prieš naujus savo ponus ir naujus surėdymus. Tokiems neintiksi, ir veikiai reikės juos imti į nagą ir dar aštriau juos persekioti, negu tai daro dabartinės kapitalistiškos valdžios.

Tiek šį kartą apie darbininkų klausimą.

Bet yra dar vienas klausimas. ar šiuo keliu eisi prie geresnės tvarkos, ar kitokiu, vis delto aišku, kad kapitalizmas dar ne vienus metus engs ir išnaudos darbininkus. Nereikia būti pranašu, kad tai permatyti ir nereikia būti mokslinčiu, kad tai suprast. Didelės permainos neįvyksta staiga.

Gerbiamiesiems 'Draugo' skaitytojams mes pastatytume du klausimu, kurie iškilo iš mūsų kritiko laiško:

1) Prie dabartinių sąlygų ir uždarbių, vidutiniškai uždirbantis darbininkas, ar gali savę ir savo šeimyną aprūpinti bent šiek tiek žmoniškai?

2) Jeigu gali, tai ar turi jis tai padaryti, gal kartais net atitraukdamas iš savo malonumų, — ar, priešingai, jis turi laukti, kol kapitalistai, kraudami iš darbininko prakaito savo milijonus, bus priversti patįs apdrausti darbininko sveikatą ir gyvybę. (Anglijoje į apdraudimo kasas moka lygiai darbdaviai, lygiai darbininkai).

Gerbiamasis J. Raibikis į pirmąjį klausimą atsakė: negali. Į antrąjį aiškaus atsakymo nedavė, tik iš visa ko galima spręsti, kad jisai būtų linkęs laukti darbininkams geresnio surėdymo.

Vidutinišką darbininko dienos uždarbį Raibikis nustato pusantro dolerio. Vidutinišką burnų skaičių, kurias reikia iš tų pinigų maitinti, parodo 5, 6, tai yra: darbininkas, jo žmona ir 3 ar 4 vaikai. Jeigu sočiai pavalgyti ir maždaug padoriau apsirėdyti, tai ar liks iš to uždarbio tiek, kad apsidraudus sveikatą ir gyvybę ir bent šiek tiek aprūpinus ir savo dvasios reikalus. Tokių mokesnių gali būti štai tick:

1) Įsirašius į susivienijimo IV-ąjį skyrių (ant $1000) metinio mokesnio priėmus įsirašusio amžių: 30 metų $16.44
Sveikatos apdraudimo mokesnio ($10 į sav.) metams 6.00
Parapijai 6.00
Nario mokesnis "Blaivybės" draugijai (toks darbininkas negeria, o kad blaivam lengviau išbūti, įsirašo "Blaiv.") 1.20
Labdarybės dr. nario mokesnio (jis turi bent šiek tiek skirti sušelpimui tikrų varguolių, našlaičių ir tt.) metams 1.20

Iš viso metams $32.84, arba mėnesiui $2.74, vienai gi savaitei 63 centai, vienai dienai 9 centai. Taigi ir klausimas, ar darbininko duonai kasdieninei, drabužiams ir butui užteks $1.41 ir ar liks jam iš jo dienos uždarbio 9 centai jo ateičiai aprūpinti ir jo dvasios reikalams. Šito klausimo išrišti vieni nesiimame. Riškime jį bendrai ir laikraštininkai, ir darbininkai.

Mes nuo savęs pastebėsime tik šit ką. 1 Be jokios abejonės, nevedusieji žmonės net ir su šituo uždarbiu gali tesėti daugiau negu 9 centus skirti kasdieną savęs apdraudimui ir savo dvasios reikalams. 2) Taip-pat gali juos skirti ir visi tie, kurie daugiau uždirba negu $1.50 per dieną; tokių rasis taip-pat nemaža. 3) Daugelis net ir iš tų vedusiųjų, kurie uždirba tik $1.50 galėtų tuos 9 centus atskirti, jeigu neišleistų jų alui, vartojamam kasdien prie valgio. O kadangi su tomis "pantėmis" ir "dinerkiemis", kasdien vartojamomis, darbininkai turi daug nuostolio savo sveikatai (kas jau aiškiai yra išrodyta), tai ir galima būtų drąsiai patarti vietoje toms "dinerkėms" skirti anuos 9 centus savo apsidraudimo ir dvasios reikalams.

Ką jau besakyti apie tuos, kurie dešimtimis ir šimtais dolerių neša kasmet į saliūnus. Kuo labiau ims — jie mažint savo mokesnius girtybės dievaičiui ir ims skirti tikriemsiems savo reikalams, tuo bus jiems sveikiau ir naudingiau. Kad tos šimtinės darbininkų pragieriamų pinigų nebuvo "Draugo" iš piršto išlaužtos, bet iš tikrojo gyvenimo paimtos — išrodysime kitame "Draugo" numeryje.

"KATALIKAS" TIKI Į DUSIOS NEMARUMĄ.

Pradėjus "Katalikui" spaudinti gyvai paimtą iš "Aušrinės" straipsnį "Apie mirtį", kur išrodinėjamas viso žmogaus mirtingumas, taigi ir jo sielos, — galima buvo manyti, kad "Katalikas" nustojo tikėjęs į dušios nemarumą. Tai jam ir prikišė 18-ame "Draugo" numeryje "Lietuvis inteligentas". Dabar "Katalikas" 20-ame savo numeryje išpažįsta tikįs į dušios nemarumą, savęs gi pateisinimui ima klaidingai aiškinti 'Aušrinės' tekstą, kad ten buvę sakyta tik apie kūną, kurs po mirties niekos negalįs atminti apie savo gyvenimą. Tečiau kadangi tame "Aušrinės" tekste aiškiai kalbama apie visą žmogų, taigi apie jo kūną ir sielą tai čia aiškinimas "Kataliko" perdaug jau yra laisvas. Žmogus, prie sienos prispirtas kad jau nebeturi ką sakyti, visaip išsisukalioja. Tečiau čia svarbiausia yra tai, kad "Katalikas" vis dar neįstengia apčiuopti sau tikro pamato nei išsidirbti sau tikros pasaulėžvalgos. Norėtų būti kataliku, bet ir pirmeivybė su laisvamanybe jam kvepia, tat ir blaškosi į šalis, ir uosto, iš kur stipresnis vėjas pučia. Apie "Aušrinę" "Katalikas" štai ką sako:

> "Aušrinė" yra Didžiosios Lietuvos lietuvių moksleivių organas. Bet "Draugui" nepatinka, kad "Aušrinė" yra taip vadinamųjų pažangiųjų moksleivių. Gi kas yra pažangus "Drauge" akyse persistato nekrikščioniškas, bedieviškas.

Čia paaiškinsime "Katalikui", kokią ingijo reikšmę mūsų gyvenime pažangumas ir pirmeivybė. Ir vienas ir kitas reiškia du visai skirtinu dalyku. Pažangus yra tasai, kursai dirba rimtai ir pozityvai visose gyvenimo srityse, taisydamas gyvenimo blogumus, keldamas savo tautos kultūrą, remdamas ją doros pamatais. Pažangus žmogus reikalauja ir vykina politikos laisvę, lygina socijales nelygybes, siekia ekonomiškosios gerovės, visuomenės santykius stengiasi paremti teisingumu ir meile artymo. Pažangus žmogus negriauna to, kas žmonėms yra šventa ir brangu, kas jiems yra laimės ir doros šaltiniu.

Visai kitokis yra pirmeivis. Pirmeivis, kad ir garsiai skambina apie savo pirmeivybę, bet tikros pažangos darbais maža terodo. Visa jo pirmeivybė apsireiškia luomų kovos ir nepykantos žadinimu ir drąsiais mėginimais nepripažinti, griauti tikėjimą ir žmonijos pripažintus doros sistematus. Didžiausią pažangą jisai mato tame, kad žmogus — Dievybės atspindis bus pažemintas iki civilizuoto gyvulio laipsnio. Politikoje gi, visuomenės gyvenime ir veikime pirmeivis nei kiek neesti pažangesnis už rimtą pažangininką, nebent tik tuo, kad tuli iš pirmeivių apaštalauja kruviną revoliuciją, kurios tikrieji pažangininkai ne skaito išganingu dalyku.

Taigi sulig to apibūdinimo mes ir turime pažangiąją visuomenę ir pirmeiviškąją. Lietuvos pažangioji visuomenė spiečiasi apie "Viltį", "Draugiją", "Vairą", "Vienybę", "Šaltinį" ir kitus laikraščius, darbuojasi "Saulėj", "Ryte", "Žiburyje", "Blaivybėje", kelia ūkio kultūrą ir tt. Pažangioji jaunuomenė-moksleiviai — tai "Ateitininkai" susispietusieji apie savo organą "Ateitį".

Lietuvos gi pirmeiviai, susipietę apie "L. Ūkininką", "L. Žinias" — pirmeiviai moksleiviai apie "Aušrinę" — rimto darbo nedirba, vien pyksta ant krikščioniškos visuomenės (kurią jie pravardžiuoja "klerikalais"), kam ji visur rimtuosius darbus apėmus, šmeižia krikščioniškus veikėjus, ypač kunigus, ir kur tik ir kada tik gali grybšteli Bažnyčią ir tikėjimą.

"Katalikas", kaip matyt užjaučia labiau "Lietuvos" pirmeivius, negu krikščioniškąją visuomenę, todel ir galėtume patarti jam vadinties ne "Kataliku", bet "Pirmeiviu". Bus bent aiškiau.

KOLEGIJOS FONDAS.

Gerb. kun. J. Kasakaitis iš Rochester, N. Y. prisiųtė kolegijos fondan $50.50. Tie pinigai tapo surinkti laike prakalbų, kurias parengė Šv. Petro ir Pauliaus draugija paminėjimui 25 metų Maironies literališkojo darbavimosi sukaktuvių. Gerb. kun. Kasakaitis prabylo į susirinkusius apie kolegijos reikalingumą ir paragino aukoti tam tikslui kiek kas gali, — ir liko surinkta augščiau minėtoji suma. Jei kun. J. Kasakaičio pavyzdį sektų ir kitį mūsų kunigai, veikėjai ir prakalbų rengejai, tai taip reikalingos mums įstaigos, koki yra, kolegija, nereikėtų mums laukti šimto metų. Šiandieną įvairiose vietose yra rengiami apvaikščiojimai paminėti sukaktuvėms 10 metų atgavimo spaudos. Puiki proga šį-tą nuveikti tautos iždo ir kartu kolegijos naudai. Apvaikščiojimo rengėjai labai patarnaus savo tautai, jei nepamirš Tautos Fondo ir kartu savo kolegijos.

Kun. J. Misius, Feder. pirmin.

TYLIANTIS LAIKRODIS.

Sename dvare, kur praslinko mano jaunystės, mano laimės dienos, buvo keletas laikrodžių, o kiekvienas iš jų kitokiu vis balsu išmušinėdavo trumpas, bet linksmas valandas.

Skobniniame kambaryje, puikių ir gan didelių rakandų tarpė, radosi siaura, gan augšta raudonmedžio šėpelė, o jos viršuje linksmai juokavo, it malonus, baltas veidas, kurantinio laikrodžio skridinys, kurs reguliariai kas valandą plonu savo diskantu išgiedodavo vieną ir tą pačią meliodiją, žinomą iš "Baisiojo Dvaro".

Žaidžiamajame, ant kaminėlio, kempinių vazonų tarpė, stovėjo empirinis laikrodys iš bronzo. Ant to laikrodžio, į marmurinį stulpelį, su nuleistais sparnais, [illegible] Amoras, kurs, nežinia del ko, tas laikrodys taip tylisi ir mušė valandas, jog iš trečiojo kambario negalima buvo visai išgirsti. Ir del to gal, baltajame dvare, mano jaunystės dvare, visados viešpatavo tokia tyla, ramybė ir palaima.

Vaikų kambaryje, žaliame ir išpuoštame žaliomis užlaidomis kambaryje, kurin tankiai pažvelgdavo paukščiai, manydami sau, jog gal ir del jų randasi lizdas iš lapų arba žolės, kabėjo ties kamoda laikrodys su gegute. Gegutė iššokynėdavo iš medinio namelio visuomet prieš pasibaigsiant valandai, bet kukuodavo tas valandas taip greitai, jog tankiausiai nespėdavau jai prisižiūrėti ir ji jau būdavo atgalios savame namelyje, o durelės visados užsiskleisdavo pergreit ir per tai negalėdavo niekados pasakyti man to naivio, žavėtino žodžio, kurio laukiau per visą mano jaunystę — laukiu dar ir šiandieną...

Labiausiai naivus laikrodys buvo mano tėvo kambaryje. Stovėjo ant biuro, storų knygų ir folijų tarpė, ir tylėjo. Valandos bėgo, o jis vis ištikimai ėjo sau su ramiu tų valandų bėgimu, bet — neturėjo balso.

Jis buvo puikus, iškilus, misteriškai sudarytas iš sidabro; paėjo, rods, iš Stanislovo Augusto laikų, o del tėvo buvo jis kokiu tai brangiu ir paslaptingu palikimu. Vadinome jį visi "karalium", nes viršuje buvo maža karaliaus karūna. Niekados nemaniau kitaip apie tą laikrodį, kaip tik apie nudetronuotą karalių, kadais buvusį garbės pilnybėje, o šiandieną netekusį balso nei valdžios ir pas kurį tylėjimas yra šiandieną gal vienatiniu jo majestotu ir galybe!

Vargšas tas "karalius", kurs tyliame, baltame dvare rodo valandas — vienodas ir be jokios iškilmės!

Nuo jauniausių dienų turėjau aš naivų persitikrinimą, jog diena, kurioje prakalbės tylįs laikrodys, bus kitokia ir tuo pačiu sykiu puikiausioji bus valanda mano gyvenime!.....

Laukiau....

..Šv. Silvestro dienoje, tėvas reguliavo laikrodžius, ydant vien-[illegible] valandą. Vaikštinėjo su kopetėlėms iš kambario į kambarį ir vis ką tokio prie jų meistravo, bet seni laikrodžiai, neatsižvelgiant viso tėvo triūso, niekados nesantaikavo su savim. Visados skubindavo arba vėlindavo kokias tris ar keturias sekundas — ir net tada kuomet mums rodėsi, jog viskas yra tvarkoje, tėvas jausmingomis savo ausimis, pripratusiomis prie slėpiningos dvaro tylos, atjausdavo subtelį skirtumą.

— Ką reiškia viena sekunda.... — maniau tada.

Bet tėvui svarbu buvo kas link jos taip labai, kaip kad apie amžinastį būtų svarstoma... Senesnieji žmonės, ištikrųjų, labjau kainuoja vieną valandėlę, negu jaunieji...

Suvienitame (paviršutiniai) laikrodžių chore, kuriame trivialė nota viršino visus kitus užkimęs virtuvės laikrodžio basas, mušąs taip laisvai, it laukė ir mąstė, ar tramdyti kitų laikrodžių harmoniją; stokavo tėvo laikrodžio. Jis gi, jeigu muštų, tai išduotų gal giliausią ir gražiausią notą — bet niekados nemuša... tyli.

Ar gi būtų tuščias ir norėtų, ydant mes be galo manytume, jog tik jis, jis tik vienas tėturi gražiausį garsą? Jog tai jis, o ne kiti muša tikriausią valandą, sulig saulės ir žvaigždžių, kurios šviečia nuo amžių?...

..Sykį nutariau padaryti tėvui nepasitikėjimą ir tai paslapčia, Silvestro dienoje, pašaukėme iš miesto laikrodininką, kurs turėjo tyliantį laikrodį užtaisyti taip, kad, o dievaži! pačioje pusiaunaktyje, kuomet užsėsime aplink šeimynos stalą, prijungtų savo "karaliaus" balsą prie visuotino choro....

Laikrodininkas paliepė vaikams išsinešdinti iš kambario, ydant jam netrukdytų jo darbe, taip išbėgomė daržan, kuriame viskas buvo apdengta balta staltiese, ydant sušalę paukščiai ir visi kiti galėtų taip-pat prie žvaigždžių šviesos sėsti prie vakarienės — ir nematėme, kaip laikrodininkas reguliavo tėvo laikrodį.

Turėjo tai būti visiems nepasitikėjimu.

Bet mažoji D..., kuri visuomet suteikdavo piktumą [illegible], drugiams ir gėlėms, išpasakojo viską tėvui pirm negu vakarienę paduota — ir tėvas atsikreipė į mus su išmėtinėjimu, jog be reikalo liečiamės laikrodžio, kurs jam yra brangiausiu palikimu po pasimirusiu draugu, kurs žuvo kovoje už Tėvynės garbę. Taip tėvas pasakė labai nusiminusiu balsu ir tuomet sužinojome, jog tas laikrodys vien del to tyli, jog griaudus jo balso garsas sutramdytų mums visą mūsų jaunystės laimę ir jeigu staiga pradėtų mušti valandas, tuomet jau niekados baltajame dvare niekas nebematytų linksmaus juokimo ant mūsų veidų...

Net truputį užsirūstinęs buvo tėvas, jog padarėme tai be jo žinios, bet jo rūstumas, kaip visados, neilgai tėdūravo. Tuojaus palietė užsipūtą laikrodžio tamprę, atimdamas nuo jo balsą, o vėlę vėl padarė tyliančią...

Ir taip neišgirdome iki šios dienos "karaliaus" balso, bet tankiai sapnuojasi mums naktiniuose matymuose ir jaučiame nerimą mūsų širdžių gelmėse, jog jis kada nors iš savęs išduos giliausias ir gražiausias meliodijas, kurios apkurtins visas kitas...

Vertė **A. Matutis.**

S. L. R. K. A. REIKALAI.

SEIMAS! SEIMAS!

XXIX Seimas Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje įvyks 2, 3, ir 4 dienas birželio, 1914 m., Waterbury, Conn.

Pagal konstitucijos tiesų, kiekviena kuopa ar draugija gali siųsti po vieną delegatą nuo kiekvieno 50 pilnų narių. Kuopos ar draugijos, kurių skaičius narių žemiau 50 gali siųsti delegatą jei turi nemažiau dvidešimties pilnų narių. Mažesnės kuopos ar draugijos, neturinčios nei po 20 narių gali susidėję siųsti delegatą jei tik atstovaus nemažiau dvidešimts pilnų narių. Kiekviena kuopa ar draugija prigulinti prie Susivienijimo, turi teisę surašius pasiųsti seimui [illegible] per savo delegatą, o jei nesiunčia delegato, tai laišku, bet toki įnešimai privalo būti paliūdyti kuopos ar draugijos viršininkų parašais ir antspauda. Delegatai pribuvę seiman būtinai, privalo turėti su savim savo kuopų ar draugijų mandatus, su parašais valdybos ir antspaudomis.

V. Lapinskas.
S. L. R. K. A. prez.

29. Seimas Susivienijimo L. R. Katalikų Amer. prasidės utarniko ryta. 9-tą valandą iškilmingomis. Šv. Mišiomis Šv. Juozapo Bažnyčioj kampas Congress ave., ir John gatvių po mišių visi delegatai kviečiami pribūti į Šv. Juozapo parapijinės mokyklos salę, kur bus laikomos seimo sesijos 49 Congress ave. Telegram., laiškus, inešimus ir t .t. 29 seimui siųskite šiuo adresu Rev. P. Saurusaitis. 46 Congress ave., Waterbury, Conn. Delegatams apsistojimo, Hotelei paimti šie: The Elton, Hotel prie pat Exchange, Place. Brangesnis, antras—Hotel Connecticut and Center st. pigesnis panedėlio vakare 1-mą birželio prakalbos dainos ir deklemacijos, utarninko vakarą bus giedama opera "Palangos Mergelė", serodos vakarą koncertas ir žaislai, ketvergo vakare margumynų, puota išleidimui svečių.

Veikiantis komitetas. Pirmininkas — Pranas Šopis, 63 N. Leonard str., Waterbury, Conn.
Sekr. S. Cibulskis, 3 Fenn Pl.
Waterbury, Conn.

Waterbury, Conn.

Šiuo pranešame visoms kuopoms ir nariams S. L. R. K. A. Waterbury, Conn., jog bus susirinkimas utarninko vakare 26 d. gegužės, 1914, 8 val. vakare (po pamaldų naujoje parapijos svetainėje. Kviečiame visi narius paskirtu laiku pribūti, nes bus suteikta svarbumo 29-to seimo informacijos taip-pat bus išdalinimas S. L. R. K. A. ženklelių. Visi privalo juos pasiimti.

Susivienijusių kuopų
Komitetas.

[illegible] Į SEIMĄ!

Prieš kiekvieną seimą [illegible] Susivienijimas šiek tiek [illegible] [illegible]

...vimo nebuvo pastebima, kaip prieš šių metinį seimą. Gyvenimas iškėlė naujus svarbius klausimus ir reikalus, į kuriuos šių metų seimas šiaip ar taip turės atsiliepti ir juos išrišti. Iš daugelio tų reikalų svarbiausieji — tai pašalpos ligoje įvedimas ir susivienijimo legalizavimas visos valstijose. Jeigu tik tuodu reikalu seimas pasekmingai išrištų, ir tai jau būtų nuveiktas milžiniškas darbas ir mūsų susivienijimui prasidėtų nauja gadynė. Delko? Delto, kad nebuvimas ligos pašalpos skyriaus ligšiol daugelį net ir prielankių susivienijimui žmonių nuojo atstumdavo. Kai susivienijimas ims šelpti netik mirusiuos, bet ir gyvuosius, tuomet narių skaičius, aiškus dalykas, ims žymiai augti. Reikia taip-pat mūsų susivienijimui legalizuoties, nes argi mums malonu girdėti prikaišiojimus mūsų idėjinių konkurentų, vadinančių mūsų susivienijimą nelegališka organizacija ir bauginančių net patraukti į teismą organą tos nelegališkos (anot "Tėvynės") organizacijos, kam tas organas patariąs katalikams nesidėti prie tautiškojo susivienijimo, o verčiaus laikyties savojo, lietuviškai — katalikiškojo. Ne tik "Tėvynė", bet ir bile suskis — keršininkas, ir gali mūsų susivienijimui grumoti, kol jis nėra visur įregistruotas.

Taigi jeigu visuomet turėjome rinkti seimo delegatais rimtus ir išmintingus žmones, tai ypač tai turime padaryti šiemet, nes nuo šių metų seimo gal priderės visa mūsų susivienijimo ateitis.

Rinkime todel iš mūsų tarpo kuorimčiausius, kuošviesiausius kuoblaiviausius žmones. Rinkime tokius, į kuriuos nei vienas nei biznieris, nei politikieris nei nedrįstų prieiti su pasiulijimu magaryčių.

Rinkime tokius delegatus, apie kuriuos tikrai žinome, jog jiems susivienijimo gerovė tikrai ir neveidmainingai rūpi. .F—as.

BROOKLYN, N. Y.

115 kp. Extra susirinkimas bus 24 d. balandžio šv. Onos bažnytinėje salėje tuojaus po sumos. Visi nariai privalo susirinkti, nes bus svarstoma svarbūs reikalai delei reformos S. L. R. K. A., taip-pat rinkimas į Seimą delegatų. Privalo ateit kiekvienas ar būtų užsimokėjęs ar neužsimokėjęs.
Komitetas.

Donora, Pa.

88 kuopa S. L. R. K. A. laikys extra susirinkimą, nedėlioje 24 gegužio, tuojaus po pamaldų, pobažnytinėje salėje. Taigi meldžiame visų narių būtinai ateiti į tą susirinkimą, nes yra labai svarbus reikalas ir svarstymas apie įnešimus.

Kurie dar neprigulite prie susivienijimo pasistengkite prisirašyti, nieko nelaukiant.
Rašt. F. M—ka.

Ashlay, Pa.

69 kuopos S. L. R. K. A. atsibus extra susirinkimas 24 d. geg., 1914 m. 103 South Main st., Prašau visų narių sueiti, nes turėsime daug svarbių reikalų.
Raštin. Ant. Malinanckas.

Wilkes-Barre, Pa.

Geg. 24 d. 17 kuopa S. L. R. K. A. Lietuvių parapijos bažnytinėje svetainėje rengia vakarėlį su dainuomis ir prakalbomis.

Kas nori linksmai r laimingai praleisti nedėlos vakaro laiką, nuoširdžiai kviečiame atsilankyti ir bendrame paslinksminime dalyvauti.

Koncertas prasidės 7:30 val vak. Įžanga suaugusiems 15c. vaikams 10c.
Kuopos Valdyba.

Homestead, Pa.

S. L. R. K. A. 38 kuopa turės extra susirinkimą, nedėlioje 24 dieną gegužės 1 valandą po pietų. Visų draugų meldžiame susirinkti bus svarbūs reikalai del seimo nutarimų.
Užkviečia Komitetas.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

Praėjusiame "Dr." numeryje prierašė po paveikslu (3 pusl.) klaidingai padėtas Wilsoniutės vardas. Vietoj Margarieta turėjo būti Eleonora.

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičunas.

Dr. A. L. Graičunas mielu noru duos atsakymus "Drauge" skiltyse hygijenos ir sanitarijos klausimus, kaip apsisaugoti nuo ligų. Jeigu butų stoka vietos, ar į kokius klausimus netiktų atsakyti per laikraštį, tai bus atsakoma laiškais tik tuokart reikės prisiųsti adresas ir krasos ženklelis. Dr. A. L. Gr. nestatys diagnozio ir nerašys receptų pavieniems asmenims jų ligoje; todėl į tokius reikalavimus ne bus atsakoma.

Klausimas: p. T. M. iš Waterbury, Conn. rašo: Mano pustrečių metų sūnelis serga tokia liga, kaip sėdi ant savo reikalo su skausmu išeina jam žarna. Buvau pas daktaro, jis sako reikia operaciją daryti, davė vaistų tepti, bet nieko negelbėjo. Kas reikia daryti?

Atsakymas: p. T. M. iš Waterbury, Conn. Tai dažnai girdėjamas motynų nusiskundimas ir didžiai nesmagus kebelis, bet lengvai gydomas be jokios operacijos. Liga toji dažniausiai užeina, jei kūdikis yra neatsakančiai maitinamas. Motynos iš didelės meilės kūdikiams kemša perdaug sunkius valgius.

Tad patartina: 1) Pridabok, kad kūdikio vidurėliai nebūtų kieti.

2) Duok kūdikiui išsibėgioti ant tyro oro ko daugiausiai taip jis augs ir sutvirtės.

3) Duok nors sykį į dieną apelsinos skysčių (orange juice).

4) Del kitų smulkesnių dalykų kreipkies į vietinį gydytoją.

Patartina jaunoms motynoms nusipirkti knygutę apie vaikų auklėjimą ir atydžiai perskaityti ir pasimokyti. Tai sutaupytų daug pinigų, nes nedaleistų kūdikiams susirgti.

Yra daug smagiau ir lengviau kūdikius sveikais užlaikyti, neg jiems susirgus gydyti.

BLOGI KŪDIKIO PAPROČIAI.

(Žiūr. Nr. 18)

Motinos gali vienok tiems blogiems inpročiams užbėgti už akių. Jau 7-tą ar 8-tą mėnesį jo amžiaus galima pradėti jį pratinti valgyti su pagelba šaukštelio nors vieną syk per dieną ir, kada jis paaugėja, reikia suvis liauties penėti su pagelba čiulpiko, nes kuo ilgiaus mėginsime kudikį užmigdyti su čiulpiku (kaip neretai duodasi matyti net ir tada, kada kūdikis yra 3 ar 4 metų), tuo sunkiau bus atpratinti jį nuo to taip blogo inpročio.

Čiulpimo yda, kaip jau minėjau ankščiau veda prie blogesnio ir žemesnio užganėdinimo jausmų, prie patžagystės ir toks kūdikis niekad nebus laimingas išaugęs; pagaliaus ir jo veide visada atsispindės gyvuliškumas.

SPAZMAI, KRŪPČIOJIMAS, SUDREBĖJIMAS, MĖŠLIUNGIS.

Daug žmonių mano, kad trūkčiojimas, grimasai ir nei šiokie, nei tokie maži papročiai kūdikių, kaip krūpterėjimas, trūkterėjimas pečiais, kreipimas galvos ar vartymas akių yra tik paprotis, arba nerviškumas iš nuovargio. —

Lygiai daugelis mano, kad Šv. Vito šokis yra tik blogesnėje formoje apsireiškiantis trūkčiojimas — o vienok yra visiškai kita liga. Šv. Vito šokis yra tai, priešais savo norą paeinantis trūkčiojimas ir kreipimos kūno dalių. Knyga, puodukas ar kokis kitas daiktas staiga iškrinta iš rankutės kūdikio, lygiai, kad kas juos būtų išmušęs berašant plunksna (paišelis) rankose taip staiga trūkterės, kad raidės išeina nevienodo didumo. Pirmiausi ženklai galima patėmyti, kad kūdikis tampa, kaip mes vadiname meška ("Nezgrabaila"), nes tai išmes, tai išpils, tai sudaužys kokį daiktą, kur jis visiškai to nenorėjo padaryti. Kūdikis lygiai pats didžiai nusistebės, kaip ir mes, į tą atsitikimą bežiūrėdami. Ir jei tėvai laikų tą užtėmytų, tai kūdikį, atėmę iš mokyklos, paguldytų į lovą ant vienos ar dviejų savaičių ir jo maistą gerai pridabotų — ypač daugiaus duotų pieno ir kiaušinių ir abelnai maitinančių maistų, kad tuom jį sutvirtintį fiziškai (kūniškai), po tam paimtų ir išvežtų į farmas, toli nuo persidirbimo laikytų jį, tai kūdikis savaimi pasitaisytų ir daug širdgelės ir nesmagumą kaip sau, taip ir pačiam kūdikiui sulaikytų.

Paprastas trūkčiojimas labai skiriasi nuo šv. Vito šokio, nes pirmasis visada prasideda savo valia ir noru. Vaikas kraipo galvelę delto, kad gal spaudžia apykaklė marškinių, trūkčioja pečiais delto, kad gal slenka kelnaitės žemyn, kreipo nosimis delto, kad joje ubagai pridžiuvę, mirkčioja ir kraipo akutėmis delto kad jos yra užsikiijuojančios, arba mastaguoja galvą delto, kad plaukai ant akių užgula.

Šitie judėjimai duoda tuo tarpu šiokį — tokį palengvinimą ir tas palengvinimas yra meilus ir užganėdinantis ir kūdikis yra nuolat įtemptas nerviškai iš priežasties jausmo, kad va, va ir vėl akutės užsiklijuos, kelnaitės nuslinks, kakliukas įvargs, nosytės užsikimš ir išdžius, plaukai nuslinks ant akių ir tokiuo būdu be paliovos judės, trūkčios, nes nori prašalinti daiktus jam nemielus ir erzinančius. O kas svarbiausia, tai dažnai kūdikis nežino, kas jam kenkia, kas jį vargina ir jis ieško užganėdinimo jausmų ir, bėieškodamas, dažnai prieina ir prie patžagystės inpročio. Mintįs nesmagumo, ar gėdos del lytiškų dalių palietimo, ypač susidurus su kitais kūdikiais — o išdalies ir akyvumas, kur prie progos jis užgirdo nuo kitų vaikų — ir gi turi didelę įtekmę į blogų inpročių atsiradimą. Beveik visuose atsitikimuose gydytojas (psiho-analystas) išrodo aiškiai šiuos judėjimus ir trūkčiojimus kilančius pirmiausiai nuo noro kokio nors mekaniško pasiliuosavimo ir buvo kūdikio vartojami vien delto, kad jis laikinai pasiliuosuodavo nuo nesmagumų.

Jei kūdikis pats aiškiai suprastų kas jam kenkia, tai jis pataisytų ir kriukis atliktas, bet jis beveik nežino to blogumo priežasties ir, žinoma, jos neprašalina, ir nors jis ir užmiršta apie buvusius kiberius, bet sykį inpratęs neliauna to daręs, ir, žinoma, labai sunku atprasti sykį inpratusiam ir nors tas buvo išpradžių su tam tikru noru daroma ir kūdikis pilnai gali susivaldyti, bet jis pamiršta, ir kaip tik mintis nuslenka ant kokio kito daikto, tai jis nejaučiamai tą nelemtą inprotį kartoja.

Šitie trūkčiojimai traukiasi kitąsyk per ilgus metus nežiūriant, kad kūdikiui yra duotas poilsis ir sveikas maitinantis maistas ir tik pora metų atgal pasisekė gydytojams suprasti svarbumą proto tyrinėjimų ir tik pasidėkavojant padėtoms tvirtoms pagrindoms proto tyrinėjimui pasisekė pasekmingai gydyti kūdikius nuo šio taip blogo inpročio: "trūkčiojimo, spazmų, krūpčiojimo, sudrėbėjimo" kūdikystėje.

Sumanus—psicho—analystas (gydytojas) aiškiai parodo skirtingumą atskirų typų reakcijos žmogaus proto; ir kada jis pradeda sekti pėdsakį kūdikio apystovos, tai yra labai panašu į keliauninką, kuris nežino iš kur atvažiavo, bet kada jis pradeda apsakinėti apie išvaizdą atlankytų vietų, miestų ir kaimelių, per kuriuos jis yra keliavęs, tai sumanus mokslinčius, istorikas, geografas pasako, iš kur jis pradėjo kelionę ir kokiais keliais keliavo, tada keliauninkas primena ir pats kai-kurias užmirštas vietas ir net vardus jų. —

Šis būdas gydymo siekia taip toli pažinime proto (psichologijos), kur dar niekad iki šiol nebuvo drįsta mėginti prieiti žmogaus protui; dabargi jau aiškus kelias suradimui visokeriopos formos nerviškumo ir net beprotystės, o sykį surasta priežastis blogų kūdikystės inpročių — galima bus jų vengti.

Patžagystė.

Kūdikis užlips ant kampo kėdės, ar persisvers per kėdę ir siubuosis arba apžergs mažą kėdę, arba atsiguls ant pilviuko per motinos kėlius ir spaudys kojytėmis, arba net prisispaus drebenčiai į motinos prieglobstį. Tokiuose momentuose kūdikis didžiai rūstaus, jei mėginsi jį atimti. Ir kaip kūdikis, taip ir motina nejaučia ir nesupranta, kas tai darosi, o vienok tame laike tėmyk kūdikio veidelį — kaip jis parausta ir net neretai prakaitas jį išmuša. Nors vienas toks atsitikimas privalo atkreipti į tai motinos atydą ir ji turi ant toliaus akyvai daboti ir panašių dalykų kūdikiui daugiau neleisti. Neretai-gi pasitaiko, kad kūdikį paveda padaboti svetimai ypatai, ar tarnaitei, kuri tyčia patrina kūdikio lyties dalis, kad kūdikis užsilaikytų ramiai. Kaikada drapanos, besitrindamos kūdikiui bėgiojant, atveda jį į tą taip biaurų inprotį. Niežėjimas nuo nešvarumo, arba užsikrėtimas adatinėmis kirminaitėmis iššaukia pirmiausiai krapštymą, o toliaus kūdikis inpuola į tą biaurų inproti ir tas dažniausiai atsitinka su mergaitėmis. Yra kūdikių kurie nors dar labai jauni, o jau atjaučia, kad tai yra kai-kas, kur pasmagina kūniškus jausmus ir, nors aiškiai nesuprasdami, mėgina iššaukti lyties jausmų užganėdinimą. Ir kada suranda, ypač tie kūdikiai, kurie jau buvo pripratę pirštukus ar, čiulpiką žįsti, pereina ir inpuola tan blogan patžagystės inprotin.

Jei patžagystės neatsitiko kūdikystės laikų, tai dažnai išsiplatina tarp mokinių mokykloje; paprastai koks vaikas ar mergaitė, kurie jau tuo blogu inpročiu užsiiminėja, gali visos mokyklos mokinius užnuodyti ir išmokyti tojo biauraus inpročio. —

Kūdikiai ir vaikai, kurie inpuola tokian biaurian inprotin, praranda pajėga savo proto sukoncentravimo, tai yra nepajiėgia giliai ir su atyda sutraukti minties prie vieno daikto, pavyzdžiui, jis skaito pasakaitę ir negali jos suprasti, o dar blogiaus negali jos kitiems apipasakoti nuodugniai, nors toji pasakaitė būtų irtrumpiau-sia. — Be to jie pasidaro lengviai del mažiausio menkniekio užsirustinantieji, ar jausmingi. Jie pasilieka užpakalyje savo moksle, pradėda manstyti apie daiktus per daug tolimus nedaugusiam jų proteliui, griebiasi išguldinėti moksliškus, ekonomiškus ir draugijinius klausimus apie kuriuos jie ir mažiausio supratimo neturi ir jei nesusilaiko, tai paprastai išauga nerviški, ir nepastovūs savo būde (karakteryje). Vėliau išaugę, jie tampa puspročiai, bepročiai arba doriškai pražuvę — palaidūnai ir t. t., ir visuose šituose atsitikimuose sužinome, kad jau kūdikystėje jie žiulpė nykštį ar čiulpiką, o paaugėję užsiimdavo patžagyste.

Gydymas kaip kūdikių, taip ir paaugėjusių vaikų iš to taip biauraus inpročio yra vienatinis, tai žaismės sportas pagal jų amžiaus ant tyro oro ir vienvalinis užėmimas jų protelio kokiais nors nevarginančiais, bet atydos reikalaujančiais darbeliais. — Čia barimas ar mušimas nieko negelbės, bet sumaningas paaiškinimas ir pamokinimas lyties gi gijėnos duoda patikrinančią viltį išgydyti iš to taip biauraus papročio. —

Vaikinai ar mergaitis 9 ar 10 metų amžiaus, kurie užsiėminėja patžagystė, privalo būti atimti iš mokyklos ir išvežti ant ūkių ir ten su didžiausiu pasišventimų ir kantrumų privalo būti jiems suteiktį visokis sportas ir užsiėmimas, kad sutvirtinti juos kūniškai. Bet velytina yra, kad pirma tėvai patįs gerai suprastų blogumą to inpročio ir kaip reikia kūdikis atpratinti — jei tėvai nesijaučia, kad jie yra ganėtinai patįs apsipažinę, tai privalo kreipties prie gydytojaus ir ieškoti jo patarimo. —

AKIS.

Žvilgterėję į D-ro P. Avižonies referatą "Aklumas ir Trachoma Lietuvoje" randame sekančią skaitlinę: "Aklų lietuvių kartu su žemaičiais visoje Rusijoje priskaitoma vyrų 1081 — moterų 1651 — išviso 2732.

Toliaus randame sekantį sakinį: "Didelė daugybė aklų būtų galėję neapakti, jei būtų ieškoję ir radę pagelbą. Medicinos mokslas dar nepajėgia apgalėti visų aklumo priežasčių. Bet šį-tą vis delto gali. Taip, iš trachomos neprivalėtų nei vienas apakti. Juk ir pas mus labai retai teatsitinka matyti koks inteligentas apakęs iš trachomos, o sodžiuose net pusė visų aklų yra apakę iš trachomos.

Taigi iš 100 aklų 56 apako tiktai delto, kad jie neieškojo ar nerado pagelbos. Žodžiu apako tiktai delto, kad mokslo šviesa jų nepasiekė.

Prie galo randam šį išvedimą: — Už vis dažniau sergama trachoma lietuvių, gal delto, kad lietuviai toliau už savo kaimynus yra atsilikę kultūros žvilgsniu, kad jie nežino nei pamatinių hygijenos dėsnių, kad jie ir sakomi nelabai tiki trachomą prilimpant, ir visur tiek sveiki, tiek ligoniai, prausiasi tame pačiame inde, dažnai net kitų praustame vandenyje, ir šluostosi visi vienu rankšluosčiu, o gavę trachomą ieško jos priežasties ne artimiausioje apystovoje, bet laužosi galvą, kuomet, kur ir ko išsigandę. Gydyties-gi pirmučiausia eina ne pas gydytoją, bet pas kokią dvaro "panelę", "monopolčikienę" ar kitą kokį šundaktarį, o moters, vietoje gydyties, susiveldina kaltūną arba daro apžadus. Todel nenuostabu, jei tarp lietuvių iš 100 aklų, bent pusė apanka iš trachomos, kuomet kitose šalyse tokių tepriskaitoma kokie 2—9 iš šimto.

Aišku tad, kaip svarbu būtų kovoti su trachoma, kuri mūsų šalį plaka taip-pat skaudžiai, kaip ir kita rykštė — džiova.

Kovoti su trachoma, reiškia kovoti su žmonių neturtu, skurdu, su jų tamsumu, jų prietarais ir fanatizmu. Bet to dar negana. Reikia rūpinties, kad ieškantiems pagelbos nereiktų važiuoti keliolikos mylių, kad prityrusių akių gydytojų atsirastų daugiau ir netik didesniuose miestuose. Jei kiekvienas, žadąs apsigyventi Lietuvoje, gydytojas pasistengtų pramokti bent trachomą racijonališkai gydyti, tai ir šundaktariai veikiau išnyktų.

Pirmam žingsniui kovai su trachoma reikėtų paaiškinti mūsų mokyklų jaunimui, iš kur gresia akims pavojus.

Pamokinamojo lakštelio projektas.

Mūsų šalyje nemaža yra aklumo ligų, nuo kurių daugelis žmonių apanka. Kitos akių ligos labai limpa, ypatingai tokios, kuomet akįs traškanoja. Todel sveikieji tegul saugosi žmonių, kurių akįs traškanoja, ašaroja arba šiaip yra nesveikos. Apsiginimui nuo limpamųjų akių ligų štai kas reikalinga:

1) Prauskis tiktai savo nuosaviame inde.

2) Turėk sau skyrium rankšluostį; niekuomet nesišluostyk veido vienu rankšluosčiu su kitais.

3) Rytą, vakarą prauski veidą tyru vandeniu su muilu.

4) Negulėk ant svetimo priegalvio.

5) Saugokis, neprisiliesk prie svetimų akių.

6) Nesiskolink iš kitų vaikų nosiniukų, knygų ir rašomųjų daiktų.

7) Jei pats turi nesveikas akis, tai kuostropiau pildyk, kas sakyta, kad kitų neužkrėstum.

8) Niekuomet nevartok akims nei kokių vaistų be gydytojo žinios.

Vaikas: — Mėnuo, nes jis šviečia naktį, o dieną ir taip šviesu.

Tėvas į vaiką:

— Kas reikalingesnis: saulė ar mėnuo?

Kartą velnias upėje rado paspęstą varžą. — Kas čia būtų? — mano jis sau — bėga vanduo ir nepribėga: gal tai girtuoklio gerklė? v

MŪSŲ JAUNIMAS.

"VYČIAMS" BESIORGANIZUOJANT.

Net malonu darosi tėmyjant, teip sukrutusį ir subruzdusį mūsų katalikišką jaunimą. Kur neklausai, visur organizuojasi ir spiečiasi į kuopeles, pasivadindami "Vyčiais".

Dar teip nesenai, minėtasis jaunimas, tarytum miegojo, bei nežinodamas organizacijos svarbą, murksojo kaip apmiręs. Bet laikui bėgant, susispietė keli darbštųs veikėjai, suprato ir pamatė būtiną reikalą organizuoti katalikišką jaunimą ir kelti jį iš miego. Neilgai laukę pakėlė šį klausimą viešai laikraščiuose ir sutvėrė centrą; pradėjo kviesti jaunimą į darbą.

Mūsų jaunimui tarytum šio ir truko. Tuojaus kaip iš miego pabudo ir supratęs organizacijos svarbą, pamatęs savo teip išblaškytas jiegas griebėsi stropiai prie darbo.

Tasai darbas, kaikuriose lietuvių kolonijose, pasirodė ne persunkus, nes pasirodė daugiau susipratusios ir pasišventusios, darbščios inteligentijos, kuri uoliai prisidėjo prie organizavimo. Tokiuo būdu net kaikurios kuopos greit susitvėrė ir gan žymiai pradėjo šį-tą veikti. Daugumoj gi vietų net labai buvo sunki pradžia vos tiktai rituliojasi darbas, bet neveizint į sunkias aplinkybes toksai matosi kai-kurių vyrukų pasišventimas, kad kovodami su šiomis aplinkybėmis, darbuojasi kiek tiktai jų spėkos leidžia ir varo darbą pirmyn.

Dabar jau matoma, kad mūsų jaunimas gan nemažą pažangą padarė. Galima priskaityti nemažai įvairiuose kampuose jau "Vyčių" kuopų, prabėgus tūlam laikui galima tikėties, kad visas Amerikos katalikiškas jaunimas susispies į vieną didžią organizaciją "Vyčiai".

Ar gi tai nemalonu, kad tasai prakilnus užmanymas trumpu laiku bus įvykdytas ir kad mūsų "Vyčiai" su suvienytomis jiegomis išėjo į "Darbo lauką", kur darbuosis labui visuomenės, tautos ir kils iš tautinio miego?.. Ir be abejonės daug ką galės nuveikti ant minėtojo 'lauko'. "Vyčiai" stropiai žengia pirmyn, jeigu, pilnoje šio žodžio prasmėje, bus susiorganizavę, tai yra, jeigu visos kuopos prigulės prie centro. Kuopos susitvėrusios, bet nepriklausančios prie centro, pagal mano nuomonę negali save vadinti "Vyčiais". Tai ji bus tiktai taip sau jaunimo ratelis. Toki kuopa jei ir vadintųs "Vyčiais", nešioti tik pasiskolinus "Vyčių" vardą pati nežinodama kodel. Taigi kuopa vos tiktai pradedant organizuoties privalo atsišaukti į centrą. Ant kiek teko girdėti, kad daug susitvėrusių kuopų dar nepriguli prie centro ir laukia seimo, tikėdamos kad seimas permainys programą ir konstituciją ir tik po seimui prisirašyti. Sveikai protaujant, tai bergdžias laukimas. Reikia prieš seimą visoms dar nepriklausančioms kuopoms, prisidėti ir jau ant seimo nusiųsti delegatą, bei laišką su savo sumanymais ir įnešimais.

Brangus Jaunime! Tverkime vieną didžiulę "Vyčių" organizaciją visoje Amerikoje, būtinai prisidėkime prie centro. Suvienikime savo išblaškytas jiegas, nes kur "vienybė, ten galybė", žinokime tai gerai, jog sumokėti mūsų skatikai centran nepragaiš bet atneš didelę naudą.

Bl. Kadagutys.

"LIETUVOS VYČIŲ" KONGRESAS.

7-8 liepos, 1914 bus laikytas Jaunimo Federacijos vardu "Lietuvos Vyčiai" kongresas, Brockton, Mass. Pagal "L. Vyčių" konstitucijos, kiekvienas skyrius ar kuopa į šį kongresą gali siųsti savo atstovą. Atstovas privalo turėti savo skyriaus valdybos paliūdijimą su parašu vietinio klebono ar šiaip artimesnio kunigo, bet jeigu toje apielinkėje, kur randasi skyrius nėra jokio kunigo, tai pakanka vienos skyriaus valdybos paliūdijimo. Svečiai bus priimami kaipo patarėjai. Taigi nuoširdžiai kviečiame visus, kaip kunigus teip ir svietiškius inteligentus, kuriems rūpi šviesesnė mūsų tautos ateitis, ir jos kultūra, nes tas viskas priguli nuo gero jaunimo. Visus maloniai kviečiame dalyvauti šiame kongrese, nes turėsime išrišti svarbių klausimų jaunimo reikaluose. Taip-pat meldžiame gerbiamųjų kunigų ir visų inteligentų padėti platinti "L. Vyčių" organizaciją. Tverti kuopas, kur jų dar nėra, siųsti duokles į centro kasą ant kasieriaus vardo.

Su augšta pagarba,
Rašt. S. Bugnavičius.

"LIETUVOS VYČIAI".

Apveizdos Dievo parapijos Vyčių kuopa 12 dieną gegužės turėjo mėnesinį susirinkimą bažnytinėj svetainėj. Susirinkimas labai gyvai svarstė savo reikalus ir pasirodė labai prielankus viesuomenės darbui. 24 gegužės rengiamas yra "Vyčių" vakaras, Apveizdos Dievo bažnyčios svetainėje ant 18-tos gatvės, kurio programas bus labai įvairus; davus įnešimą, kad prie bilietų lipinti tautos iždo ženklelius, ne tik tą įnešimą priėmė, bet dar karštai išreiškė savo pageidavimus, kad visiems lietuviams tas dalykas rūpėtų. Negalima nepaminėti ir to: koks apsireiškė drangiškumas tarpe visų Chicagos kuopų "Vyčių": buvo įnešta sumanymas, kad pakviesti kitas kuopas "Vyčių". Sumany-

(Seka ant 6-to pusl.)

PEOPLES STOCK YARDS
STATE BANK
47ta ir Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.

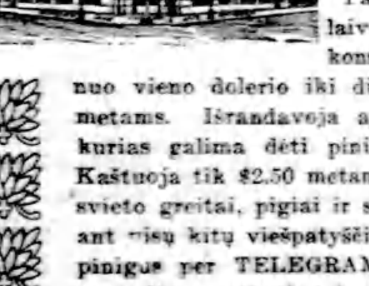

Padėk savo sunkiai uždirbtą dolerį į Seniausį, Didžiausį ir Tvirčiausį Banką į vakarus nuo Stock Yard'ų, kuri yra po globa Illinois Valstijos. Kapitalas ir surplus 600,000.00 Visas turtas 5,400,000.00. Čia yra laikomi Suvienytų Valstijų ir Chicagos miesto pinigai. Patogiausia ir saugiausia vieta lietuviams laikyti savo pinigus.

Parduoda Šifkortes ant ekspresinių ir pačtavų laivų ant visų linijų ir parūpina nuo Rusijos konsulio pašportus. Priima taupinimui pinigus nuo vieno dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 nuošimtį metams. Išrandavoja apsaugotas nuo ugnies ir vagių skrynutes į kurias galima dėti pinigus, dokumentus ir kitus svarbius daiktus. Kaštuoja tik $2.50 metams. Siunčia pinigus į Lietuvą ir į visas dalis svieto greitai, pigiai ir saugiai. Maino pinigus ant rublių, markių ir ant visų kitų viešpatyščių pagal bankavus kursus. Siųskite į Lietuvą pinigus per TELEGRAMĄ. Jeigu norite kad jūsų pinigai būtų į porą dienų priimti, tai pasiųsk per TELEGRAMĄ. Kaštuos tik $1.50 už pirmą sykį. Kiti sykiai, jeigu siųsite tai pačiai ypatai, kaštuos tik 60 centų nežiūrint kokią sumą siunti.

Skolina pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste, Perka ir parduoda namus ir lotus. Patarnavimus suteikia dykai. Kreipkities per laiškus.

RAULO SU KAZIU PAŠNEKOS

Raulo piktumui nebuvo galo. Ir kur nebus! Tokio inteligentiško, tokio energiško vyruko paveikslas tapo neindėtas net į du numeriu. Ir ramiausį žmogų tuo būdu iš kantrybės galima išvaryti. Tai ypatos paženiminimas, pajuokimas ir viskas ko tik norite! Nestebėtina tad, kad nuo pykčio Raulo veidas buvo raudonesnis už jo raudoną socijalistišką kaklarišį.

— Tai nemandagumas, tai noras inkąsti! — rėkė jis. — Pašnekose negali "subytyti", tai nors aplinkiniais būdais stengėsi koją pakišti. Ir neindėk tu man mano paveikslą, bimbteligento paveikslą!

— Palauk, Raulai. Ko tu taip karščiuojasi ir rankomis mostiguoja, lyg nuo uodų besigindamas? — taip pratarė prisiartinęs Kazys.

— Aha, atėjai. Gerai. Pasakyk tu man, kodel neindėjo mano paveikslą į du praeitu numeriu? Gal pabijojo? Kiti sako, kad aš tuo paveikslu išgarsinu socijalistų laikraščius, o jus tų laikraščių bijote labiau neg velnias kryžiaus. Taigi nenorite, kad jie garsintųsi ir išsiplatintų. Bailiai ir tiek!

— Palauk, palauk, Raulai. Dėti ten tavo paveikslą nebuvo jokio reikalo, nes aname rašynėlyje tu visai neėmei dalyvumo. Ten veikė tavo atstovai.

— Aš tau sakau, kad nedėjo vien iš baimės socijalistų laikraščių. Juk katalikai socijalistų laikraščių neapkenčia ir bijo.

— Tu vėl su savo baime. Bijoti to popierinio šlamšto niekas nebijo, o tik lenkias nuo jo, kad nesuteršus save tais nepadorumais, kokie randas tuose laikraščiuose. Pavyzdžiu pamatęs kur liugyną-balą, juk nelipsi į ją, jei yra kelias aplinkui apeiti. Nes, žinai, patekęs balon nesusipurvinęs iš jos neišeisi. Taip ir su jūsų cicilikiškais laikraščiais, — kiekvienas padorus žmogus stengsis nuo jų tolyn atsitraukti. Čia ne baimės, o tik sveiko proto parodymas.

— Palauk, Kazy, sugavau tave nors sykį. Sakei esąs dailaus apsiėjimo mylėtojas, o kam tu socijalistiškus laikraščius vadini cicilikiškais? Dar nuo Maikio su Povilu išmokau, kad cicilikas, tai koliojimosi žodis. Ot, tau ir mandagumas!

— Koks tu keistas, Raulai. Kaipgi kitaip ciciliką vadinsi, jei jis yra tikru ciciliku? Daleiskim, jei kas tave pavadintų mulu, sakytum, kad toji ypata tave kolioja. Bet jei mulą pavadinsi mulu, nebus čia jokio koliojimosi; nes toks yra vardas tojo ilgaausio sutvėrimo. Taip pat ir ciciliką vadinti ciciliku nėra jokiu prieš mandagumą prasižengimu. Mat, toks jo vardas.

— Še, kad nori, kur jis nušnekėjo. Bet iš kurgi tu žinai, kad kas nors yra ciciliku? Kas gi tavo supratimu yra cicilikas?

— Ištiesų ilga istorija, jei tą viską išpasakoti. Trumpai tariu, kad socijalizmo pasekėjų yra dvi rųšys. Viena rųšis, tai tikri socijalistai, siekiantieji prie nors labai abejotinos moksliškos vertės, bet visgi idealisko socijalizmo. Antra rųšis — tai cicilikai. Pastarieji, prisidengę socijalizmo skraiste, platina demoralizaciją, ištvirkimą, nesiskaito su nieku, moka šmeižti, meluoti ir tai darydami nei kiek nerausta. Tur būt mano, kad raudona socijalizmo skraistė užtektinai už juos raudonuoja. Tie tai yra tikri cicilikai. Prie tos rųšies priklauso beveik visi mūsų nėva socijalistai. Kitaip tariant, jie vaidina tik socijalizmo parodiją.

— Socijalizmo parodymas? Ve, tas ir yra. Mes rodome žmonėms socijalizmą, o už tai juk negali mus cicilikais vadinti.

— Kad tu, Raulai, nei žodžių nebeatskiri: parodija reiškia ką kitą negu parodymas. Bet tu pataikei lig akla višta į grūdą. Kas, jei tokie musiškių cicilikų darbo vaisiai yra tikrais socijalizmo parodymais? Tad, apsaugok mus nuo bado, ugnies, karo ir tokio socijalizmo...

— Ir nuo tavęs, Kazy!

Tai šuktelėjęs Raulas dumė tolyn, kaip čigonas nuo šieno piovimo.

Pužas.

(Pradžia ant 5-to pusl.)

mui labai karštai pritarta ir tuojau iškilo klausimas: ar "Vyčių" kuopų valdyboms siųsti veltui tikietus ar ne; vienam iš narių pasakius, kad negalime veltui, taip pradėjo visi protestuoti, kad galų gale bevelik vienu balsu nutarta pasiųsti bilietus veltui. Toliau buvo nutarta prisirašyti prie centro. Kadangi kas ketvirtadienis laikomos paskaitos, deklemacijos ir žaislai, tai nebelieka laiko svarstyti draugijos reikalų; taigi nutarta laikyti visuotinius mėnesinius susirinkimus kas pirmą antradienį mėnesio.

14 geg. toje pačioj svetainėj buvo paskaita gerb. daktaro Rutkausko, kurs aiškino apie girtuoklio šeimynos padėjimą su pagalba paveikslėlių prie magiškos lempos. Minėtos paskaitos labai didelę įspudį padarė į susirinkusius. Tos paskaitos apsuko žmonių galvas; kiek iškilo klausimų, kiek aimanavimų ar ištikrųjų reikės pamesti taip branginamą ikišiolai skistimėlį. Daugybė, kiek girdėjau prisižadėjo nuo šio laiko pamesti tą paprotį.

Panašios paskaitos vienus traukia iš skurdo, kitus gi stumia į jį: kalbu apie saliūninkus. Pats mačiau kaip vienas iš jų, klausydamas daktaro kalbos, taip buvo susinervinęs, net iš piktumo dantis griežė, rodos, kad puls ir akies mirksnyje išplėš kalbėtojo liežuvį. Gaila jų bet.... visiems neintiksi. Tautos iždas irgi laimėjo per tą paskaitą 7 dolerius.

Vytis.

MARK. TWAIN

HUCKLEBERRY FINNAS

Apysaka

Verte JONAS KMITAS

(Tąsa)

XLII.

Tamas Sawyeris sužeistas. — Gydytojo pasaka — Tamas prisipažįsta. — Teta Apolionija atvažiavo. — Laiškai. —

Ant rytojaus anksti, dar prieš pusryčius, dėdė Silas vėl išėjo Tamo ieškot, bet ir šį kartą grįžo tuščiomis. Sėdėjom visi nuliūdę ir užsimastę, net kava atšalo. Staiga senis paklausė:

— Ar atidaviau tau laišką?

— Kokį laišką?

— Ugi ką šiandien parsinešiau iš pačto.

— Jokio laiško man nedavei, — atsakė teta Salomė.

— Tai tur būt pamiršau, — tarė dėdė Silas ir ištraukė laišką iš kišeniaus.

Teta pažiūrėjo ant antrašo ir sušuko:

— Ugi iš Peterburgo — nuo sesers.

Čia aš vėl maniau, kad man bus geriau prasišalint, bet kaszin del ko negalėjau pasijudint. Teta jau rengėsi atplėšti laišką, bet staiga metė jį šalin ir pašoko, kaip nusvilinta; ji kaszinką pamatė ir aš pamačiau: kieme, čia jau pas duris ant patalo gulėjo Tomukas Sawyeris, šalia jo stovėjo senis gydytojas ir Džimas, apsirėdęs tetos drabužiais ir surištom užpakalyj rankom. Aplinkui grūdosi daug žmonių. Nematant pagriebiau laišką ir greit jį paslėpęs, šokau pro duris. Teta verkdama pribėgo prie Tomuko ir suriko:

— Jis negyvas, negyvas! Žinau, kad negyvas!

Tomukas truputį pakreipė galvą ir kaszinką suniurnėjo, matyt buvo be nuovokos.

Teta džiaugsmingai sušuko:

— Jis gyvas, ačiū Dievui! To man užtenka!

Išbučiavus išblyškusį Tomuko veidą, teta nubėgo parengti jam lovą. Dėdė Silas su gydytoju nuėjo vidun paskui Tamą, aš pasitikau laikė nes norėjau matyt, ką tie žmonės darys su Džimu.

Vieni norėjo jį tuojau pakart už ką pabėgo ir pridirbo žmonėms tiek baimės ir rupesnio. Bet kiti sakė, kad pakart negalima, nes nežinia keno jis yra taigi būtų atsakomybė prieš Džimo savininką Taigi Džimo nepakorė, bet keikė jį ir pusėtinai apdaužė. Paskui nuvėdė į tą pačią būdą, surišo retežiais rankas ir kojas ir prirakino prie lovos. Užkasė skylę, kurią mes buvom padarę ir pristatė du ginkluotu sargu jį dabot.

Tuomsyk senis daktaras, apžiūrėjęs Tamą, išėjo pažiūrėt, ką jie daro su nigeriu ir pastebėjęs, kad žiauriai su juo apsieina, prakalbėjo:

— Nekumščiuokite šito nigerio, nes sakau jums, jis nėra toks blogas. Kada aš radau ant salos tą sužeistą vaiką ir pamačiau jo žaisdą, tai tuoj supratau, kad čia ne juokai. Vaikas turėjo karštligę ir klejodamas taip draskėsi, kad aš be pagelbos negalėjau nieko padaryti. Tasyk iš krumų išėjo šitas nigeris ir tuoj įspėjau, kad tai tas pats kuris pabėgo. Tečiau jisai nepaisė, kad išstato pavojui savo liuosybę ir puikiai man pagelbėjo. Turėjau užtrukti dvi dieni, nes negalėjau pamesti vaiko, o vėl man rūpėjo, kaip čia suėmus tą nigerį, nes bijojau atsakomybės, jeigu bučiau leidęs jam pabėgti. Šį ryt išgirdau kaszinką einant pro šalį ir pasišaukiau pagelbon. Nigeris tuo laiku pailsęs miegojo. Bematant jį surišova ir visi persikėlen per upę. Sakau tamstoms, kad tai netoks blogas nigeris.

— Gerai, kad tamsta tai pasakei, nes būtume jį nuskriaudę, — atsiliepė vienas iš minios.

Daktaro pasaka šiek tiek suminkštino jų širdis, bet Džimą vis tiek surakino retežiais ir nuteisė maityti vien duona su vandeniu. Buvau labai dėkingas daktarui už jo gerą širdį, bet pagerinti Džimo buvį negalėjau. Pasirižau atlikti tai vėliau. Turėjau gana laiko.

Teta Salomė liepė man sėdėt prie Tamo lovos. Aš jos paklausiau, tečiau dėdės Silo vengiau kiek galėdamas, kad nepareikalautų paaiškinimo, kas su Tomuku atsitiko.

Ant rytojaus Tamas buvo geresnis; giliai ir ramiai miegojo. Sėdėjau pas lovą ir žiūrėjau į jo išbliškusį veidą, kaip štai teta Salomė inėjo į kambarį ir pamojo man, kad ramiai užsilaikyčiau, paskui pradėjo man kuždėti į ausį kad viskas bus gerai ir kad Silas greit pasveiks.

Staiga jis atidarė akis ir pažiūrėjęs į mus visiškai protingai, tarė:

— Ugi kas čia? Aš guliu namie! Kaip tas atsitiko? Kur trioptas?

— Viskas gerai, — atsakiau.

— O Džimas?

— Taipgi gerai, — suniurnėjau nedrąsiai.

— Gerai! puikiai! — sušuko Tomukas. — Taigi visi sveiki ir gyvi! Ar papasakojai viską tetutei?

Norėjau atsakyti, bet teta staiga įsikišo:

— Apie ką, Sidai?

— Ugi kaip visas darbas buvo atliktas.

Koks darbas?

Juk kito nebuvo. Kaip mudu su Tamu paliuosavom nigerį.

— Svieteli mano! paliuosavot nig. — apie ką čia šneki, vaikuti? Viešpatie, jis vėl pradeda klejot!

—e, aš neklejoju. Žinau, ką kalbu. Mudu jį paliuosavom — aš ir Tamas. Mudu tą padarėva ir kaip puikiai!

Teta nestengė pertraukti jo pasakos, tik klausė akis išvertus.

— Ugi, tetute, — pasakojo Tamas, — nes prisidirbome per dienas naktis. Turėjom vogt švakes, paklodę, marškinius, tamstos drabužius, šaukštus, torielkas, peilius, miltus, girnas. Turėjome braižyti tuos parašus, teplioti giltines ir karstus, rašinėti laiškus, nuo tų plėšikų, laipiot virvė pro langą. Iškasėm skylę į būdą, padarėm skudurų kopėčias ir sukimšom jas į ragaišių Šaukštus turėjom dėti į jūsų žiurstо kešenių, iš ten Džimas juos išsiimdavo —

— Dievuliau tu mano! šūkterėjo teta.

— Turėjome nešioti į Džimo būdelę žiurkės ir žalčius, ir taip toliau. Tuokart kada tamsta taip ilgai išlaikei Tamą, kad jam sviestas po kepure pradėjo tirpti, vos nesugadinai viso dalyko. Mes pasivėlinom ir turėjom bėgt jiems bešaudant. Tąsyk jie manę ir pašovė. Bet negalėjo mus sugaut, juk šunes mums pažįstami, taigi perplaukem per upę ant salos ir buvome saugųs. Ar ne puikiai viską atlikom, tetute?

— Kol gyva, nieko panašaus negirdėjau! sušuko teta. Ugi judu niekšai vaikėzai, kaip išdrįsot taip gązdinti žmonės! Patįs vos galo negavota! Na, dėkok Dievui, kad tu dabar sužeistas, nes išperčiau tau kailį, kaip tinka!

Bet Tamas buvo taip linksmas, kad visai nepaisė, kad teta barasi, tik šnekėjo ir šnekėjo.

Tečiau teta vėl atsiliepė:

Bet žiūrėk, jeigu aš tavę pagausiu vėl su juom draugaujant. —

— Su kuom draugaujant? — paklausė nustebęs Tomukas.

— Su kuom? Ugi su tuom pabėgėliu nigeriu!

Tamas labai rimtai manęs paklausė:

— Tamai, argi tu nesakei, kad su Džimu viskas gerai?

Ar jis negavo pabėgt?

— Jis? — tarė teta Salomė. — Žinoma, kad ne. Jį parvedė atgal sveiką ir gyvą ir vėl prirakino prie lovos, tik dručiau, negu pirma. Dabar nabagėlis turės maitįtis duona ir vandeniu, kol kas atsišauks, arba kol jo ne parduosime.

Tamas pasirėmė ant alkūnės. Jo akįs sužibo ir nosis išsiputė. Smarkiu balsu sušuko!

— Jie neturi teisės jį surakint! Paleiskit jų tuojau, šią minutę! Jeigu nieks manęs nepaklausys, aš pats tą padarysiu! Jis yra liuosas žmogus!

— Ką tu čia šneki, vaikeli? paklausė teta.

— Aš šneku teisybę, teta. Aš jį pažinojau visą gyveniną ir Tamas taip-pat jį pažįsta. Pana Watson, jo savininkė, pasimirė porą mėnesių atgal. Jai buvo gėda, kad norėjo Džimą parduoti, taigi prieš mirsiant suteikė jam liuosybę testamente.

— Tai kam, po plynių užsimanei jį paliuosuot, kad jis ir taip buvo liuosas?! — sušuko teta Salomė.

— Tame ir dalykas, tetutė, kad jūs, moters, to nesuprantate. Aš norėjau padaryt iš to istoriją, aš — ugi žiurėkit teta Apolionija atvažiavo!

Visi atsigrįžome ir jinai stovėjo čia jau, nusisypsojus, kaip visados.

Teta Salomė šoko prie jos ir danu bučiuoties, o aš tuomsyk pašmakšt po lova! Dirstelėjęs truputį iš po lovos, pastebėjau, kaip teta Apolionija per akenius žiūrėjo į Tamą rodos, kad norėtų nugramzditi jį į žemę, paskui atsiliepė.

— Verčiau nukreipk savo veidą nuo manes, Tamai. Tavo vietoje aš nedrįščiau pažiūrėt žmogui į akis.

— Balandėle, kaip tu apsirikai! sušuko teta Salomė. — Ar gi jis būtų taip atsimainęs? Ugi tai ne Tamas, tik Sidas. Tamas tik ką čia buvo, bet — bet — kur dingo Tamas?

— Tu norėjai pasakyti, kur dingo Huckas Finas, sesute, — atsake teta Apolionija. — Nebereikalo auginau tokį išdykėlį, kaip Tamas, kad jo nepažinčiau. Nagi, Huckai Finnai, išlįsk iš po lovos!

Ką bedarysi, išlindau, bet neperpuikiausia išrodžiau. Teta Salomė buvo labjausiai nustėbusi ypata, kokios man kada nors teko matyti, išskyrus gal dėdę Silą, kurs visą dieną vaikščiojo, kaip apkvaitęs ir tą vakarą užsipelnė sau didę garbę pas parapijonus, nes pasakė tokį pamokslą, kad seniausieji klausytojai nesuproto nei žodžio.

Teta Apolionija papasakojo tetai Salomei, kas aš per vienas. Aš gi papasakojau, kaip man atsiėjo riestai, pribuvus pirmą kart pas Phelpsus, ir kada šeinininkė tą syk pavadino manę Tamu Sawyeriu, tai aš, nabagėlis, ir prisiėmiau ta vardą. Teta Salomė dovanojo man viską ir vėl liepė vadįt savę po senovei.

Tomuko teta patvirtino tą žinią, kad Džimas buvo paliuosuotąs nuo vergijos. Dabar tik supratau, delko toks gerai išauklėtas Tamas Sawyeris norėjo paliuosuoti Džimą. Mat, Džimas ir beto jau buvo liuosas.

Po valandėlei teta Apolionija atsiliepė:

— Gėrai man už tai, kad paleidau jį vieną be priežiūros. Dabar turėjau baladoties kelis šimtus mylių, kad Dažiūrėt, kas čia darosi, nes į mano laiškus nieko neatsakėte.

— Ugi aš negavau nuo tavęs jokio laiško, tarė nustebusi teta Salomė.

— Keista! Aš du sykiu rašiau užklausdama, ką reiškia tavo pranešimas, kad ir Sidas pas jus atvažiavo.

— Aš negavau jokių laiškų, sesute.

Teta Apolionija žiauriai pažiūrėjo į Tomuką.

— Tamai!

— O tu begėdi vaike! — atiduok šen tuos laiškus!

— O tu begėdi vaike! —atiduokšen tuos laiškus!

Toliau bus.

Pranešimai.

"DRAUGO" AGENTAMS.

Visų "Draugo" agentų ir pavienių numerių pardavinėtojų prašome prisiųsti atskaitas kas mėnuo.. Tie, kurie gyvena ne Chicagos mieste, neparduotus numerius teiksies sugrąžinti vieną kartą į tris mėnesius.

"Draugo" Adm.

Pranešame Chicagos Draugijoms ir šiaip lietuvių visuomenei, kad S. L. A. II-ras apskritis rengia didelį išvažiavimą 6 d. rugsėjo (Sept.) 1914 m. Leafy darže, Bathania, Ill., kur bus traukiami lietuviai judamiesiems paveikslams, kurie bus visur rodomi. Tą darbą atliks mūsų tautietis p. A. T. Račiūnas iš New Yorko. Geistina būtų, kad toje dienoje kitos draugijos nerengtų piknikų ir duotų progos visiems toje iškilmėje dalyvauti.

S. L. A. II apskričio valdyba.
Narys **M. A. Šarka**

Redakcijos Atsakymai.

Pabartui. Klaidos kurias tamsta neri atitaisyti nėra taip jau svarbios. Paliekame neatitaisę. Už rašynėjimą žinučių ačiū.

Gamtininko pagelbininkui. Gerai kad pas jumis tokie svečiai nesilanko. Žinutės vistiek šiuo kartu talpinti negalėsime.

A. Draugeliui. Tamstos pranešimas pavėlavo. Talpinti negalėjome.

Keistučiui. Straipsnelis "Atgręžkite Atydą" mums persilpnas, ir per siaurai dalykas išaiškintas, nors pats klausimas gana svarbus. Gal vėliau ir pasinaudosime.

M. P. Tamsta truputi pavėlavai. Apie tai buvo jau "Draugе" rašyta. Tamstai sekasi rašytį maloněk mums šį-tą iš savo apielinkės pranešti.

Valungėliui. Ačiū už žinutės. Būtų mums malonu dažniau tokių gauti.

Apgarsinimai.

DU GYDYMAI.

Mr. Thomas Konopka iš Middletown, Conn., pasijuto labai blogame padėjime, kuomet jojo pati ir duktė, abi, sirgo vienu ir tuom pačiu laiku. Jisai sako: "Mano pati ir maža mergaitė, abi, kentė blogą skilvio trukdėsį, kursai laikėsi prieš visokį gydymą. Galop aš daviau joms Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro, ir didžiausiam mano džiaugsmui abi veikiai atgavo savo sveikatą. Aš maloniai patariu šį kartų vyną visiems besikankinantiems pilvu, kaipo tikrą vaistą ir liekuos su tikra pagarba, Thomas Konopka, 10 Union st., Middletown, Conn." Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras gauna tokių laiškų nuolat ir iš visų pusių, nes jojo veikmė skilvio ir vidurių ligose yra pažymėtina, ypatingai kuomet užkietėjimas yra su liga surištas. Aptiekose. Jos Triner, Manufacturer, 1333—1339 South Ashland ave., Chicago, Ill. Vidurių skaudėjimuose jisai dažnai tiktai reikalingas, kad atvarius kraują prie kūno paviršiaus. Pabandykite, trindami kūną Trinerio Linimentu.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

"LIETUVOS VYČIŲ" CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirm. N. A. Norkūnas, 166 Melrose st. Montello, Mass
Vice-pirm. A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st. Lowell, Mass.
Raštininkas S. Bugnavičius, Box 251, Lewiston, Me.
Iždininkas Ch. Urbonas, 261 W. Broadwey st., S. Boston, Mass.
Kasos globėjai: St. Mačuiis, 185 Chesnut st. Lawrence, Mass.
Agota Simanoniutė, Lauwrence Mass.
Dvasiškas vadovas kun. Jusaitis, Lawrence, Mass.

Antrašai Administracijos Draugystės, Šv. Kazimiero Kar. (ant Town of Lake).

Pirmininkas — V. Pauktis, 4304 So. Wood st.,
Vice-pirm. — A. Mikalauskis, 1660 W. 47th st.
Rašt. — L. Abaravičius, 4338 So. Hermitage ave.
Knygvedis — Jonas Cernius kas, 4459 So. Wood st.,
Iždininkas — Kazimieras Vanagas, 4351 So. Wood st.
Organo Užveizdėtojas — J. Palekas, 1802 W. 46th st.,

"Motynėlės" valdybos nariai.
Pirmininkas — Kun. V. Varnagiris.
231 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.
Raštininkas — Kun. M. A. Pankauskas.
443 Park ave., Bridgeport Conn.
Kasininkas — Kun. A. Kodis, 225 High st., Brooklyn, N. Y.
Kasos Globėjai: Martynas Kadzewskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill., M. Milukas, 3666 Richmond st., Philadelphia, Pa.
Knygius— Kun. S. J. Struckus, P. O. Wanamie, Pa.

TAUTIEČIAI! PLATINKITE TAUTOS FONDO ŽENKLELIUS IR ATVIRLAIŠKIUS!!

Draugija lietuvių Vėliavos Amerikoje.

Rengia pirmą didelį Pikniką, nedėlioje 24 d. gegužės (May), 1914 m. Leafy Grove darže. Prasidės 9 val. rytą ir trauksis iki 11 val. vakaro. Tikietas porai 25 c. Moterims dykai.

Nuoširdžiai kviečiame brolius ir seseris kuoskaitlingiausiai į mūsų pikniką atsilankyti, nes tai bus pirmas didelis piknikas, kuriame kiekvienas bus geriausiai patenkintas.

Visus kviečia

Komitetas.

DIDELIS LIETUVIŠKAS PIKNIKAS.

Town of Lake lietuvių Šv. Kryžiaus parapija laikys pikniką, Leafy Grove Park, Willow Springs Ill., panedėlyje 7 dieną rugsėjo (September), 1914, Darbininkų dienoje (Labor Day). Deltogi maloniai prašo lietuviškų parapijų ir visų draugysčių tą dieną nedaryti piknikų, bet kviečia visus į savo virš minėtą pikniką, kur bus leista ant išlaimėjimo du geri liotai ,o pelnas nuo pikniko ir liotų bus pavestas naudai naujai statomos bažnyčios. Nepamirškite viršminėtos vietos ir dienos, ir kad visiems atsilankiusiems bus suteikta pavėsis po dideliais lapotais medžiais. Kas turės išlaimėjimo tikietus, tas galės ineiti į daržą dykai.

Užprašo kleb. A. Skrypko ir Komitetas.

PAIEŠKOJIMAI.

Aš, Tapilė Labusienė, ieškau savo vyro Petro Labūčio, paeina iš Suvalkų red., Marijampolės apskričio, Igliaukos parapijos, Pavošakės kaimo; 28 metų amžiaus, vidutinio ūgio, plaukai tamsiai geltoni truputį garbeniuotė, mėlynos akis, smaila nosis, ant veido keli randai. Jau 7-ti metai Amerikoje. Gyveno New Yorke, pas savo dėdę Petrą Gruzdą — 510 Canal st., o dabar nežinau kur jis yra.

Ar jis pats, ar kas kitas apie jį žinantis, malonėkitė pranešti, o būsiu labai dėkinga.

Mrs Topilė Labutienė.
22 3rd st., Waterbury, Conn.
19—22

Ieškau vargonininko vietos, Esmu lietuvis, blaivus, 23 m. amžiaus, Galėčiau pildyti vargonininko ir zakristijono pareigas prie lietuvių bažnyčios. Turiu paliudijimus nuo klebonų, gerą praktiką vesti chorą. Antras mėnuo kaip iš Lietuvos. Reikale gerb. klebonų prašau kreipties į "Drango" redakciją.

Su pagarba E. Šlapelis,
19—23

Paieškau Petro Šukio, jis gyvena kur nors Clevelande, O. Jeigu kas nors apie jį žino teiksies duot žinią šiuo antrašu:

Kazimiera Veronavičienė,
1651 W. 45th st., Chicago, Ill.

Ieškau savo brolio Klemenso Baltrušaičio ir Povilo Zavecką. Abu paeina iš Kauno gub. Kuršėnų val., Randinų par. Repošių sod. Jie patįs ar kas kitas meldžiu pranešti šiuo antrašu:

A. Baltrušaitis,
P. O. Box 190, Lewiston, Me.

Paieškau vargonininko vietos.
Suprantu savo amatą gerai galiu vesti chorą esu mokinesis pas Naujalį aKune turiu paliūdijimą.

Gerbiamųjų klebonų esant reikalui, atsišaukti meldžiu šiuo antrešu:

B. L.
1976 Canalport ave. Chicago, Ill.
19—20

Aš Jonas Tumosas ieškau Paulino Jušekono iš Vilniaus gub., Žaslių valsčiaus. Aukštas, juodais plaukais, senai gyvena Amerikoje. Jis pats ar kas kitas atsišaukite šiuo antrašu:

Jonas Tumosas,
107 Stewart st., Old Forge, Pa.

Reikalingas
tekstinis zeceris, atsišaukite pas
Universal Printing Co.
[illegible] St., SCRANTON, PA.

TEATRAS IR BALIUS!

Parengtas Dr-stės P. ir M. Rožančiavos, vaidins vieno akto komediją "Žilė galvoa — Velnias vuodegon" nedėlioj, gegužio (May) 31 d. 1914. Šv. Jurgio parap. svet. kampas Auburn ir 32 pl. Teatras prasidės 7:30 val. vak. Tikietas 25 ir augščiau.

Atsilankykito ir pamatysite kaip sparčiai jauna Dr-ja drabuojasi.

Visus kviečia vakaro rengėjos.
19—22

GRAŽUS TEATRAS.
Lietuvių Jaunimo Ratelis.

Vaidins labai gražų veikalą, vardu "Du Broliu", keturių veiksmų dramą, nedėlioj, gegužio 24-tą d. 1914 m. Šv. Jurgio parapijos svet., prie 32-ro place ir Auburn ave., vaidinimas prasidės lygiai 7:30 val. vakare.

Veikalas "Du Broliųi" yra paim-
Veikalas "Du Broliu" yra paimčia pamatysite kokį skirtumą gali padaryt tarpe dvejų broliu, išaugintų po vienu stogu, išauklėtų vienų tėvų. Išvažiavus į Ameriką, vienas brolis panola į blogą draugystę, pradeda gerti, ir jojo aukštai išsvajota ateitis baisiai užbaigia, antras gi brolis išsirenka sau siaurą takelį, visomis pastangomis nuolatai kariauja su tamsumu ir degtine, užsitikrina sau aukstesnio laipsnio. Čia turėsite progos išgirsti sudarkytą Lietuvišką kalbą, kurią Lietuviai greitai išmoksta atvažiavę į Ameriką. Užtikriname jogei, jau visiems gerai žinomi artistai Lietuvių Jaunimo Retelio scenos mylėtojai, pridės visas pastangas, kad padaryti šitą vakarą dailiu, žymiu ir pamokančiu. Dar tureme priminti, jogei Lietuvių Jaunimo Ratelis, prirengia visas naujas scenerijas, kurios labai pagražins vaidinimą (lošimą), darys scena reališka ir įspudinga.

Kviečiame atsilankyti kuoskaitlingiausiai.

Lietuvių Jaunimo Ratelis.
19—21

NEW CITY MUZIKOS MOKYKLA.

Didžiausia muzikos mokykla ant Town of Lake. Muzikos inrankiai dykai. Moka dainuoti, ant smuiko ir piano, taip-pat Ragtime piano.

4603 So. Ashland ave.

DIDELIS STRAIKAS!

Kur tik išgirsi tai bedarbė tai streikas, o kas valdo žemę tam nėra bedarbės nė vargo miesto fabrikuose, o ant žemės užaugina didžiausį turtą, sveikam ore. Dabar yra laikas pirkti farma Michigan Valstijoj. Rašydami indėkite už 2c. krasos ženklelį.

AGENTAS Mikolas Valenčins,
Peacock, Mich.

First National BANK,
of
PLYMOUTH, PA.
UŽDĖTA 1864.

Kapitalas $100000
Perviršis (uždirbtas) .. $300000
Padėjimų $1,650,000

Moka 3 nuošimčius už padėtus pinigus.

Henry Lees — Prezidentas,
A. K. De Witt — Kasininkas
18—19

EIK PAS
S. Kulvinsky pirkti naujausios mados drabužius ir vyrų papuošalus. Mes duodam geriausį tavorą už žemiausią mokesnį. "Mes stengiames patenkinti" ir tuo išauklėjome savo krautuvę.
Nežmiršk namerio
4537 So. Ashland Ave.
Šiaurvakarinis kampas 46tos gatvės

Vyrų ir jaunikaičių naujausios mados drabužiai. Gerai pasiūti už $12.00, $15.00, 18.00 ir $20.00. Už tuos pačius drabužius kitose krautuvėse reikalauja $5.00daugiau. Mes siūvame drapanas ant užsakymo. Geri vyrų čeverykai, skrybėlės ir papuošalai **Dykai $1.00 jei pirksi už $10.00 ar daugiau ir jei atneši šį apskelbimą.**

LAMM BROS. CLOTHING CO.
1135-1139 Milwaukee Ave.
Visiems viena kaina.

FARMOS, FARMOS.

Turiu ant pardavimo visokių farmų gatavų su ariamais laukais, su sodais ir budinkais, su prastais ir labai gerais budinkais, turiu mažų ir didelių, farmų ant pardavimo, žemės lygios su moliu, su juodžemių ir su smėlu maišytos. Neišdirbtos žemės turiu visokios rūšies: lygios, su kelmais, kitos su medžiais trečios — pliki laukai, kur gali eiti ir arti be valymo. Parduodu visokio didumo plotais arti miestukų ir priepat geležkelių. Didžiausioje Lietuvių kolionijoj Michigan Valstijoji kur yra 215 Lietuvių farmerių, tarpe tų Lietuviškų farmų ir tos žemės randasi prekės žemių nuo $9.00 akeris ir brangiau pardodu, ant lengviausiu išmokėjimų. Atvažioki tuoj ir kaip pribūsi į Peacock tuoj telefonuoki man į farmą o aš gavęs žinią, tuoj pribūsiu su automobiliu ir jus apvažiosiu po farmas ir laukus, kurie yra ant pardavimo, iš kurių galėsi pasirinkti tinkamiausią vietą. Rašyki tuoj Gausi knygelią apie kainą ir viso krašto mapą dovanai.

Adresuok:
Anton Kiedis.
Peacock, Lake County, Michigan.

"ATEITIS"
Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas privalo rupintis jaunimo apšvietimų.

"**ATEITIS**" yra bepartyviškas jaunimo laikraštis ir bepartyviškai tarnaus kultūriškiems jaunimo reikalams.

"**ATEITIS**" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

"**ATEITIJE**" tilpa kodaugiausiai žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikimą. Taipgi tilpa daugybė ir kitokiu žinių ir žinėlių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"**ATEITĮ**" išleidžia nuo Nauju Metų kooperativiška bendrovė.

"**ATEITIS**" inkorporuota ant $25,000.00 pagal Massachusetts valstijos tiesų reikalavimą.

"**ATEITIS**" yra 8 puslapių didumo ir prekiuoja tiktai $1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrūbėžinės viešpatijas $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

"**ATEITIS**" galima užsisakyti šiuo adresu:

"ATEITIS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažiurėjimui dykai).

"VILTIS"
DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ KULTŪROS
DIENRAŠTIS

Eina kas dien, išskyrus pirmadienius ir didžiąsias šventes.

"Vilties" dienraštis užsisakyti galima jos Administracijoje Vilnuje. 1) Lietuvių kultūros, visuomenės, ekonomijos ir politikos reikalai: 2) Žinios iš Lietuvos: Draugijų gyvenimas, Mokslas ir mokyklos, Blaivybės dalykai, Santykiai su lenkais, Lenkybės vaisiai, Išeivybė, Santykiai su žydais, Iš ūkio gyvenimo, Paskaitos, Parapijų, Valsčių reikalai, Sodžius ir sodiečiai, Darbai ir darbininkai, Teatras, Įvairus atsikimai ir t. t:, 3) Vilniaus, Kauno, Rygos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir kitų Lietuvos miestų kronikos; 4) Iš Prūsų Lietuvos; 5) Lietuviai kitur; 6) Lietuviai svetur — Amerikoje, Anglijoje ir tt.; 7) Svetimtaučiai apie Lietuvą ir lietuvius; 8) Bažnyčios žinios iš Lietuvos ir užsienių; 9) Telegramos iš viso pasaulio; 10) Valstybės Dūma: Valstybės Taryba 11) Politikos diena Rusijoje ir užsieniuose; 12) Rusijos ir užsienių kronikos; 13) Užsienių gyvenimas; 14) Iš katalikų gyvenimo; 15) Dailė ir mokslas; 16) Pasaulis ir žinija; 17) Įvairios žinios iš visur; 18) Spauda ir gyvenimas šiapus ir užsienuose; 19) Laikraščių apžvalga; 20) Lietuvių raštų bibliografija ir kritika. Užsienio literatūros bibliojgrafija, birža, valstybinės loterijos, javų kainos r t. t. Beto, feljetonuose ir feljetonėliuose dedamos vaizdeliai, apysakos, dramos komedijos ir t. t., geriausių mūsų rašytojų parašytos. "Vilties" dienraštis duoda KAS MĖNUO nemokamą

Mokslo ir Literaturos priedą

mažiausia 32 skilčių knygos formato; iš to per metus susidarys rimto, indomaus turinio knyga in 4o.

Beto, kurie užsisako visiems 1914 m. "Vilties" dienraštį tie gaus

dykai "Vilties" kalendorių-almanacha 1915 m.

"Vilties" dienraščio kaina pati pigioji, nes —
Rusijoje metams 6 rub., pusm. 3 rub., 1 mėn. 55 kap.
Užsieniuose metams 11 rub., pusm. 6 rub., 1 mėn. 1 rub.
"Vilties" dienraštis SIUNČIAMAS DYKAI ištisą savaitę kiekvienam, kuris praneša redakcijai savo adresa.
"Vilties" dieraštis užsisakyti galima jos Administracijoje Vilniuje. Prieglaudos g-lė (Bogodelnyj pareulok) No. 4, b. 2 ir knygynuose nuo kiekvieno mėnesio 1 dienos.
Atsakomasis "Vilties" dienraščio Redaktorius — Leidėjas,
Pr DOVYDAITIS

Depositors State & Savings Bank
Po Jungtinių Valstijų priežiūra
Kapitalas ir perviršis $375.000.00
4633-4637 So. Ashland Ave.

Yra tai vienatinis didžiausias Lenkiškai-Lietuviškas Bankas apielinkėje Stock yardų kuriame yra saugiause vieta dėl padėjimo savo pinigų ant knygelės ar į taupinimo skyrių, kur **Bankas moka 3 procentą ant metų** kožną lmą Liepos ir Sausio mėnesių.

Lenkiškai-Lietuv. Bankas skolina pinigus pirkimui namu ir lotų ant lengvų išlygų.

Pigiausiai galite įgyti lotą arba nama per tarpinikystę Zaleckio ir Himes Lenkiškai-Lietuviškam Banke. Nėra kito pavietavo Banko, kuris butų drutesnis, geresnis ir saugesnis kaip musų Lenkiškai-Lietuviškas Bankas.

Šipkortės ir siuntimas pinig. Parsamdome bankines skrynutes.

Jonas F. Smulski vedėjas direkcijos — **Boleslovas Zalecki** prezidentas bankos — **Jos. J. Šlikas** real estate vedėjas

"SUKURYS"
Vienatinis juokų laikraštis Mažoje Lietuvoje.

"**SUKURYS**" eina vieną kartą per mėnes.

"**SUKURYS**" gabena kiekviename numeryje dailiai atliktus vaizdus iš lietuvių gyvenimo Mažoje Lietuvoje.

"**SUKURĮ**" leidžia tam tikra bendrovė vardu "Setynas".

"**SUKURIO**" kaina Amerikoje metams 1 dol., vienas Nr 10c. kap.

"**SUKURIO**" adresas toks:

Tilžė (Tilsit), Wasserstr. 7-8.

J. VANAGAITIS.

The La Salle Street Trust and Savings Bank
LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitalas $1,000,000.00 Pervirszis $250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJU PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSU, užtikrintu pirmu morgičiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki 6 nuošimčių.

TAUPINIMUI $1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuošimčiai.

UŽKVIEČIAME biznierius dėti pas mus pinigus ant "cheking account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G. FOX išd., THOS. McDONALD išd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje
29tas SEIMAS
Birželio 2, 3 ir 4 dieną 1914 m.
WATERBURY, CONN.

Seimas prasidės Utarninko rytą 9-tą valandą iškilmingomis Šv. Mišiomis ŠVENTO JUOZAPO BAŽNYČIOJE

Posėdžiai bus laikoma senoje Šv. Juozapo svetainėje 21 John gatvė.

1. Birželo 1 d. bus prakalbos apie **Susivienijmą Lietuvių Rymo - Katalikų Amerikoje**, kalbės prez. V. LAPINSKAS, Centro Sekr. J. S. VASILIAUSKAS ir kiti žymųs nariai S. L. R.-K. A. Organizacijos.

Pertraukose sudainuos jaunų mergaičių choras tautiškas daineles SVETAINĖJE 49 CONGRESS AVE. Įžanga - 15c kiekvienam.

PALANGOS SENIUNO TALKININKAI.

2. Birželio 2 d. bus lošta Istoriškas vaizdelis

Operete "PALANGOS MERGELE"
Po vadovyste p. J. V. KOVO

Svetainėje 48 Green Gt. Pradžia 8:30 v. v.

Įžanga sulyg skyrių 75, 50 ir 25c.

3. Birželio 3 d. bus didelis dainų koncertas, dainuos Šv. Juozapo Lietuvių parapijos Bažnytinis choras po vadovyste p. J. V. Kovo, taip pat dainuos pp. Vargonininkų choras, **Svetainėje 49 Congress Ave.**

Pradžia 8-tą valandą vakare. Įžanga 25c. kožnam.

4. Birželio 4. bus didelis Balius, kurį rengia S. L. R.-K. A. 4ta kuopa

Svetainėje 48 Green gatvė. **Įžanga 15c. kožnam.**

Širdingai kviečia S. L. R.-K. A. Susivienijusių kuopų komitetas.

Telefonas Yards 994
Dr. MAURICE KAHN
VALANDOS: nuo ryto 8 iki 10 nuo 1 po pietu iki 3 irnuo 7 iki 9 vakaro.
4627 S. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Tai yra vienintelis Ruso Amerikon. biuras įsteigtas pagal Illinojaus Valstijos tiesas su 10000 dolerių kapitalo. Jis gyvuoja nuo 1892 m. Padaro visokius teisiškus raštus, pardavimo popieras ir kitus doknmentus. Parduoda šifkartes ant visų linijų. Siunčia pinigus padėti į Rusijos Valdžios bankas ir išgauna bankos knygutes per penkias savaites. Del kainų ir platesnių žinių malonėkite kreiptis į **RUSSIAN AMERICAN BUREAU, 160 N. FIFTH AVE. kampas RANDOLPH ir LAKE ST., CHICAGO, ILL.**

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Telefonas Drover 2177
The Ashland Restoracija
Užlaikoma Pappas brolių
Gerai žinoma vieta lietuviams
4630 So. Ashland Ave.

Atpiginti Vyrų Drabužiai
Naujos mados siutai, kur buvo parduodami po $35.00, $45 ir $50.00 dabar parsiduoda už $10.00 iki $20.00. Antrarankiai siutai; kurie buvo daryti už $50.00 ir $50.00 dabar parsiduoda po $5.00 ir augščiau.

Didelis pasirinkimas kelnių buvusių po $4, $5 ir $6 — dabar po $2.50.

Specijališkos kainos ant skrynių ir valizų.

Reikalaujant laiškais, greitai išpildome.

S. GORDON, 1415 S. HalsteSt. Chicago, Ill.

New City Savings Bank
4601 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Priima pinigus taupinimui ir moka 3čią nuoš. metams.
Bizneriams ir kitiems atidaro Checking Account.
Pasamdo Baksines skryneles po $2.50 metams
Siunčia pinigus į Lietuvą ir kitur
Parduoda Šipkortes ant visų geriausių Liniju, ir grįžtantiems Lietuvon parupina Konsulio pasportą. Apdraudžia geriausiose kompanijose nuo ugnies, nelaimių ir vagiu: namus, biznius, rakandus ir visokį turtą. Skolina pinigus ant properčiu Chicagoje. Perka ir parduoda namus ir lotus Chicagoje. Perkantiems propertis peržiuri "Abstracts" pigiai ir gerai. Išdirba paliudijimus ir visokius dokumentus, ir užtvirtina pas Konsulį. Visokius reikalus ir dalykus atlieka asmeniškai ir per laišką.
Kiekviename reikale kreipkitės į
NEW CITY SAVINGS BANK,
kur gausite mandagu, greitą, ir gerą patarnavimą.

Dr. A. Yuška
Chicago

Tel. Yards 1594
ED. REUTER
Didžiausė siuvamų mašinų krautuvė. Mašinas parduodame nuo $3.00 ir augščiau.
1616 W. 47th St. Chicago, Ill.

Tel. Drover 3473
J. S KAWALLS
LIETUVIS FOTOGRAFAS
1624 w. 47th St. Kertė Marshfield Ave. netoti nuo Ashland Ave.
Naujausi ir geriausi paveikslai vestuvems ir kitiems atsitikimams. Ateik ir pats pamatyk.

$10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10.

$10 DOVANAI $10

Kožnam vienam, kuris iškirps šitą straipsnį ir atsineš į mūsų ofisą ir pirks Lotą nuo mūsų kompanijos, tai bus priimtas vieton $10.00 prie pirmo įmokėjimo už Lotą.
Tik vienas šitoks kuponas bus geras kiekvieno loto pirkimui ir tik iki Birželio 1-mos dienos.

LOTAI PIGŲS LOTAI

NAUJOJ LIETUVIŲ KOLIONIJOJ

Lietuviai jau nupirko 20 Lotų delei bažnyčios, kurią pradės netrukus budavoti už Western ave., tarpe Kedzie ave. ir Archer ave., Chicago, Ill.

Šitoj apielinkėj Crane Kompanija budavoja didžiausius fabrikus, kurie kaštuos $2.000.000.00

Lotų prekės po $300. ir aukščiau

kuriuos dabar parduodame ant visai lengvų išmokėjimų.

Viršminėtes prekės ant lotų bus pakeltos po $50.00 ant kožno loto nuo Birželio pirmos dienos.

Ant Lotų jau yra cementiniai saidvokai ir pilnai užmokėti. Taip-gi suros, vanduo ir gasai jau yra pravesti. Prie pat McKinley Parko. Čystas ir sveikas oras del gyvenimo.

Nelauk ir neatidėliokit ant rytojaus, bet važiuokit šiandien ir pirk sau puikų Lotą, nes dabar yra pati geriausia proga pasiskirti kampinius Lotus del biznių, ir del gyvenimo prie pat Parko, kolei dabar dar pigiai parduodame. Kitą metą nei už dvigubus pinigus nepirksi tokių Lotų.

Mes užmokame visus kelionės kaštus tiems, kurie iš kitų miestų, pirks lotus nuo musų kompanijos.

Del platesnių žinių kreipkitės ypatiškai arba per laiškus žemiaus parodytų antrašu:

M. ROZENSKI, Prez. J. J. LIPSKI, Kas. J. ZACKER, Sekr.

Western Realty Co. Co.-Part.

4616 So. Wertern Ave., CHICAGO, ILL. Tel. Drover 2054

Šaka ofiso: 1817 So. Union Ave.

$10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10. $10.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS !

M. J. Tananevičio Banka

Nuo Gegužio-May pradžios bus uždaroma Nedėlioms nuo 1-mos val. po pietų.

BANKOS VALANDOS: Panedelyj, Seredoj, Ketverge ir Subatoj nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro. Utarninke ir Petnyčioj nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Nedelioje-gi nuo 8 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Jums viso gero velijantis,

M. J. Tananeviče,

670 West 18th St., kampas Union Ave.

Tel. Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 9 ryto ligi 9 vakaro

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Priešai Oševskio Banką.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN

BANKING ASSOCIATION

ĮKURTA 1867 M.

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.

Atdaras Šubatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigas ant įtaisytų savasčių (properčių).

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu $165.000.00.

Šitoji Banka prižiurima Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Petnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.

Rašykite šiądien, o gausite vieną numerį pasižiurėjimui dykai, adresuojant

W. D. BOCZKOWSKI — CO.

Mahanoy City, Pa.

TIKRIAUSIA VIETA PINIGAMS LIETUVOJE

Kas ketina grįžti į Lietuvą arba nori atliekamus pinigus gerai pasidėti, rašykite ir siųskite pinigus šiuo adresu:

"Broliai Vailokaičiai ir Co."

Kaune, Rusija-Lietuva

Draugija priima pinigus, kaipo paskolą, išduoda tam tikras kvitas-vekselius su knygutėmis ir atsako už pinigus visu savo turtu.

Reikia gerai įsitėmyti sis švarbus dalykas, kad

Visi pinigai užtikrinami nekilnojamu turtu-žeme, namais ir t. t.

Be to bar Draugijos yra sudėta Šimtas Penkiolika Tūkstančių Rublių Garantijos Perviršijimo, tokiuo būdu piniga niekad negali pražūti.

MOKAMA PROCENTŲ METAMS 5 rub. PUSEI METŲ 2 r. 50 k.

KIEKVIENAM PAREIKALAVIMUI 4 rub. nuo kiekvieno šimto rub.

Broli Lietuvi, atsimink kad dėdamas pinigus Brolių Vailokaičių ir K. Draugijoje: 1), turėsi gerą procentą; 2), nebus baimės kad pinigai gali prapulti, nes atsako už juos Draugija visu savo turtu ir perviršijimu; 3). prisidėsi savo pinigais prie Lietuvos pakėlimo.

Draugija perka ir parduoda dvarus, miestuose namus, suieško norintiems pirkti žemės; užtatai, jeigu manai grįšti į Lietuvą ir pirkti sau vietą, tai būtinai susižinok su Draugija Brolių Vailokaičių ir Ko. Kaunas Viešasis Plecius, Lietuva-Rusija.

Lietuviškos Dielės

ir iš kitur prisiųsti vaistai pigiausi ir geriausi, gaunami pas:

Wm. S. COWEN

Druggist

13 S. Centre St., - Pottsville, Pa.

First National Bank

PUBLIC SQUARE

Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS $375,000,00

Perviršis ir nepadalyta nauda 500,000.00

Už sudėtus pinigus moka 3-čią nuošimti.

WM. S. Mc LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu cellūloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas

ROSE. ST., MONTELLO, MASS.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama: muzika, pailymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Bell

System

KEBLUMAI su telefonu ištinka del blogo mokėjimo pasigauti instrumento ir nemokėjimo su juo apsieiti.

Užlaikymas sekančių prastų taisyklų prašalis telefono keblumus:

Nesudugnink telefono šniurų. Nebadyk šniurų spilkomis arba adatimis.

Nedėk žirklių arba kito dalyko ant skrynelės viršaus.

Visuomet pabaigęs kalbėti pakabyk ludelę ant vanšo.

Dulelę kabyk su šniuru augštyn. Tuomi apsaugosi nuo pridulkėjimo dulelės vidurio.

Nevartok dulelės nei kokiam kitam dalykai, kaip tik tam, kad ji paskirta.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

NAUJIENA!

Ką tik išejo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI $1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, - Chicago, Ill.

Rašyk tuojaus.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos puslapių, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" metams $2, pusei metų $1.

Užsirašyt "Katalikas" galima kiekviename laike. Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Katalikos" numerį pamatyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600--4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siuučiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležiukelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

Dr. RICHTERIO

PAIN-EXPELLER

Išvaro skausmą Reumatizmo, Podagros, Skausmo pusiau, Strėndieglio ir Neuralgijos. Greitai pranalina visus skaudėjimus ir štyvumus sąnarių ir raumenų. Gelbstantis dėl Niksterėjimų, Raišumų ir Sutrenkimų. Greitas gydytojus šalčio, Influenzos, Gerklinės. Sulaiko sukepimą ir plaučių uždegimą.

Skausmas krutinės. Gydo Galvosskaudį ir Dantų gėlimą..

4—5 lašai į stiklą vandens puiki gargaliotoji dėl visų gerklės nesveikumų..

Imant į vidų (4 lašus į stiklą vandens) yra naudinga dėl mėšlungio ir prasto gromuliavimo.

Tikrasai esti pakeliuose kaip čia matote paveikslėlyje. **Saugokisi nevertų pamėgdžiojimų.**

25 ir 50 centų už bonką aptiekose

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 WASHINGTON ST.
NEW YORK, N. Y.

31 metai teisingai elgiamės su žmonėmis su'eikdami jiems paskolą ant pirmo mortgage.

31 metai teisingo pasielgimo išbandytas ir visada surastas tvirtu ir atsakančiu.

NOVOTNY & CO.

Investment Bankieriai

1945 W. 47th Street **Kertė Robey Street**
155 N. Clark Street **Kertė Randolph Street**

Del ypatų, kurios turi susinešimus su mūsų Bankine praumone, pietvakarinėj miesto dalyj, nusprendėm atidaryt Brančių mūsų Bankos, po numeriu **1945 West 47-ta Gatvė, kertė Robey St.**, del geresnio patarnavimo savo žmonėms. Mūsų Banka yra gerai žinoma ir rereikalauja rekomendacijos. Mūsų 31 metų praktika bankavam biznyje daleidžia mums būt sažininškais ir pastovais. Mes elgiamėsi su žmonėmis teisingai, todel norime ydant žmonės elgtysi su mumis teisingai, ir duotų mums akcijų savo simpatijos.

MĘS ESAME UŽSIĖMĘ SEKANČIAIS REIKALAIS:

Perkame ir parduodame pirmus morgečius.
Mes reikalaujam Tamstų piningus tiktai del pirmų morgečių.
Mes padarysim jums paskolą.
Perkam ir parduodam propertes.
Išrandavojam propertes kitiems.
Turime pačėdos skyrių del darbininkų, kur yra prileidžiamos jūsų moterys.
Užsekuruosim jūsų namus ir rakandus geriausiose kompanijose.
Išsiunčiame pinigus į visas dalis svieto.
Parduodam šifkortes ant geriausių laivų.
Pas mus mokėk gazo bilas.
" " " taksus
" " " assesmentus.
" " " elektros bilas.
Mūsų banke galite visada pirkti stampas.
Atvira nuo 8:30 iš ryto iki 9 val. vakare. — Nedėliomis nuo 10 val. iki 12.

TURIME SAVO OFISE GERIAUSIUS ADVOKATUS.

Turime savo kolektorius, kurie sukolektuos jūsų visas užvilktas bilas.
Mūsų ofise randasi biuras Town of Lake Landlords Ass.
Telefonai ir telegrafo stacija mūsų ofice.
..... Jeigu nori paskolą, ateik pas mus.

LAIKE MIRTIES JUSŲ ŠEIMYNOJE, NEPAMIRŠKITE, JOGEI MĘS UŽSIIMAME VISOKIOMIS PALAIKŲ PROVOMIS.

IŠDIRBAM LEGALIŠKAS POPIERAS.

Tel. Yards 3162

Dr. A. L. Graičunas

GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

FRED F. KLEKER

FOTOGRAFISTAS

Didziausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.

Patariam čia nusiimt Savo Fotografijas **1645 W. 47th St., Chicago** Telefonas: Drover 285

"Visada Jums tarnauja"

Lackawanna Trust Company

"Bankas, kuriame jusu pinigai nezus"

400 Lackawanna Avenue, Scranton, Pa.

Bankos tvirtumas nepriguli visai nuo kapitalo ir perviršio, bet taipgi ir nuo žmonių kurie banką valdo. Mūsų bankos viršininkai ir direktoriai yra įgudę finansistai ir bankininkai, kurie laikomi už turtingiausius ir pažangiausius piliečius Lackawannos pavietė.

Mes priimame padelius pradedant nuo vieno dolerio ir mokama 3 nuošimtį palukanų nuo padėjime dienos.

Mes kasdiena siunčiame pinigus į visas svieto dalis. Užtikriname greitą nusiuntimą. Mes perkame, parduodame ir mainome visokius svetimų šalių pinigus.

Mes parduodame laivakortes į visas ir iš visų svieto dalių kompaniju kainomis. Teisingumą užtikriname.

Mes prirengiame visus legalius dokumentus ir užtvirtiname pas konsulius. Legalis patarimas dykai.

Mes samdome tarnus kurie šneka lietuviškai ir visus reikalus galite atlikti jūsų prigimtoje kalboje.

Atvira kasdiena nuo 9 val. vak.

Pirmutinis Lietuviškas New Yorke

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI, KREIPKITĖS PAS SAVUOSIUS

Mes patėmijom, kad butinai yra reikalinga lietuviams New Yorke UŽEIGOS NAMAS. Taigi mes ir ir įsteigėm tą užeigos namą, kuris randasi po numeriu **498 Washington St.**, kampas Spring St., New York, City. Brangus keliauninkai, kurie manot keliaut į Lietuvą, nepamirškit atsilankyti į mus užeigos namą, o gausite sanžiniškus patarimus. Mes pasitinkam New Yorke pasažierus, pribuvusius iš kitų miestų. Suteikiam jiems nakvynę ir paruošiam pasportus iš konsulio.

PARDUODAM LAIVAKORTES

ant dručiausių ir greičiausių garlaivių už pigiausią kainą iš Lietuvos ir į Lietuvą. Siunčiam ir išmainom pinigus visų viešpatysčių. Darom daviernastis pigiau kaip kiti. Reikalauk laivakorčių kainų, pažymėdamas iš kur ir į kur nori važiuot. Meldžiam kreiptis pas mus su visokiais reikalais į artymiausį jums offisą ar per laiškus.

Geo. J. BARTAŠIUS ir J. P. WASILIAUGKAS

498 Washington St., Corner Spring Street — **261 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.**

NEW YORK City. N. Y.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

Dr. Ign. STANKUS

Gydo įvairiausias ligas. Daro operacijas. Turi savo locną ligonbutį.

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

R. H. Morgan

Išdirbėjas Kepurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpų ir kitokių tam panašių dalykų.

Reikalauk Katalogo.

3 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto. o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose metams $3.00; pusei metų $1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Yards 1741

J. F. EUDEIKIS

GRABORIUS

Parsamdo karietas ir automobilius del pagrabų, vestuvių ir krikštynų.

4605-07 Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.